

Yritysvakuutus

| Vakuutusehdot

Mielenrauhaa

| Sisällysluettelo

Yritysvakuutus Vakuutusehdot		Vastuuvakuutus Erityisehdot	45
Esinevakuutus Vakuutusehdot	4	201. Vastuuerityisehto: Taloudellinen vastuu	45
Vakuutuksen rakenne	4	202. Vastuuerityisehto: Huolto- ja korjausliike	46
1. Vakuutuksen tarkoitus	4	203. Vastuuerityisehto: Autohuoltamo- ja korjaamo	47
2. Vakuutuksen kohde	4	204. Vastuuerityisehto: Venekorjaamo	47
3. Vakuutuksen voimassaoloalue	6	205. Vastuuerityisehto: Käsiteltävä omaisuus	48
4. Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	7	206. Vastuuerityisehto: Potilaan omaisuus	48
5. Vahinkojen korvaaminen	11	207. Vastuuerityisehto: Tavarän säilytys	48
6. Monivakuutus	15	208. Vastuuerityisehto: Moottorijoneuvon siirto	48
7. Suojeluohje	15	209. Vastuuerityisehto: Vartioimistoiminta	48
Rakennus- ja asennustyöt erityisehto 100	28	210. Vastuuerityisehto: Kauppatoiminnan tuotevastuu	48
1. Vakuutuksen kohde	28	211. Vastuuerityisehto: Ravitsemistoiminnan tuotevastuu	48
2. Vakuutuksen voimassaoloalue	29	212. Vastuuerityisehto: Asennus- ja rakennustoiminnan tuotevastuu	49
3. Vakuutuksen voimassaoloaika	29	213. Vastuuerityisehto: Avaimen katoaminen	49
4. Korvattavat rikosvahingot	30	214. Vastuuerityisehto: Kiinteistöjen hoito	49
5. Omavastuu	30	215. Vastuuerityisehto: Keskeytys tai toimintahäiriö	49
6. Suojeluohje	30	216. Vastuuerityisehto: Matkatoimisto	49
Keskeytysvakuutus Vakuutusehdot	35	217. Vastuuerityisehto: Valmismatkalain mukainen matkanjärjestäjä	49
1. Vakuutuksen tarkoitus	35	218. Vastuuerityisehto: Kattotyö	49
2. Vakuutuksen kohde	35	219. Vastuuerityisehto: Maankaivuu	50
3. Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä	35	220. Vastuuerityisehto: Tulityö	50
4. Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	36	221. Vastuuerityisehto: Vesieristystyö	50
5. Korvaussäännöt	37	Oikeusturvavakuutus Vakuutusehdot	51
6. Muita määräyksiä	38	1. Vakuutus sopimuksen sisältö ja vakuutuksen tarkoitus	51
Vastuuvakuutus Vakuutusehdot	39	2. Vakuutatut	51
1. Vakuutuksen tarkoitus	39	3. Vakuutuksen voimassaoloalue	51
2. Vakuutuksen sisältö	39	4. Vakuutuksen kohde ja tuomioistuimet	51
3. Vakuutuksen voimassaoloalue	39	5. Vakuutustapahtuma	51
4. Toiminnan vastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	39	6. Vakuutuksen yleiset rajoitusehdot	52
5. Tuotevastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	42	7. Vahinkojen korvaaminen	53
6. Suojeluohjeet	42	8. Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä	54
7. Vahingon selvittäminen	43	9. Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	55
8. Oikeudenkäynti	43		
9. Korvaussäännöt	43		

Yleiset sopimusehdot.....	56
1. Yleiset sopimusehdot	56
2. Keskeiset käsitteet	56
3. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	57
4. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	57
5. Vakuutusmaksu	58
6. Tietojen antaminen vakuutuksen voimassaoloaikana	59
7. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä	59
8. Vakuutus tapahtuman aiheuttaminen	60
9. Samastaminen	61
10. Vahinkovakuutuksen yleiset rajoitukset	61
11. Korvausmenettely	61
12. Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön päätökseen	62
13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	62
14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden aikana.....	63
15. Vakuutus sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa	63
16. Vakuutus sopimuksen päättyminen	64
17. Kolmannen henkilön oikeudet	65
18. Indeksiehto	66
19. Sovellettava laki	66
20. Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita	66

Yritysvakuutus Vakuutusehdot

Esinevakuutus Vakuutusehdot

Voimassa 1.11.2010 alkaen

Vakuutuksen myöntää Tryg Forsikring A/S,
Suomen sivuliike (jäljempänä Tryg).

Vakuutuksen rakenne

Nämä ehdot määrittelevät vakuutussopimuksen sisällön yhdessä vakuutuskirjan ja vakuutuskirjaan merkittyjen erityisehtojen ja suojeluohjeiden kanssa. Vakuutuksen kohteet, vakuutusmäärät, vakuutusturva ja omavastuut on esitetty vakuutuskirjassa.

1. Vakuutuksen tarkoitus

Tryg (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan kohdassa 4 mainituista äkillisistä, ennalta arvaamattomista vahingoista vakuutuksen kohteelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

2. Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkityt, vakuutuksenottajan liiketoimintaa palvelevat rakennukset, irtain omaisuus sekä vieras irtain omaisuus seuraavan jaottelun mukaisesti.

2.1 Rakennus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan vakuutuskirjaan merkitty rakennus sekä rakennuksen käyttöä palvelevat alkuperäiset, näitä vastaavat tai koko rakennukseen samantasoisina jälkeenpäin tehdyt kiinteästi asennetut rakenteet, koneet, kalusteet ja pinnoitteet.

Rakennuksen vakuutukseen sisältyvät

- rakennuksen käyttöä palvelevat kiinteästi asennetut lämmitys-, jäähdytys-, vedenjakelu-, jätevesiviemäri-, sisäpuolinen sadevesiviemäri-, ilmanvaihto-, valvonta-, ja tiedonsiirto ja muut vastaavat

koneet, laitteet ja laitteistot sekä näihin kuuluvat johdot, putket, kanavat ja säiliöt

- vakuutuksenottajan omistamat tai muutoin vakuutuksenottajan vahinkoriskillä olevat, rakennuksen käyttöä palvelevat rakennuksen ulkopuolella olevat kiinteät vesijohto-, jätevesiviemäri-, lämpö-, öljy-, kaasu- ja höyryputkistot ja sähköjohdot yleiseen liittymään saakka
- vakuutuksenottajan omistamat tai muutoin vakuutuksenottajan vahinkoriskillä olevat, rakennuksen käyttöä palvelevat
 - rakennuksen ulkopuolella olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet, eivät kuitenkaan yli 40 m² suuremmat auto-, jäte- ja muut katokset ilman eri mainintaa
 - kiinteistön hoitoon kuuluvat tavanomaiset työkoneet ja -kalut kuten ulkopuolelta kävellen ohjattavat työkoneet

Vakuutuksen kohteena ei ole

- rakennuksen alapohjan ja perusanturoiden alapuolella oleva perusmaa tai sen vahvistaminen
- muu kiinteistön maaperä ja vesialueet, laiturit ja rantarakenteet
- rakennuksen tai huoneiston käyttäjän tekemät rakenteet tai asentamat laitteet, vaikka ne olisi liitetty kiinteästi rakennukseen
- ulkona kasvavat puut, pensaat ja kasvit.

2.2 Irtain omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan vakuutuskirjassa mainittuun liiketoimintaan kuuluva

- vakuutuksenottajan irtain käyttö- ja/tai vaihto-omaisuus sekä
- vieras irtain käyttö- ja/tai vaihto-omaisuus, jota vakuutuksenottaja käyttää liiketoiminnassa hyö-

dykseen, ja jonka vakuutuksenottaja on sitoutunut vakuuttamaan tai jonka osalta vaaranvastuu on vakuutuksenottajalla. Edellä tässä kohdassa mainittu omaisuus on vakuutuksen kohteena yhteensä vakuutuskirjaan merkittyyn käyttö- tai vaihto-omaisuuden vakuutusmäärään saakka vakuutuskautta kohden, kuitenkin enintään 10 000 euron määrään saakka vakuutuskautta kohden, kun omaisuutta ei ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta. Vierias omaisuus on vakuutuksen kohteena vakuutuskirjassa mainitussa paikassa.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- moottorikäyttöiset ajoneuvot, perävaunut, hinattavat laitteet ja niiden varusteet, lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa 2.3.3 mainittuja omaisuuseriä
- ilma- ja ilmatyynyalukset
- alukset, veneet ja muut vesikulkuneuvot
- eläimet
- ulkona kasvavat puut, pensaat ja kasvit
- kokoelmat ja arvoesineet, kuten taide-esineet, ellei sitä ole vakuutuskirjassa erikseen mainittu
- yksittäiset koneet ja laitteet, joiden arvo on yli 20 000 €, ellei sitä ole vakuutuskirjassa erikseen mainittu.

Vakuutuskohteen pitää kunnoltaan, ominaisuuksiltaan ja toiminnaltaan olla käyttötarkoitukseen sopiva. Kone tai laite, johon ei ole saatavana valmistajan tai jälleenmyyjän järjestämää huoltopalvelua, ei ole vakuutuskelppoinen.

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa siitä, kun vakuutuksen kohde on asennuksen ja koekäytön jälkeen otettu normaaliin käyttöön.

2.3 Kohteena olevaa omaisuutta koskevia laajennuksia ja rajoituksia

2.3.1 Rahat ja arvopaperit

Rahat ja arvopaperit ovat vakuutuksen kohteena seuraavassa mainittuihin enimmäismääriin saakka vahinkoa kohden. Rahoiksi tai arvopapereiksi katsotaan myös käyttämättömät postimerkit, kupongit, vekselit, shekit, arvat ja muut vastaavat saamistodistukset.

Enimmäiskorvaukset rahoista ja arvopapereista ovat

- ryöstön varalta 2 000 euroa, kun rahat ja arvopaperit ovat tapahtumahetkellä kassassa vakuutuskirjassa mainitussa vaihto-omaisuuden vakuutuspaikassa
- ryöstön varalta 10 000 euroa, kun rahat ja arvopaperit ovat tapahtumahetkellä SFS-EN 1143-1 mukaisesti luokitellussa ja lukitussa kassakaapissa tai -holvissa

vakuutuskirjassa mainitussa vaihto-omaisuuden vakuutuspaikassa

- ryöstön varalta 2 000 euroa, kuljettaessa rahoja tai arvopapereita vakuutuskirjaan merkitystä vaihto-omaisuuden vakuutuspaikasta pankkiin
- rikosvahingoissa, kun vakuutuskirjassa mainittuun vaihto-omaisuuden vakuutuspaikkaan on murtauduttu lukitusta tai rakenteita vaurioittaen, säilytetäessä rahoja ja arvopapereita erillisessä lukitussa säilytyspaikassa, kuten esim. paloturvakaapissa yhteensä 2 000 euroa
- rikosvahingoissa, kun vakuutuskirjassa mainittuun vaihto-omaisuuden vakuutuspaikkaan on murtauduttu lukitusta tai rakenteita vaurioittaen, säilytetäessä rahoja ja arvopapereita standardin SFS-EN 1143-1 mukaisesti luokitellussa tai suojeleuhjeiden kohdan 7.5.5 mukaisessa, lukitussa kassakaapissa tai kassaholvissa yhteensä 10 000 euroa.

Mikäli vaihto-omaisuuden vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on pienempi kuin edellä mainitut enimmäiskorvaukset, korvauksen määrä on enintään vakuutuskirjaan merkitty vaihto-omaisuuden vakuutusmäärä.

2.3.2 Vaihto-omaisuuden myynti- ja ostokuljetukset

Kun vaihto-omaisuutta on vakuutettuna vakuutuspaikassa, vaihto-omaisuus on vakuutuksen kohteena myös tavarankuljetuksissa, jotka tapahtuvat Suomessa sekä Suomen ja EU-maiden välillä ja Suomen ja EFTA-maiden välillä

- vakuutuspaikasta tai -paikkaan taikka vakuutuksenottajan sopimuksen perusteella alihankkijalta tai tavarantoimittajalta suoraan asiakkaalle ja
- joissa vaaranvastuu tavaroiden vahingoittumisesta tai katoamisesta on vakuutuksenottajalla itsellään tai joiden vakuuttamiseen vakuutuksenottaja on sitoutunut kauppasopimuksessa tai muussa ennen kuljetusta tehdyssä sopimuksessa. Enimmäiskorvausmäärä on 6 000 euroa kuljetusta ja yhteensä enintään 12 000 euroa vakuutuskautta kohti.

Mikäli vaihto-omaisuuden vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on pienempi kuin edellä mainitut enimmäiskorvaukset, korvauksen määrä on enintään vakuutuskirjaan merkitty vaihto-omaisuuden vakuutusmäärä.

Ulkopuolisen kuljetusliikkeen tai huolitsijan kuljetettavaksi annettu vaihto-omaisuus katsotaan kadonneeksi, kun sitä ei ole löydetty 60 päivän kuluessa kuljetuksen

arvioidusta päättymisajankohdasta ja kuljetuksen suorittaja tai muu, jonka haltuun tavara on uskottu, kirjallisesti myöntää tavaran kadonneeksi.

Vaihto-omaisuuden katoaminen on korvattavissa ainoastaan niiden kuljetusten osalta, jotka on annettu ulkopuolisen kuljetusliikkeen tai huolitsijan suoritettavaksi.

2.3.3 Puutarhatraktorit, mopot, moottorikelkat, veneet sekä trukit

Poiketen edellä kohdassa 2.2 olevista rajoituksista vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt

- vakuutuksenottajan vaihto-omaisuuteen kuuluvat puutarhatraktorit, mopot, moottorikelkat ja veneet lukuun ottamatta tilanteita, joissa niitä kuljetetaan tai käytetään tarkoitukseensa
- vakuutuksenottajan käyttöomaisuuteen kuuluvat ja vakuutuspaikassa käytettävät liikennevakuuttamattomat trukit muiden esinevahinkojen kuin rikkoutumisten varalta.

2.3.4 Rakennukseen kiinteästi asennetut rakenteet, kalusteet ja koneet

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa mainitussa paikassa sijaitsevaan rakennukseen kiinteästi asennetut, vakuutuksenottajan hallinnassa olevat ja vakuutuksenottajan vakuutuskirjassa mainittua liiketoimintaa yksinomaan palvelevat

- rakenteet, kalusteet ja pinnoitteet
- koneet ja laitteet sekä niihin liittyvät rakenteet, johdot ja putkistot.

Edellä tässä kohdassa mainittu omaisuus on vakuutuksen kohteena yhteensä vakuutuskirjaan merkittyyn käyttöomaisuuden vakuutusmäärään saakka vakuutuskautta kohden, kuitenkin enintään 10 000 euron määrään saakka vakuutuskautta kohden, kun omaisuutta ei ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta.

2.3.5 Ohjelmien ja tiedostojen palautuskustannukset

Vakuutuksen kohteena on varmistettujen atk-tietojen, -tiedostojen ja -ohjelmien palautuskustannukset 2 000 € asti. Edellytyksenä korvaamiselle on, että palautuskustannukset ovat suoranaisten seurausten esinevakuutuksen perusteella korvatusta vahingosta. Palauttamisella tarkoitetaan varmistettujen atk-tietojen, -tiedostojen ja -ohjelmien siirtämistä takaisin vahingoittanutta vastaavaan laiteympäristöön.

Kadonneiden atk-tietojen, -tiedostojen ja -ohjelmien uudelleenmuodostamisesta ja etsimisestä aiheutuneita kustannuksia ei kuitenkaan korvata.

2.3.6 Työntekijän omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan palveluksessa olevan työntekijän työssä mukana oleva irtain omaisuus samoin rajoituksin kuin vakuutuksenottajan liiketoimintaan kuuluva omaisuus kohdan 2.2 mukaan, kun omaisuutta ei ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta. Työntekijän omaisuus on vakuutuksen kohteena 1 000 euroon saakka vahinkoa kohden.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- työntekijän rahat, luottokortit, shekit tai vastaavat maksuvälineet ja arvopaperit
- arvoesineet ja kokoelmat

2.3.7 Asiakkaiden omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan hallussa oleva vieras irtain omaisuus, joka yrityksen toimialaan liittyen on vakuutuspaikassa säilytettävänä korjausta tai huoltoa varten, kun omaisuutta ei ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta.

Asiakkaiden omaisuus on vakuutuksen kohteena yhteensä vakuutuskirjaan merkittyyn käyttöomaisuuden vakuutusmäärään saakka vakuutuskautta kohden, kuitenkin enintään 10 000 euron määrään saakka vakuutuskautta kohden. Vakuutus ei korvaa omaisuuden rikkoutumista. Omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu kaksinkertaisena.

3. Vakuutuksen voimassaoloalue

3.1 Vakuutuspaikka

Vakuutus on voimassa omaisuuden ollessa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa (vakuutuspaikka) Suomessa.

3.2 Muut paikat

Vakuutus on seuraavassa mainituissa tilanteissa voimassa myös vakuutuksen kohteen ollessa muualla kuin vakuutuspaikassa.

3.2.1 Rahat ja arvopaperit

Vakuutus on voimassa ryöstön varalta, kun rahoja tai arvopapereita kuljetetaan vakuutuskirjaan merkitystä vaihto-omaisuuden vakuutuspaikasta pankkiin Suomessa.

Ryöstö on kysymyksessä silloin, kun anastamisen suorittamiseksi on käytetty tai uhattu välittömästi käyttää henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa (Rikoslaki 31. luku, 1 ja 2 §).

3.2.2 Mukana kuljetettavat laitteet ja työkalut

Vakuutus on voimassa enintään 20 000 euroon saakka vahinkoa kohden mukana kuljetettavien laitteiden ja työkalujen osalta myös muualla Suomessa. Edellytyksenä on, että laitteiden kuljettaminen liittyy vakuutuskirjassa mainitun liiketoiminnan harjoittamiseen.

3.2.3 Tilapäiset varastopaikat

Vakuutus on voimassa enintään 20 000 euroon saakka vakuutuskirjassa mainitun liiketoiminnan edellyttämässä vaihto-omaisuuden tilapäisessä (enintään 6 kk) varastopaikassa Suomessa. Tilapäiseltä vakuutuspaikalta edellytetään vakuutuskirjaan merkityn vakuutuspaikan murto suojaustasoa.

3.2.4 Vakuutuksen kohteen tilapäiset siirrot

Vakuutus on voimassa enintään 20 000 euroon saakka vahinkoa kohden, vakuutuksen kohteen ollessa tilapäisesti (enintään 6 kk) vakuutuspaikan ulkopuolella Suomessa asiakaskäynnin, messujen, näyttelyiden tai muun vastaavan tilanteen yhteydessä. Edellytyksenä on, että omaisuuden siirtäminen liittyy vakuutuskirjassa mainitun toiminnan harjoittamiseen.

3.2.5 Muutot

Vakuutus on voimassa enintään 20 000 euroon saakka vahinkoa kohden vakuutuskirjassa mainitun liiketoiminnan edellyttämien muuttojen aikana Suomessa.

Omastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään 1 000 euroa.

3.2.6 Korjaukset ja huollot

Vakuutus on voimassa enintään 20 000 euroon saakka vahinkoa kohden, vakuutuksen kohteen ollessa korjauksen tai huollon takia tilapäisesti (enintään 6 kk) siirrettyinä tai siirrettävänä Suomessa sekä Suomesta siirrettyinä EU- tai EFTA-maassa tai Suomesta siirrettävänä EU- tai EFTA maassa ja takaisin.

3.2.7 Työntekijän omaisuus

Edellä kohdassa 2.3.6 mainittu työntekijän omaisuus on vakuutuksen kohteena työsuorituksen yhteydessä vakuutuspaikan ulkopuolella Suomessa.

4. Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Turvatasot

Täysturva-vakuutuksesta korvataan kohdissa 4.2.1–4.2.6 tarkoitetut esinevahingot.

Suppea turva -vakuutuksesta korvataan kohdissa 4.2.1–4.2.5 tarkoitetut esinevahingot.

Vakuutukseen valittu turvataso on mainittu vakuutuskirjassa.

4.2 Vakuutusturvat

4.2.1 Palo tai noki, räjähdys, sammutuslaitteiston laukeaminen

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut

- irti päässyt tuli taikka tulisijasta tai vastaavasta kiinteistön lämmityslaitteesta äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti levinnyt noki
- räjähdys
- sammutuslaitteiston äkillinen, ennalta arvaamaton laukeaminen.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on aiheutunut esineelle sen vuoksi, että se on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sisäinen jännitys, tiivisteiden irtoaminen tai nestepaine
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtäminen
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammattimainen räjäytys- tai louhintatyö
- polttomoottorin vahingoittumista, jonka on aiheuttanut moottorissa tapahtunut räjähdys
- sen suljetun, painetta kestäväksi tarkoitetun astian, laitteen, putken tai säiliön vahingoittumista, jossa kaasu tai höyry on ollut, ellei rikkoutumisen syynä ole äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti syntynyt poikkeuksellinen ylipaine
- vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- vahinkoa, joka on aiheutunut työ-, laite- tai materiaalivirheestä, valmistusvirheestä, laskenta- tai piirustusvirheestä tai virheellisestä neuvosta
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje. Virheen seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan.

4.2.2 Luonnonilmiö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut

- suora salamanisku. Korvattava vahinko on suoran salamaniskun aiheuttama mekaaninen pirstoutuminen
- paikallisen säähavaintoaseman havaitsema ja Ilmatieteen laitoksen tuuliasteikossa määritelty kova tuuli tai myrskytuuli
- vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttama vedenpinnan poikkeuksellinen nousu. Poikkeuksellisenä pidetään meren vedenpinnan nousua, joka esiintyy keskimäärin kerran 30 vuodessa tai sitä harvemmin.
- vahinkopaikalla vallinnut poikkeuksellisen runsas sade, jonka seurauksena vesi on tunkeutunut rakennukseen, rakennelmaan tai rakenteisiin suoraan maan pinnalta tai maaperän tai putkiston kautta. Poikkeuksellisen runsaana sateena pidetään sadetta, kun sademäärä on 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on aiheutunut myrskystä rakennuksen sisäosille tai rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei se ole seurausta rakennusta kohdanneesta myrskyn aiheuttamasta rikkoutumisesta
- vahinkoa, jonka luonnonvoimat ovat aiheuttaneet ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole laitteista, joita on tarkoitus käyttää tällaisessa tilassa ja olosuhteissa.

4.2.3 Rikos

Vakuutuksesta korvataan

- anastaminen tai vahingonteko, kun vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa sijaitsevaan rakennukseen ja rakennuksessa sijaitsevaan huoneistoon tai tilaan on
 - murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen
 - tunkeuduttu avaimella, joka on saatu ryöstön tai edellä mainitulla tavalla suoritettujen murtautumisten yhteydessä
- rakennukseen kohdistunut vahingonteko
- ryöstö, kun anastamisen suorittamiseksi on käytetty tai uhattu välittömästi käyttää henkilöön kohdistunutta väkivaltaa. (Rikoslaki 31. luku 1 ja 2 §).

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut petos, kavallus tai muu näihin rinnastettava rikos
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut tietomurto, jolla tarkoitetaan oikeudetonta tunkeutumista tietojärjestelmään

- ohjelmiin, tiedostoihin tai laitteisiin kohdistuvaa vahingontekoa, jonka on aiheuttanut tietokonevirus, haittaohjelma tai muu vastaava.

Omaisuuksien anastamista ei myöskään korvata, mikäli vakuutuksenottaja ei ole ryhtynyt kohtuullisiin suojeletoimenpiteisiin omaisuuden arvon ja säilytysolosuhteet huomioon ottaen.

4.2.3.1 Rikos erityisehdot

Tässä mainittuja erityisehtoja sovelletaan vain, kun siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutus kirjaan.

4.2.3.1.1 Omaisuus ulkona

Vakuutuksesta korvataan vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa sijaitsevalla aidatulla alueella avoimessa varastokatoksessa tai aidatulla alueella ulkona olevan irtaimen omaisuuden anastaminen tai irtaimen omaisuuteen kohdistunut vahingonteko, kun aidatulle alueelle on murtauduttu. Vakuutuksesta korvataan vain sellaista omaisuutta, joka on ulkoavaruuteen soveltuva ja kokonsa puolesta sellaista, ettei sen säilytys sisätiloissa ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista sekä omaisuuden poiskuljettaminen alueelta on estetty suojarakentein tai -varustein siten, että omaisuuden poiskuljettaminen ei ole mahdollista ilman suojarakenteiden- ja varusteiden työkaluilla tapahtuvaa rikkomista.

4.2.3.1.2 Omaisuus ajoneuvossa

Vakuutuksesta korvataan moottoriajoneuvossa, matkailuvaunussa, peräkäräryssä tai veneessä olevan omaisuuden anastaminen tai omaisuuteen kohdistunut vahingonteko, kun ajoneuvoon on murtauduttu lukitusta tai ajoneuvon rakenteita vaurioittaen.

Henkilökunnan omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan vain, jos kyseessä on työsuoritukseen välittömästi liittyvä matka.

Moottoriajoneuvossa, matkailuvaunussa, peräkäräryssä tai veneessä olevaa omaisuutta korvataan enintään 5 000 euroon saakka.

4.2.4 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut nesteiden, höyryn tai kaasun vuoto.

Edellytyksenä on, että aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen omasta kiinteästä vesijohto-, jätevesiviemäri tai lämpöjohtoverkostosta taikka höyry-, kaasu- tai öljyputkistosta

- rakennuksen sisäpuolisista sadevesiputkistoista
- vakuutuksen kohteena olevan koneen tai laitteen kiinteästi asennetusta putkistosta, aineen säilytys-astiasta tai
- edellä mainittuihin putkiin tai laitteisiin kiinteästi liitetystä käyttölaitteesta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vuotaneelle nesteelle, höyrylle tai kaasulle vuotovahingon yhteydessä aiheutunut vahinko, jos edellä mainittu aine on vakuutuksen kohteena.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- vahinkoa, joka on aiheutunut työ-, laite- tai materiaalivirheestä, valmistusvirheestä, laskenta- tai piirustusvirheestä tai virheellisestä neuvosta
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje. Virheen seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virrannut sade- tai sulamisvesi
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut viemärikaivon tai putken tulviminen sateen lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä
- vahinkoa, joka on aiheutunut sade-, sulamis-, ja pintavesien tunkeutumisesta rakenteisiin
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut pohjaveden korkeuden muuttuminen, aallokko tai vedenpinnan noususta aiheutunut tulva
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioituminen tai tukkeutuminen
- vahinkoa, joka on aiheutunut pakkasesta, jäästä tai jäätymisestä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sadevesijärjestelmän tukkeutuminen lehtien, roskien tms. johdosta
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut salaojitus- tai muun maaperän kuivanapitojärjestelmän rikkoutuminen tai toimimattomuus
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut rakenteiden vesi-eristeiden läpi tai lattiakaivon ja sen korokerenkaan liitoksen tai lattiakaivon ja lattian vesieristeen

- liitoksen tai korokerenkaan putkiläpiviennin kautta rakenteeseen vuotanut neste
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut altaan tai ammeen poistoputken tai pohjaventtiin vuoto, ellei se ole seuraus äkillisestä rikkoutumisesta
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut perustusten liikkuminen tai rakennuksen halkeilu
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut kondenssivesi tai muu kosteus (kuten. maanalainen kosteus tai vesi), sienettyminen, home tai haju
- vahinkoa, joka on aiheutunut johtoverkolle, käyttölaitteille tai näiden eristeille
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut nesteen virtaaminen kiinteästä verkosta ennen kuin johtoverkko on hyväksytty käyttöön otettavaksi
- johtoverkon tai käyttölaitteiden korjaus- tai uusimiskustannuksia
- kustannuksia, jotka ovat suoranaista seurausta alun perin virheellisesti tai puutteellisesti tehdyn rakenteen (esimerkiksi veden- ja kosteuseristeen osalta) korjaamisesta viranomais määräysten ja -ohjeiden mukaiseksi
- vahingon takia lisääntynyttä energian kulutusta.

4.2.5 Liikenneonnettomuus

Vakuutuksesta korvataan ehtokohdassa 3.2.2 mainituille kuljetettaville laitteille ja työkaluille sekä ehtokohdassa 2.3.2 mainituille myynti- ja ostokuljetuksille tapahtunut vahinko, jonka on aiheuttanut maakuljetusajoneuvon

- törmäminen tai kaatuminen
- raiteilta suistuminen
- tieltä suistuminen, kun maakuljetusajoneuvo ei omin voimin kykene palaamaan ajoväylälle.

Junavaunujen järjestelyssä tai kytkennässä syntyneitä töytäisiä ei pidetä maakuljetusajoneuvon aiheuttamana törmäysvahinkona.

Lisäksi korvataan vahinko, jonka on aiheuttanut autoon tai junaan lastatun tavaratön törmäys kuljetusvälineen ulkopuolella olevan esineen kanssa.

4.2.6 Rikkoutuminen

Vakuutuksesta korvataan

- äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman tai sähköilmiön (yli- tai alijännite, oikosulku) aiheuttama rikkoutuminen
- tehdasvalmisteisen pakasteen (KTM pakasteasetus, KTM päätös jäätelöstä) tai tehdasvalmisteisen kylmätuotteen lämpenemisestä aiheutuva pilaantuminen, jonka syynä on kylmälaitteen rikkoutuminen tai yleisessä sähköjakeluverkossa sattunut sähkönjakelun ilmoittamaton keskeytys ja pakattujen tuotteiden

”parasta ennen”, ”viimeinen käyttöpäivä” ja ”viimeinen myyntipäivä” -merkinnät ovat myöhäisempiä kuin vahingon toteamispäivä.

Kylmätuotteella tarkoitetaan tuotetta, joka tulee terveys-
densuojeluasetuksen mukaan säilyttää kylmlaitteessa
tai -huoneessa, jonka lämpötila on enintään +8 °C.

Kylmlaitteen vahingosta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle
24 tunnin sisällä vahingon toteamisesta.

Vakuutuksesta korvataan lisäksi villieläimen tunkeutumi-
nen rakennukseen. Villieläimiksi ei katsota tuhoeläimiä
kuten tuhohyönteisiä, hiiriä ja rottia.

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on aiheutunut esineelle sen vuoksi, että se on asetettu alttiiksi lämmön vaikutukselle
- esineen kulumista, ruostumista, syöpymistä, pilaantumista, sienettymistä, hajua, lahoamista, aineen väsymistä tai vastaavaa vähitellen tapahtuvaa vahingoittumista eikä esineen tai sen osan toimintakyvyn lakkaamista
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet säätö- tai kunnossapitotoimista, ennakkohuollosta, määrääikaishuollosta, toimintahäiriöiden poistamisesta eikä näiden yhteydessä vaihdettavista osista
- vahinkoa, joka on aiheutettu käyttämällä esinettä virheellisesti tai käyttöohjeiden vastaisesti tai asettamalla esine alttiiksi liian kovalle rasitukselle
- vahinkoa, joka on aiheutunut virheellisesti suunnitellulle, rakennetulle, asennetulle tai käyttöohjeen vastaisesti käytetylle omaisuudelle
- vahinkoa, joka on aiheutunut työ-, ohjelmointi-, laite- tai materiaalivirheestä, valmistusvirheestä, laskenta- tai piirustusvirheestä tai virheellisestä neuvosta
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet esineen tai sellaisen osan korjaamisesta, joka on tehty virheellisesti tai virheellisestä materiaalista, ei siinäkään tapauksessa, että syynä olisi ollut laskenta- tai piirustusvirhe, taikka virheellinen neuvo tai ohje. Virheen seurauksena muulle vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut ammattimainen räjäytys- tai louhintatyö taikka julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtäminen
- vahinkoa, jonka luonnonvoimat ovat aiheuttaneet ulkona tai avoimessa rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei kyse ole laitteista, joita on tarkoitus käyttää tällaisessa tilassa ja olosuhteissa
- polttomoottorin ja siihen liittyvien voimansiirtolaitteiden rikkoutumista
- vahinkoa, joka on aiheutunut koneissa tai laitteissa käytettäville kulutusaineille tai tarvikkeille, kuten esimerkiksi poltto- ja voiteluaineille, muille nesteille, kauhoille, terille, telaketjuille, vajereille ja kumirenkaille, paitsi jos kulutusaine- tai tarvike on vahingoittunut muun näiden ehtojen mukaan korvattavan vahingon yhteydessä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut sähkövirran, kaasun, nesteen, lämmön tai muun tuotannon tekijän saannin keskeytyminen, ellei vahinko ole seurausta näiden ehtojen mukaisesta vakuutetulle omaisuudelle korvattavasta vahingosta
- kuljetettavalle omaisuudelle aiheutunutta vahinkoa tai vahingon johdosta aiheutuneita kuluja
 - jonka on aiheuttanut kuljetukseen sopimaton pakkaustapa tai tavaralle sopimaton kuljetustapa
 - joka on aiheutunut tavarantoimittajan omasta ominaisuudesta
 - jonka on aiheuttanut kylmyys, lämpö, valo, ilman lämpötilan tai kosteuspitoisuuden vaihtelut, ellei vahinko ole syntynyt suorana seurauksena vaihto-omaisuuden vakuutusturvan perusteella korvattavasta vahinkotapahtumasta
 - jonka on aiheuttanut tavanomainen painon tai tilavuuden hupeneminen tai tavanomainen hankaantuminen, kuluminen tai naarmuuntuminen
 - jonka on aiheuttanut se, että kuljetusväline, lastin kiinnitys tai lastinkantaja ei ollut turvallisen kuljetuksen kannalta sopiva tai asianmukaisessa kunnossa, ja vakuutuksenottaja on ollut tai hänen olisi pitänyt olla tästä tietoinen tavaraa lastatessa tai ahdatessa
 - jotka ovat aiheutuneet vahingoittuneen tavarantoimittajan poistamisesta tai hävittämisestä
- jonka on aiheuttanut pohjaveden korkeuden muuttuminen, aallokko, vedenpinnan noususta aiheutunut tulva, tai jään tai lumen paino tai liikkuminen.
- joka on aiheutunut sade-, sulamis-, ja pintavesien tunkeutumisesta rakenteisiin
- joka on aiheutunut myrskystä rakennuksen sisäosille tai rakennuksessa olevalle irtaimelle omaisuudelle, ellei se ole seurausta rakennusta kohdanneesta myrskyn aiheuttamasta rikkoutumisesta
- vahinkoa, joka on aiheutunut pakkasesta, jäädästä tai jäätymisestä
- jonka on aiheuttanut sadevesijärjestelmän tukkeutuminen lehtien, roskien tms. johdosta
- jonka on aiheuttanut salaojitus- tai muun maaperän kuivanapitojärjestelmän rikkoutuminen tai toimimattomuus
- joka on aiheutunut salaojitukselle tai muulle maaperän kuivanapitojärjestelmälle

- jonka on aiheuttanut lattiakaivon ja sen korokerenkaan liitoksen tai lattiakaivon ja lattian vesieristeen liitoksen tai korokerenkaan putkiläpiviennin kautta rakenteeseen vuotanut neste
- jonka on aiheuttanut altaan tai ammeen poistoputken tai pohjaventtiilin vuoto, ellei se ole seuraus äkillisestä rikkoutumisesta
- jonka on aiheuttanut perustusten liikkuminen tai rakennuksen halkeilu
- jonka on aiheuttanut kondenssivesi
- yksittäisen piirikortin, tiedon tallennusvälineen tai vastaavan komponentin toimintakyvyn lakkaamista tai toimimattomuutta, jollei sen syynä ole vakuutetun osoittama komponentin ulkopuolinen, äkillinen ja ennalta-arvaamaton tapahtuma
- vahinkoa, joka on aiheutunut ohjelmoitavalle elektroniikkalaitteelle tai sen tietovälineelle, tiedostoille tai ohjelmille laitteiston tai ohjelman virheellisestä toiminnasta, operointivirheestä, magneettikenttien aiheuttamasta tietojen tuhoutumisesta tai tietojen häviämisestä
- jonka on aiheuttanut tietoliikennehäiriö, tietoliikenteen häirintä, tietomurto tai vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle
- jonka on aiheuttanut tietomurto, jolla tarkoitetaan oikeudetonta tunkeutumista tietojärjestelmään
- ohjelmiin, tiedostoihin tai laitteisiin kohdistuvaa vahingontekoa, jonka on aiheuttanut tietokonevirus, haittaohjelma tai muu vastaava
- joka on aiheutunut jäihin, veteen, suohon tai maahan vajoamisesta tai kaivos- tai tunnelisortumasta
- jonka ovat aiheuttaneet hyönteiset tai tuhoeläimet
- kylmälaitteen virheellisestä asennuksesta, puutteellisesta tai virheellisestä hoidosta tai kylmälaitteen virheellisestä säädöstä aiheutunutta vahinkoa
- kylmälaitteen puutteellisesta pakastustehosta aiheutunutta vahinkoa
- pakasteiden tai kylmätuotteiden virheellisestä käsittelystä aiheutunutta vahinkoa.

4.3 Yleiset rajoitusehdot

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa eikä kustannuksia, joista toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huolto-sopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella. Vakuutuksen piiriin muutoin kuuluva vahinko korvataan kuitenkin siltä osin kuin vakuutuksenottaja osoittaa, ettei vastuullinen osapuoli kykene korvausvelvollisuuttaan täyttämään. Mikäli vakuutuksenottaja on itse esineen valmistaja tai myyjä, ei vahinkoa korvata, jos valmistaja tai myyjä olisi alalla vakiintuneen takuun perusteella siitä vastuussa

- käyttöomaisuuden arvon alentumista, eikä vahinkoa, joka ei vaikuta omaisuuden käyttökelpoisuuteen
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut tarkastuksen, huollon tai kunnossapidon laiminlyönti.

5. Vahinkojen korvaaminen

5.1 Esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetulle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko.

5.2 Muut korvattavat kustannukset

5.2.1 Hävittämis-, raivaus- ja tuhoamiskustannukset

Vakuutuksesta korvataan välittömät vahingoittuneen omaisuuden hävittämis-, raivaus- ja tuhoamiskustannukset, jotka syntyvät korvattavan vahinkopaikan tai omaisuuden puhdistamisesta, purkamisesta, hävittämisestä, raivaamisesta ja tuhoamisesta sekä alueen jälkivartiointista. Nämä kustannukset lisätään vakuutuksesta muutoin saatavaan korvaukseen eivätkä vähennä korvausta.

Näitä kustannuksia korvataan yhteensä enintään 5 % korvauksen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa.

5.2.2 Rakennuksen vahingot murron ja ilkivallan yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan vakuutus kirjassa mainitussa paikassa oleville rakennuksille aiheutuneet vahingot 3 000 euron määrään saakka, jos rakennuksille on aiheutunut vahinkoa, kun huoneistoon tai muuhun tilaan, jossa on vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta, on murtauduttu rakenteita tai lukkoja vahingoittaen, tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa käyttäen, taikka rakennusta on tahallisesti vahingoitettu, eikä vahingoitunutta rakennusta ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta.

5.2.3 Maaperälle aiheutuneen vahingon kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle sattuneen korvattavan esinevahingon seurauksena vakuutuksenottajan omistaman tai hallitseman kiinteistön maaperän pilaantumisen aiheutuneet tutkimuskustannukset, puhdistus- tai vaihtokustannukset ja jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset. Edellytyksenä on, että kustannukset ovat syntyneet viranomaisen pakottavasta määräyksestä suoritetuista toimenpiteistä ja että viranomaisen määräys on annettu viimeistään vuoden kuluessa vahinkotapah-

tumasta eikä edellä mainittuja kustannuksia ole vakuutettu toisella vakuutuksella saman vahingon varalta.

Näitä kustannuksia korvataan vahinkoa kohden enintään 200 000 euroa.

5.2.4 Uhkaavan vahingon torjuntakulut

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 7.2 mainitut kohtuulliset kustannukset, jotka ovat aiheutuneet sattuneen tai välittömästi uhkaavan, vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta. Nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä ylittyisi. Lukkojen sarjoituskustannuksia korvataan vahingontorjuntakuluna vain, jos avain on joutunut ulkopuolisen haltuun ehtokohdassa 4.2.3 määritellyn murron, varkauden tai ryöstön yhteydessä. Vahingon määrää laskettaessa lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannuksista vähennetään käyttöönottovuotta ja sitä seuraavaa vuotta lukuun ottamatta 5 % vuodessa.

5.2.5 Lainsäädännön vaikutus rakennuksen korvauksen määrään

Rakentamista koskevista pakottavista viranomaismääräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 10 % korvauksen määrästä. Lisäkustannuksia korvataan ainoastaan niiden tilojen, rakennusosien ja rakennuksen toimintaa palvelevien LVIS -järjestelmien ja koneiden osalta, joihin vahinko on kohdistunut.

5.3. Omavastuut

5.3.1 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on omavastuu jokaisessa vahingossa. Omavastuu on merkitty vakuutuskirjaan. Vakuutukseen liittyvissä muissa ehdoissa tai vakuutuskirjassa voi olla omavastuun laskemista koskevia sääntöjä.

5.3.2 Omavastuu tulitöissä

Jos vakuutuksesta korvattava, irtipäässeän tulen aiheuttama vahinko on aiheutunut tulitöistä, on vakuutuksenottajan omavastuu vakuutuskirjaan merkityn omavastuun kymmenkertainen määrä, kuitenkin enintään 20 000 euroa tai tätä suurempi vakuutuskirjaan merkityn omavastuun määrä.

5.3.3 Omavastuu rakennuksen peruskorjauksen aikana

Peruskorjauksen alaisena olevan rakennuksen vahingoissa noudatetaan korotettua omavastuuta. Omavastuun määrä on kaksinkertainen vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

5.4 Omaisuuden arvon ja esinevahingon määrän laskeminen

5.4.1 Omaisuuden vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä, josta vakuutuksen kohde on vakuutettu tai täysarvo, jolloin kohde on vakuutettu täydestä vakuutusarvostaan.

Mikäli vakuutusmäärä on rahamäärä, on se vahingon sattuesssa suoritettavan korvauksen yläraja. Vakuutusmäärän peruste on merkitty vakuutuskirjaan ja se voi olla jälleenhankinta-arvo, päivänarvo tai ensivastuu.

Vakuutusmäärää määritettäessä tulee ottaa huomioon myös verotuksesta annetut säännökset (esimerkiksi arvonlisävero) sekä vahingoittuneen omaisuuden raivaus-, purku- ja hävityskulut sekä niihin liittyvät kuljetus ja käsittelykustannukset, kuten kaatopaikka- ja ongelmajättemaksut.

Vakuutusmäärä ei ole vahingon määrän tai sen arvioimisen peruste.

5.4.2 Täysarvo

Omaisuus, jonka vakuutusmääräksi on merkitty täysarvo, on vakuutettu täydestä vakuutusarvostaan, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty yrityksen liikevaihto on ilmoitettu todennäköisesti toteutuvan suuruisena. Korvaukset lasketaan jäljempänä olevien korvaussääntöjen mukaisesti jälleenhankinta- tai päivänarvon perusteella.

5.4.3 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvo on rahamäärä, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen samalle paikalle. Ellei toisin ole vakuutusyhtiön kanssa sovittu, vakuutusmäärä perustuu omaisuuden jälleenhankinta-arvoon.

5.4.4 Päivänarvo

Päivänarvo on rahamäärä, joka saadaan, kun jälleenhankinta arvosta vähennetään mitä omaisuus on menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta. Huomioon otetaan myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen syyn vuoksi.

5.4.5 Vakuutusarvo

Omaisuuden vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan vahingon ja korvauksen määrää. Omaisuuden vakuutusarvo on jälleenhankinta-arvo, ellei muuta

ole sovittu ja siitä tehty merkintää vakuutuskirjaan. Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankintavastosta.

Myynti- ja ostokuljetusten osalta vakuutusarvo on tavaran kauppalaskuarvo mukaan lukien vakuutetun vastuulla olevat kuljetuskustannukset ja vakuutusmaksu.

Jos vakuutus on voimassa ostajan hyväksi, vakuutusarvo on edellä mainittu arvo lisättynä 10 %:lla.

Enimmäiskorvaus on kuitenkin, ehtokohdassa 2.3.2 mainittu enimmäiskorvausmäärä.

5.4.6 Ensivastuu

Ensivastuu on vakuutuskirjaan merkitty, vakuutuskohteelle sovittu enimmäiskorvausmäärä.

5.4.7 Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä

Jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun omaisuudella välittömästi ennen vahinkoa olleesta arvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan jälleenhankinta-arvon mukaan.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään jälleenhankinta-arvon ja jäännösarvon erotus.

Jos kuitenkin esineen arvo on vahinkohetken mennessä laskenut niin, että päivänarvo on ollut alle 50 % jälleenhankinta-arvosta välittömästi ennen vahinkoa, vahingon määrä lasketaan päivänarvon mukaan. Kukin vahingoittunut esine arvioidaan erikseen.

5.4.8 Päivänarvon mukainen vahingon määrä

Päivänarvon mukainen vahingon määrä saadaan, kun päivänarvosta vähennetään jäljelle jääneen omaisuuden arvo (jäännösarvo). Molemmat arvot lasketaan päivänarvon mukaan.

Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään päivänarvon ja jäännösarvon erotus.

5.4.9 Ensivastuun mukainen vahingon määrä

Vakuutusmäärän ollessa sovittu rahamäärä ensivastuuna, korvataan vahingon määrä riippumatta omaisuuden arvon ja vakuutusmäärän välisestä suhteesta riippumatta

kuitenkin enintään vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

5.4.10 Ikävähennys koneiden ja laitteiden rikkoutumisvahingoissa

Koneiden ja laitteiden korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista tehdään 5 % vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

Edellä mainitusta poiketen

- mittaus-, tutkimus- ja hoitolaitteiden osalta tehdään 10 %:n vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen
- äänen ja kuvan toistamiseen, tallentamiseen ja muokkaamiseen tarkoitettujen laitteiden osalta tehdään 15 % vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen
- toimistokoneiden ja -laitteiden, ATK-laitteiden kuten työasemien ja palvelimien sekä niiden oheislaitteiden, tietoliikennelaitteiden, puhelinjärjestelmien, kassajärjestelmien osalta tehdään 15 % vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen
- rakennustyökalujen ja -laitteiden osalta tehdään 20 % vuotuinen vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

Niihin ATK-laitteisiin, joiden pääasiallisena tehtävänä on tietyn koneen ohjaaminen, sovelletaan koneiden ja laitteiden ikävähennystä.

Vähennykset lasketaan kertomalla poistoprosentti laitteen ensimmäistä käyttövuotta seuranneiden käyttövuosien lukumäärällä.

5.4.11 Ikävähennys talotekniikan rikkoutumisvahingoissa

Talotekniikan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista ja niihin liittyvistä rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivu- ja täyttökustannuksista vähennetään toisesta käyttövuodesta alkaen seuraavat ikävähennykset

- maassa tai maanvaraisessa alapohjarakenteessa olevat putkistot ja maanalaiset säiliöt 6 %
- muut putkistot ja säiliöt 3 %
- sähköjohdot 3 %
- muu talotekniikka 6 %.

5.4.12 Vahingon määrä vuotovahingoissa

Rakennukselle aiheutuneissa vuotovahingoissa vahingon aiheuttaneen johdon, putkiston tai muun laitteen iän perusteella tehdään kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista ikävähennys seuraavan taulukon mukaisesti.

Ikävähennys on kuitenkin enintään 20 000 euroa vahinkoa kohti.

Johdon, putkiston tai muun laitteen ikä vuosina	Ikävähennys %
21–30	20 %
31–40	30 %
yli 40	50 %

5.4.13 Rakennuksen jäännösarvon alentumisen korvaaminen

Jos rakennus- tai tielainsäädännön perusteella voimassa oleva rakennuskielto tai rakentamisrajoitus estää vahingossa säilyneiden rakennusosien käyttämisen rakennuksen kunnostamisessa, korvataan myös jäännösarvon alentuminen.

Vakuutusnottajan tulee esittää selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos vakuutusyhtiö pyytää, vakuutusnottajan tulee hakea poikkeuslupaa saattaakseen rakennuksen entiseen kuntoon, sekä, jollei lupaa myönnetä, hakea muutosta päätökseen. Vakuutusnottajan tulee vakuutusyhtiön pyynnöstä valtuuttaa vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeuslupan hakemisessa.

5.4.14 Muovi- ja kangaskatteisten rakennusten ikävähennys

Muovikatteisten rakennuksien ja niissä säilytettävän omaisuuden luonnonilmiövahingoissa tehdään vahingonkorvausta laskettaessa rakennuksen katteen ikään perustuva 20 %:n vuotuinen vähennys viidennestä käyttövuodesta alkaen.

Kangaskatteisissa rakennuksissa vastaava vähennysprosentti on 10 %.

5.4.15 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäveroa koskevat säännökset. Veron osuutta ei makseta silloin, kun se voidaan vähentää korvauksen saajan verotuksessa.

5.5 Korvauksen määrä

Korvauksen määrä saadaan, kun vahingon määrästä vähennetään omavastuu.

5.5.1 Alivakuutus

Jos vakuutusmäärä on omaisuuden arvoa pienempi, on kyseessä alivakuutus. Korvaus lasketaan silloin Yleisten sopimusehtojen kohdan 11.9 mukaisesti.

5.5.2 Alivakuutus – täysarvo

Jos vakuutusnottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty liikevaihto on todellista pienempi, on kyseessä alivakuutus, jolloin korvauksen määrästä suoritetaan niin suuri osa kuin ilmoitettu liikevaihto on todellisesta liikevaihdosta.

5.5.3 Ylivakuutus

Jos vakuutusmäärä on omaisuuden arvoa suurempi, on kyseessä ylivakuutus. Korvauksessa otetaan silloin huomioon Yleisten sopimusehtojen kohdan 11.8 säännökset.

5.5.4 Ylivakuutus – täysarvo

Jos vakuutusnottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty liikevaihto on todellista suurempi, on kyseessä ylivakuutus.

5.5.5 Korvauksen suorittaminen

Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus. Jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus suoritetaan, kun vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahingosta on korjattu tai omaisuuden tilalle on hankittu samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta Suomeen.

Vakuutetun rakennuksen jälleenhankinta-arvon mukaan määräytyvä korvaus edellyttää, että vahingoittunut rakennus korjataan tai sen tilalle rakennetaan tai hankitaan uusi vastaavanlainen ja vastaavaan käyttöön tarkoitettu rakennus samalle rakennuspaikalle kahden (2) vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta.

Oikeus jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotukseen on vain vakuutusnottajalla tai kolmannen henkilön hyväksi tehdyssä vakuutuksessa tällä henkilöllä. Oikeutta ei voi siirtää.

Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimen johdosta, kahden vuoden aikaan lisätään viivästysaika.

5.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

5.6.1 Piirustusten, asiakirjojen, mallien ja muottien korvaaminen

Piirustukset, asiakirjat, mallit ja muotit korvataan ainoastaan, mikäli vahingoittuneen omaisuuden tilalle

hankitaan vastaavat kahden vuoden kuluessa vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata uudelleen luonnista ja suunnittelusta aiheutuneita kustannuksia.

5.6.2 Arvopapereiden korvaaminen

Kuoletuskelpoisten arvopapereiden osalta vakuutuksesta korvataan vain kuoletuskustannukset.

5.6.3 Rahakorvauksen vaihtoehdot

Vakuutusyhtiöllä on oikeus rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa hävinnyt tai vahingoittunut omaisuus sen sijaan, että maksaisi korvauksen rahana.

5.6.4 Kiinnitettävissä oleva omaisuus

Sellaisesta omaisuudesta, johon voidaan vahvistaa kiinnitys, suoritetaan korvaus vakuutuksenottajalle vasta, kun hän on selvittänyt, että omaisuutta ei ole kiinnitetty velan vakuudeksi tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutuksenottajalle (vrt. Yrityskiinnityslaki 13 §).

5.6.5 Vakuutusyhtiön oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa jäljelle jäänyt omaisuus tai osa siitä.

5.6.6 Vakuutuksenottajan velvollisuus palauttaa takaisin saatu omaisuus

Jos vakuutuksenottaja saa menetettyä omaisuutta takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, hänen tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

6. Monivakuutus

Jos sama omaisuus on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vahingon varalta, on kyseessä monivakuutus, jolloin korvaus lasketaan Vakuutuslakien 59 § mukaisesti.

7. Suojeluohje

7.1 Tarkoitus ja velvoittavuus

Tämä vakuutuksenottajaa velvoittava suojeluohje antaa ohjeita, joita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahinkomääriä.

Yleisten sopimusehtojen kohdan 7 mukaan korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti

tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen.

Suojeluohje sisältää erilliset murtosuojeluohjekohdat 101, 102 ja 103. Vakuutuskirjaan on merkitty mitä murtosuojeluohjetta sovelletaan.

7.2 Viranomais määräykset

Yrityksen on noudatettava turvallisuudesta ja vahingontorjunnasta annettuja lakeja, asetuksia sekä valtioneuvoston ja ministeriöiden päätöksiä ja määräyksiä.

Viranomaisten määräämät tai säädöksissä vaaditut vahinkojen estämiseen tai rajoittamiseen tarkoitetut laitteet ja rakenteet, kuten alkusammutuskalusto, savunpoistolaitteisto, palo-osastointi, paloilmoinin ja automaattinen sammutuslaitteisto on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava viranomaismääräysten edellyttämällä tavalla. Vakuutuksenottajan tulee huolehtia siitä, että vakuutuskohtetta koskevat säädöksissä vaaditut suunnitelmat ja ohjelmat on laadittu säädösten edellyttämällä tavalla ja niitä noudatetaan.

Säädösten vaatimia suunnitelmia ja ohjelmia ovat esimerkiksi pelastussuunnitelma, sähkölaitteistojen huolto- ja kunnossapito-ohjelma, paloilmoinimen kunnossapito-ohjelma, automaattisen sammutuslaitteiston kunnossapito-ohjelma, räjähdysuojausasiakirja sekä vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuus selvitys.

Vakuutuskohteena olevan rakennuksen tulee täyttää rakennusluvan tai toimenpideluvan myöntämishetkellä voimassa olevat Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset E1 (rakennusten paloturvallisuus), C2 (kosteus) ja D1 (kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteet).

Sammutuslaitteistoilla suojatuissa kohteissa tulee olla näille järjestelmille laadittu määräysten mukainen kirjallinen kunnossapito-ohjelma. Sammutuslaitteistojen on oltava toimintakuntoisia sekä asianmukaisesti tarkastettuja tai huollettuja.

7.3 Palontorjunta

7.3.1 Tuhopolton torjunta

Ulkona säilytettävät syttyvät materiaalit ja jäteastiat on sijoitettava siten, että niiden syttyminen ei aiheuta palon leviämistä rakennukseen. Tuhopolton mahdollisuus ja palon leviämistä on riittävästi estetty, kun syttyvien materiaalien ja jätteiden säilytyksessä noudatetaan

kohdissa 7.3.3 ja 7.3.4 esitettyjä turvaetäisyyksiä tai rakenteellisia toimenpiteitä, jotka vaikeuttavat palon sytyttämistä tai rajoittavat sen leviämistä.

7.3.2 Järjestys ja puhtaanapito

Järjestyksellä ja puhtaanapidolla on huolehdittava, että koneet, laitteet, raaka-aineet, tuotteet tai jätteet eivät aiheuta palon syttymisvaaraa tai palon leviämisvaaraa.

Tämä edellyttää mm. seuraavia käytännön toimia:

- palava-aineiset jätteet ja käytetyt puhdistusrievut on säilytettävä palonkestävissä, kannellisissa jäteastioissa, jotka tyhjennetään päivittäin
- ahtaat paikat, kuten lattian alustat, kuljetustunnelit, tuuletuskanavat, koneiden alustat, kanavat, kylmälaitteiden taustat yms. on puhdistettava säännöllisesti pölystä ja muusta palavasta materiaalista
- ylimääräinen palokuorma (esim. kuormalavat ja pakkausmateriaali) on poistettava ja toimitettava niille varattuihin paikkoihin ja järjestettävä jätteiden lajittelu ja hyötykäyttö
- tupakointi on sallittu ainoastaan ulkona sille osoitetulla paloturvallisella paikalla, mikäli rakennuksessa ei ole viranomais määräykset täyttävää, tupakointia varten erikseen rakennettua huonetta tai tilaa. Tupakointipaikat on varustettava metallisilla tai muusta palamattomasta materiaalista valmistetuilla kannellisilla tuhka-astioilla.

Syttyvien materiaalien säilyttämisessä on noudatettava kohdissa 7.3.3 ja 7.3.4 esitettyjä turvaetäisyyksiä tai rakenteellisia toimenpiteitä palon leviämisen estämiseksi.

7.3.3 Turvaetäisyydet

Turvaetäisyys on rakennuksen uloimpien rakenteiden ja jäteastioiden tai syttyvien materiaalien välinen vaaka-suora vapaa välimatka.

Jäteastioiden ja -katoksen turvaetäisyydet on oltava seuraavat

- yksittäisen, tilavuudeltaan enintään 600 litran jäteastian turvaetäisyyden on oltava vähintään 4 metriä
- yksittäisen, tilavuudeltaan yli 600 litran jäteastian turvaetäisyyden on oltava vähintään 6 metriä
- ryhmässä olevien jäteastioiden turvaetäisyyden on niiden tilavuudesta riippumatta oltava vähintään 6 metriä
- metallisen, kannellisen jätekontin turvaetäisyyden on oltava vähintään 4 metriä
- jätekatoksen ja tupakointipaikan turvaetäisyyden on oltava vähintään 8 metriä.

Syttyvien materiaalien turvaetäisyydet on oltava seuraavat

- rullakoissa tai vastaavissa kehikoissa säilytettävien syttyvien pakkausmateriaalien turvaetäisyyden on oltava vähintään 6 metriä
- syttyvää materiaalia sisältävän avonaisen lavan turvaetäisyyden on oltava vähintään 8 metriä
- kuormalavapinojen turvaetäisyyden on oltava vähintään 8 metriä
- syttyvien rakennusmateriaalien ja vastaavien turvaetäisyyden on oltava matka, jonka suuruus muodostuu materiaalin leveydestä ja siihen lisätystä 2,5 metrin lisämatkasta; mikäli materiaalin leveys on yli 5,5 metriä, riittävä turvaetäisyys on vähintään 8 metriä.

7.3.4 Rakenteelliset toimenpiteet

Rakenteellinen palontorjunta on vaihtoehto turvaetäisyyksille. Vähintään yksi seuraavista toimenpiteistä on toteutettava:

- syttyvät materiaalit ja jätteet säilytetään rakennukseen liittyvissä katoksissa siten, etteivät ulkopuoliset pääse työajan jälkeen niihin käsiksi. Suojarakenteiden on oltava sellaiset, että käsiksi pääsy ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista
- syttyvät materiaalit ja jätteet säilytetään umpinaisessa ja lukitussa säilytystilassa
- syttyvien materiaalien tai jätteiden säilytyspaikalla rakennuksen ulkoseinä ja räystäs tai ulkoseinä ja katos on rakennettu palamattomista rakennustarvikkeista ja ne estävät palon leviämisen rakennukseen tai vesikatkon alapuolisiin tiloihin vähintään 30 minuutin ajan. Rakenteessa olevien ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen palonkestoajan on oltava myös vähintään 30 minuuttia.

7.3.5 Rakenteellinen palontorjunta

Palo-osastoivat rakennusosat on pidettävä kunnossa siten, että ne estävät palon ja savukaasujen leviämisen osastosta toiseen ajan, joka on määritelty rakennusluvassa tai pelastusviranomaisen suorittamassa palotarkastuksessa.

Palo-osastoivan oven tulee olla itsestään sulkeutuva ja salpautuva. Jos ovea pidetään auki normaalikäytössä, se on varustettava laittein, jotka sulkevat oven palon sattuessa.

Palo-osastoivissa rakenteissa olevat putki-, sähkökaapeli- ja vastaavat läpiviennit eivät saa heikentää rakennusosan osastoivuutta.

7.3.6 Sähkölaitteet

Sähkölaitteiden ja -asennusten tulee täyttää sähkö-turvallisuusmääräysten vaatimukset. Säännösten edellyttämät määräaikaistarkastukset on suoritettava. Laitteissa ilmenevät viat ja puutteellisuudet on viipymättä korjattava.

Moottorit on pidettävä kuivina ja puhtaina ja niiden jäähdytysilma-aukot on pidettävä vapaina tuulettumisen varmistamiseksi.

Sähkölaitteiden ympärillä tulee olla valmistajan antamien ohjeiden mukaiset turvavälit laitteiston riittävän jäähdytyksen varmistamiseksi ja ympäristön syttymisen estämiseksi. Mikäli valmistaja ei ole antanut turvavälejä, on noudatettava seuraavia mittoja

- kopiokoneiden, atk-laitteiden, pienten sähkölaitteiden ja -moottorien turvavälin on oltava vähintään 0,1 metriä
- isojen sähkölaitteiden ja -moottorien sekä valaisimien turvavälin on oltava vähintään 0,5 metriä
- ilmakiertoisten lämmittimien ja sähkökeskusten turvavälin on oltava vähintään 1,0 metriä.

Sähkölaitteista, joita ei tarvita työajan jälkeen, tulee katkaista jännite, ellei laitteiston valmistaja ole antanut muuta ohjetta.

Vialliset sähkölaitteet (esimerkiksi loistevalaisimet, joiden putket välkkyvät tai hehkuvat päistään) on välittömästi korjattava tai irtikytkettävä sähköverkosta.

Sähkölaitteet ja kaapelihyllyt on pidettävä puhtaina syttyvästä materiaalista.

7.4 Tulityöt – Suojeluohje

7.4.1 Määritelmiä

Tulityöt

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Näitä tulitöitä ovat muun muassa sähkö- ja kaasuhitsaustyöt, kaasujuotostyöt, polttoleikkaustyöt sekä metallien hionta ja katkaisu laikkaleikkaimella.

Katto- ja vedeneristysalan tulityöt

Katto- ja vedeneristysalan tulitöitä ovat katto- ja vedeneristystöissä tehtävät tulityöt. Näitä ovat esimerkiksi eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumipadassa ja vesieristysten kuumentamalla tapahtuva kiinnitystyö sekä työ, jossa syntyy kipinöitä.

Tulityösuunnitelma

Tulityösuunnitelma on kirjallinen suunnitelma tulitöiden sekä katto- ja vedeneristysalan tulitöiden turvallisesta tekemisestä.

Vakituinen tulityöpaikka

Vakituinen tulityöpaikka on erityinen tulitöiden tekemiseen varattu palo-osasto tai muu ympäristöstään rajattu alue, jossa tulityöt voidaan tehdä turvallisesti.

Tilapäinen tulityöpaikka

Tilapäisiä tulityöpaikkoja ovat kaikki muut kuin vakituiset tulityöpaikat.

Katto- ja vedeneristysalan tulityöpaikka on aina tilapäinen tulityöpaikka.

Tulitöistä aiheutuvien vaarojen selvitys ja arviointi

Tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvitys ja arviointi on tulityöpaikalla ja sen ympäristössä tapahtuvaa tulityöstä aiheutuvien vaarojen tunnistamista ja niiden vakavuuksien arviointia. Vaarojen selvitys ja arviointi tehdään ennen tulityöluvan myöntämistä sekä aina, kun tulityöpaikan olosuhteet muuttuvat. Vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella määrätään tarvittavat turvatoimet, joilla tulityöstä aiheutuvat vahingot vältetään.

Tulityöluva

Tulityöluva on kirjallinen lupa, joka oikeuttaa tulitöiden tekemiseen tilapäisellä tulityöpaikalla.

Tulityöluvan myöntämistä edeltää tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvitys ja arviointi sekä tarvittavien turvatoimien määrittäminen.

Tulitöiden turvallisuustutkinto

Tutkinto, jolla varmistetaan, että tulityöntekijällä ja tulityöluvan myöntäjällä on riittävä tieto tulityöturvallisuudesta.

Katto- ja vedeneristysalan tulitöiden turvallisuustutkinto

Tutkinto, jolla varmistetaan, että katto- ja vedeneristysalan tulityöntekijällä ja tulityöluvan myöntäjällä on riittävä tieto katto- ja vedeneristysalan tulityöturvallisuudesta.

Tulityökortti

Tulityökortti on määräaikainen todistus hyväksytyksi suoritetusta tulitöiden turvallisuustutkinnosta.

Katto- ja vedeneristysalan tulityökortti

Katto- ja vedeneristysalan tulityökortti on määräaikainen todistus hyväksytysti suoritetusta katto- ja vedeneristysalan tulitöiden turvallisuustutkinnosta.

7.4.2 Tulityösuunnitelma

Vakuutusnottajalla on oltava kirjallinen tulityösuunnitelma. Jos tulityö teetetään ulkopuolisilla urakoitsijoilla, vakuutusnottaja on varmistettava, että urakoitsijalla on kirjallinen tulityösuunnitelma. Tällöin voidaan noudattaa urakoitsijan suunnitelmaa.

Tulityösuunnitelmassa on esitettävä vähintään seuraavat asiat:

- tulityöturvallisuudesta vastaava henkilö, joka ylläpitää tulityösuunnitelmaa ja huolehtii siitä että tämän suojeluohjeen määräykset on mahdollista toteuttaa käytännössä
- henkilöt, joilla on oikeus myöntää tulityöluupa
- henkilöt, joilla on oikeus tehdä tulitöitä
- tulitöissä tarvittavien suojausmateriaalien ja alku-sammutuskaluston saatavuus sekä tulityövartiointin järjestäminen
- vakuutusnottajan tuotannosta, toimitiloista, ympäristöstä ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuvat tulityöturvallisuuteen vaikuttavat asiat, jotka on otettava huomioon tässä suojeluohjeessa esitettyjen asioiden lisäksi
- vakituiset tulityöpaikat.

7.4.3 Tulityöt vakituisella tulityöpaikalla

Tulityöt on tehtävä vakituisella tulityöpaikalla aina kun se on mahdollista. Vakituisella tulityöpaikalla tulitöissä on otettava huomioon kyseisen työmenetelmän, työkohteen ja ympäristön edellyttämät turvallisuusasiat. Vakituisella tulityöpaikalla ei edellytetä tulityöluupaa eikä tulityöntekijältä tulityökorttia.

Vakituisen tulityöpaikan on täytettävä seuraavat vaatimukset

- tulityöpaikan rakenteiden on oltava palamattomia tai suojaverhottuja, jos rakenteet ovat palavia
- tulityöpaikan rakenteiden ja suojausten on oltava niin tiiviitä, että tulitöissä syntyvät kipinät ja roiskeet eivät pääse kulkeutumaan työtilan ulkopuolelle tai tunkeutumaan rakenteiden sisälle
- tulityöpaikalla on oltava vähintään kaksi 43A 183BC -teholuokan käsisammutinta, joista toisen käsisammuttimen voi korvata pikapalopostilla tai kahdella 27A 144BC -teholuokan käsisammuttimella
- tulityöpaikalla ei saa olla työhön kuulumatonta palavaa materiaalia

- tulityöpaikalla ei saa käsitellä tai säilyttää palavia nesteitä, eikä tulityöpaikka saa olla yhteydessä sellaiseen tilaan, jossa voi olla palavia kaasuja
- vakituisella tulityöpaikalla on noudatettava tilapäiselle tulityöpaikalle annettuja vaatimuksia, jos tulityön kohde oleellisesti lisää palovaaraa.

7.4.4 Tulityöt tilapäisellä tulityöpaikalla

Tilapäisellä tulityöpaikalla tulityötä saa tehdä vain, jos sitä ei voida tehdä vakituisella tulityöpaikalla.

Tilapäisellä tulityöpaikalla tulityötä saa tehdä vain henkilö, jolla on voimassaoleva tulityökortti. Tulityön tekemiseen tilapäisellä tulityöpaikalla vaaditaan aina kirjallinen, määräaikainen tulityöluupa.

7.4.5 Tulityöluupa

Ennen tulityöluuvan myöntämistä tulityöpaikalla on tehtävä tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvitys ja arviointi.

Tulityöluuvan myöntäjä määrää tulityöluuvassa turvatoimet, jotka hän on todennut tarpeelliseksi tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella. Tulityön saa aloittaa vasta, kun tulityöntekijä ja tulityövartija ovat varmistaneet, että tulityöluuvassa määrätty turvatoimet on toteutettu.

Tulityöluuvassa on nimettävä tulityöluuvan myöntäjä, tulityöntekijät ja tulityövartijat. Tulityöluuvassa määrätty turvatoimet on saatettava kaikkien tulityöntekijöiden ja tulityövartijoiden tietoon.

Tulityöluuvan myöntäjällä on oltava voimassa oleva tulityökortti. Tulityöluuvan saa myöntää vakuutusnottajan tulityösuunnitelmassa mainittu henkilö, jolla kokemuksensa ja kohteen tuntemuksensa perusteella on parhaat edellytykset tunnistaa ja arvioida tulityöstä aiheutuvat vaarat sekä määrätä tämän perusteella tarvittavat turvatoimet. Mikäli vakuutusnottajalla ei ole edellä mainittuja edellytyksiä toimia tulityöluuvan myöntäjänä, tulityöluuvan voi myöntää urakoitsijan tulityösuunnitelmassa mainittu henkilö, joka voi olla myös tulityöntekijä.

Tulityöluuvan saa myöntää vain määräajaksi. Tulityöluupa on tulityöpaikkakohtainen ja vain tulityöluuvassa mainitut tulityöt ovat tulityöpaikalla sallittuja. Mikäli tulityöluuvan voimassaolon aikana tulityöpaikan olosuhteet muuttuvat, tulityöluuvan myöntäjän on päivitettävä tulityöluupa vastaamaan uusia olosuhteita.

7.4.6 Turvatoimet tilapäisellä tulityöpaikalla

Tilapäisellä tulityöpaikalla on toteutettava tulitöistä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella määrätyt turvatoimet, kuitenkin vähintään seuraavat

- tulityöpaikka on puhdistettava syttyivistä materiaaleista
- syttyvät materiaalit, joita ei voida poistaa, on suojattava tiiviisti palamattomalla suojapeitteellä
- tulityöpaikalla olevat laitteet ja varusteet (esim. kaapelit) on suojapeitettävä
- rakenteissa olevat aukot on suojapeitettävä ja raot on tiivistettävä
- rakenteiden syttyvät pinnat on suojapeitettävä
- kipinöiden ja roiskeiden kulkeutuminen ympäristöön sekä lämmön johtuminen rakenteiden sisään on estettävä
- työtilassa on tarvittaessa mitattava kaasupitoisuus ja tila on tarvittaessa tuuletettava
- paloilmoin ja sammutusjärjestelmä, jonka laukaisu perustuu savunilmaisuun, on erheellisten hälytysten estämiseksi tarvittaessa irtikytkettävä alueelta, johon tulityöstä aiheutuvat käryt voivat levitä ja kytkettävä takaisin päälle heti kun se on mahdollista
- sprinklerilaitteistoa ei kytketä pois päältä, vaan tarvittaessa sprinklerisuuttimet suojataan väliaikaisella suojauksella, joka poistetaan välittömästi tulitöiden jälkeen.

7.4.7 Tulityövartiointi

Tulityövartiointi on määrättävä tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella. Tulityövartiointi on toteutettava koko työn ajan, myös työtauojen aikana. Tulityön jälkeen on tulityövartiointi toteutettava tulityöluvassa mukaisesti, kuitenkin vähintään yhden tunnin ajan. Tulityösuunnitelmassa on esitettävä kuinka tulityövartiointi järjestetään. Tulityöntekijä ei voi toimia työnaikaisena tulityövartijana.

Tulityövartioinnin aikana tulityöpaikan ympäristöineen on oltava jatkuvan silmälläpidon alaisena. Tulityövartijan on tiedettävä tulityöstä aiheutuvat vaarat, osattava tehdä hätäilmoitus ja käyttää tulityöpaikalle varattua alkusammutuskalustoa. Tarvittaessa tulityövartijan on keskeytettävä tulityö.

7.4.8 Sammutuskalusto

Tulityöluvassa määrätään tilapäisellä tulityöpaikalla tarvittava sammutuskalusto, jonka on oltava vähintään kaksi 43A 183BC -teholuokan käsiammutinta. Näistä toisen käsiammuttimen voi korvata pikapalopostilla tai kahdella 27A 144BC -teholuokan käsiammuttimella.

Sammutuskalusto on oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja tulityön jälkivartioinnin ajan.

7.4.9 Katto- ja vedeneristysalan tulityöt

Katto- ja vedeneristysalan tulityötä saa tehdä vain henkilö, jolla on voimassa oleva katto- ja vedeneristysalan tulityökortti.

7.4.10 Katto- ja vedeneristystyön tulityöluva

Katto- ja vedeneristysalan tulityöhön vaaditaan aina kirjallinen, määräaikainen tulityöluva.

Ennen tulityöluvassa myöntämistä on tehtävä tulitöistä aiheutuvien vaarojen selvitys ja arviointi. Vaarojen selvityksessä ja arvioinnissa on erityisesti otettava huomioon työkohteen alla olevien rakenteiden ja onteloiden aiheuttamat vaarat.

Tulityöluvassa myöntäjällä on oltava voimassa oleva katto- ja vedeneristysalan tulityökortti. Tulityöluvassa saa myöntää vain tulityösuunnitelmassa mainittu henkilö, jolla kokemuksensa ja kohteen tuntemuksensa perusteella on parhaat edellytykset havaita ja arvioida katto- ja vedeneristysalan tulityöstä aiheutuvat vaarat sekä määrätä tämän perusteella tarvittavat turvatoimet. Mikäli vakuutuslaitoksenottajalla ei ole edellä mainittuja edellytyksiä toimia tulityöluvassa myöntäjänä, tulityöluvassa voi myöntää myös vakuutuslaitoksenottajan nimeämä asiantuntija tai urakoitsijan vastuuhenkilö. Tulityöntekijä ei voi olla tulityöluvassa myöntäjä.

Tulityöluvassa saa myöntää vain määräajaksi. Tulityöluva on tulityöpaikkakohtainen ja vain tulityöluvassa mainitut tulityöt ovat tulityöpaikalla sallittuja. Mikäli tulityöluvassa voimassaolon aikana tulityöpaikan olosuhteet muuttuvat, tulityöluvassa myöntäjän on päivitettävä tulityöluva vastaamaan uusia olosuhteita.

7.4.11 Työmenetelmän valinta

Tulityö on korvattava palovaarattomalla työmenetelmällä silloin kun eristettävät rakenteet ovat syttyviä ja rakenteet muodostavat ontelotiloja eikä niitä voida tarkistaa ja valvoa.

Vedeneristettä ei saa kiinnittää pellitysten eikä metallirakenteiden päälle siten, että kiinnityskohtaa kuumennetaan.

Avoliekkiä tai kuumaa ilmaa ei saa käyttää rakenteessa olevan aukon tai läpiviennin läheisyydessä eikä vaaka- ja pystyrakenteen yhtymäkohdassa siten, että avoliekki tai kuuma ilma pääsee tunkeutumaan rakenteen sisälle.

7.4.12 Turvatoimet katto- ja vedeneristystöiden tulityöpaikalla

Tulityöpaikalla on toteutettava tulitöistä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella määrätyt turvatoimet, kuitenkin vähintään seuraavat

- tulityöpaikalta on poistettava työhön kuulumaton syttyvä materiaali
- syttyvät materiaalit, joita ei voida poistaa, on suojattava tiiviisti palamattomalla suojaiteella
- rakenteissa olevat aukot on suojapeitettävä ja raot on tiivistettävä, jos liekki, roiskeet tai kipinät voivat levitä rakenteisiin näiden kautta
- paloilmoin ja sammutusjärjestelmä, jonka laukaisu perustuu savunilmaisuuksiin, on erheellisten hälytysten estämiseksi tarvittaessa irtikytkettävä alueelta, johon tulityöstä aiheutuvat käryt voivat levitä ja kytkettävä takaisin päälle heti kun se on mahdollista
- sprinklerilaitteistoa ei kytketä pois päältä, vaan tarvittaessa sprinklerisuuttimet suojataan väliaikaisella suojauskella, joka poistetaan välittömästi tulitöiden jälkeen.

7.4.13 Katto- ja vedeneristysalan tulityövartiointi

Tarvittava tulityövartiointi on määrättävä tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella. Tulityössä ja sen jälkeen on käytettävä tulityövartijaa aina, kun eristettävät rakenteet tai niiden läheisyydessä olevat rakenteet ovat syttyviä tai rakenteet muodostavat ontelotiloja. Tulityöntekijä ei voi toimia työnaikaisena tulityövartijana.

Tulityövartiointi on toteutettava koko työn ajan, myös työtaukojen aikana. Tulityön jälkeen on jälkivartiointi toteutettava tulityöluvassa mukaisesti, kuitenkin vähintään yhden tunnin ajan. Tulityön ja jälkivartiointin aikana tulityöpaikan ympäristöineen ja alusrakenteineen on oltava jatkuvan silmälläpidon alaisena.

Tulityövartijan on tiedettävä tulityöstä aiheutuvat vaarat, osattava tehdä hätäilmoitus ja käyttää tulityöpaikalle varattua alkusammutuskalustoa. Tarvittaessa tulityövartijan on keskeytettävä tulityö.

7.4.14 Alkusammutuskalusto, raivauskalusto ja suojausmateriaali

Tulityöluvassa määrätään katto- ja vedeneristystyömaalla tarvittava sammutuskalusto, jonka on oltava vähintään kaksi 43A 183BC -teholuokan käsiammutinta. Näistä toisen käsiammuttimen voi korvata paloletkulla tai kahdella 27A 144BC -teholuokan käsiammuttimella.

Sammutuskalusto on oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja tulityön jälkivartiointin ajan.

Kattotulityömaalla on oltava palamatonta suojausmateriaalia ja raivauskalusto, jolla palon syttyessä saadaan kattoon sammutusaukko sammutusta varten.

7.4.15 Valvontasuunnitelma rakennus- ja korjaustyömailla

Rakennus- ja korjaustyömaille on laadittava tulitöiden valvontasuunnitelma, jossa määritellään tulityöt, vakituiset tulityöpaikat, tilapäiset tulityöpaikat ja tilapäisillä tulityöpaikoilla noudatettavat lupa- ja turvatoimenpiteet. Tulitöiden valvontasuunnitelma liittyy rakennustöiden turvallisuussuunnitelmaan.

Työmaakohtaisessa tulitöiden valvontasuunnitelmassa voidaan edellä mainitusta yleisperiaatteesta poiketen määritellä työmaa-alueita tai työvaiheita, jotka eivät edellytä työntekijältä tulityökorttia eikä tulityöilupaa. Tulitöiden edellyttämät turvallisuustoimet on kuitenkin aina toteutettava.

7.4.16 Pelastuslaki, rikoslaki ja tulityöstandardi

Pelastuslain mukaan on huolehdittava riittävästä varo- toimista, kun ryhdytään sellaiseen korjaus- tai muuhun työhön, jonka johdosta tulipalon tai muun onnettomuuden vaara tuntuvasti lisääntyy.

Rikoslain mukaan henkilö, joka huolimattomuuttaan sytyttää palon siten, että teko on omiaan aiheuttamaan yleistä hengen tai terveyden vaaraa taikka siitä on yleistä erittäin huomattavan taloudellisen vahingon vaaraa, tuomitaan sakkoon tai vankeuteen.

Tulityöntekijä voi tätä suojeluohjetta ja standardia SFS 5900 Tulitöiden paloturvallisuus asennus-, huolto- ja korjaustyöissä noudattamalla varmistaa, että hän toimii riittävällä huolellisuudella tulitöitä tehdessään. Tulityöntekijä on aina vastuussa siitä, että hän tekee tulityön paloturvallisesti.

7.5 Rikosten torjunta

Rikosvahinkojen ehkäisemiseksi edellytetään, että vakuutusluoneisto on lukittu ja rakenteellisesti suojattu seuraavissa kohdissa esitettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

Näitä vaatimuksia on noudatettava, kun vakuutettu omaisuus ei ole henkilökunnan valvonnassa.

7.5.1 Määritelmät

Vakuutushuoneisto on rakennus, rakennuksen osa tai tila, jossa vakuutettu omaisuus sijaitsee.

Julkisivut ovat vakuutushuoneiston osia, joista on järjestetty asiakkaiden sisäänkäynti myynti- tai palvelutiloihin tai joissa on näyteikkunoita.

Ovet, ikkunat ja aukot tarkoittavat vakuutushuoneistoa rajoittavissa rakenteissa olevia ovia, ikkunoita, kiinteitä ja avattavia lasiseiniä sekä muita aukkoja.

7.5.2 Rakenteet

Seinä-, lattia- ja kattorakenteiden on oltava sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

Rakenteet, ovet ja ikkunat sekä niiden lasiruudut on kiinnitettävä siten, että niitä ei voi ulkopuolelta irrottaa.

7.5.3 Murtosuojeluohjeet

101 Murtosuojeluohje

Ovet

Vakuutushuoneistoa rajoittavien ovien on oltava sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa oven rakenteiden rikkomista.

Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia, mikäli saranat voidaan purkaa oven ulkopuolelta.

Huultamaton metalliovi ja kaikki puiset ovet on suojattava käyttölukon kohdalta rakoraudalla.

Ikkunat ja aukot

Ikkunoiden, lasiseiniä ja aukkojen on oltava sisäpuolelta suljettuja siten, että niitä ei voi ulkopuolelta avata.

Lukitus

Vakuutushuoneistoa rajoittavat ovet on lukittava Finanssialan Keskusliiton ylläpitämässä luettelossa mainitulla vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymismenettelyn mukaisella lukolla.

Riippulukolla lukittaessa on käytettävä hyväksyttyjä kiinnikkeitä.

Käyttölukot on takalukittava ja varmuuslukot sekä riippulukot on lukittava, kun kohteessa ei oleskella. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton.

Muiden kuin poistumisteiden ovien käyttölukkojen on oltava sellaisia, että niitä ei saa auki oven kummaltakaan puolelta ilman avainta. Poistumistieopasteilla merkityn oven käyttölukko voidaan avata sisäpuolelta vääntönupista, kun se on takalukittu.

Käyttölukon ja varmuuslukon telkien etäisyyden on oltava vähintään 40 cm. Käyttölukon sijasta voidaan käyttää 3. luokan riippulukkoa tai varmuuslukkoa. Varmuuslukon sijasta voidaan käyttää 4. luokan riippulukkoa.

Sisäänkäyntiovet on lukittava seuraavasti

- umpiovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla
- metalliprofiliovi on lukittava varmuuslukolla
- lasiruudullinen ovi on lukittava varmuuslukolla
- lasiovi on lukittava kahdella ovityypin mukaisella lukolla tai yhdellä varmuuslukolla
- pariovi on lukittava yllä olevan ovityypin mukaan, sen lisäksi oven kiintopuolen pikasalpa on lukittava 2. luokan riippulukolla tai pikasalvan lisälaitteella.

Muut ovet (kuten lastausovet) on lukittava seuraavasti

- pariovi on lukittava riippulukolla lukitulla teräspuomilla tai pariovi on lukittava riippulukolla ja oven kiintopuolen avautumisen estävällä kahdella salvalla
- nosto-ovi on lukittava sisäpuolelta yhdellä riippulukolla ja yhdellä salvalla tai nosto-ovi on lukittava ulkopuolelta kahdella riippulukolla. Riippulukon ja salvan tai riippulukkojen on oltava nosto-oven vastakkaisilla sivuilla.
- taite- ja liukuovi on lukittava yhdellä riippulukolla.
- riippulukon on oltava 3. luokan riippulukko, jos se on oven sisäpuolella ja 4. luokan riippulukko, jos se on oven ulkopuolella.

102 Murtosuojeluohje

Ovet

Vakuutushuoneistoa rajoittavien ovien on oltava sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa oven rakenteiden rikkomista.

Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia, mikäli saranat voidaan purkaa oven ulkopuolelta.

Huultamaton ovi on suojattava lukkojen kohdalta rakoraudalla. Julkisivun sisäänkäyntiovia lukuun ottamatta

on lasiovet ja kaikkien ovien lasiruudut suojattava teräsristikolla tai -verkolla, rullakalterilla, panssarilasilla tai polykarbonaattilevyllä.

Ikkunat ja aukot

Ikkunoiden, lasiseinien ja aukkojen on oltava sisäpuolelta suljettuja siten, että niitä ei voi ulkopuolelta avata. Savunpoisto- ja ilmanottoaukot on suojattava teräsristikolla tai -verkolla.

Julkisivun ikkunoita lukuun ottamatta kaikkien ikkunoiden, lasiseinien, aukkojen ja kattoikkunoiden on oltava suojattuina kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla tai -verkolla, rullakalterilla, panssarilasilla tai polykarbonaattilevyllä tai ne on peitettävä luukulla. Suojausvaatimus ei koske seinäikkunaa, joka on vähintään 4 m:n korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.

Lukitus

Vakuutushuoneistoa rajoittavat ovet on lukittava Finanssialan Keskusliiton ylläpitämässä luettelossa mainitulla vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymismenettelyn mukaisella lukolla. Riippulukolla lukittaessa on käytettävä hyväksytyjä kiinnikkeitä.

Käyttölukot on takalukittava ja varmuuslukot sekä riippulukot on lukittava, kun kohteessa ei oleskella. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton.

Muiden kuin poistumisteiden ovien käyttölukkojen on oltava sellaisia, että niitä ei saa auki oven kummaltakaan puolelta ilman avainta. Poistumistieopasteilla merkityn oven käyttölukko voidaan avata sisäpuolelta vääntönupista, kun se on takalukittu.

Käyttölukon ja varmuuslukon telkien etäisyyden on oltava vähintään 40 cm. Käyttölukon sijasta voidaan käyttää 3. luokan riippulukkoa tai varmuuslukkoa. Varmuuslukon sijasta voidaan käyttää 4. luokan riippulukkoa.

Sisäänkäyntiovet on lukittava seuraavasti:

- ovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla
- pariovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla sekä sen lisäksi oven kiintopuolen pikasalpa on lukittava 2. luokan riippulukolla tai pikasalvan lisälaitteella
- lasiovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla tai kahdella ovityypin mukaisella muulla lukolla.

Muut ovet (kuten lastausovet) on lukittava seuraavasti:

- pariovi on lukittava riippulukolla lukitulla teräspuomilla ja takalukittavalla käyttölukolla tai pariovi on lukittava kahdella riippulukolla
- nosto-, taite- ja liukuovi on lukittava kahdella riippulukolla
- riippulukon on oltava 3. luokan riippulukko, jos se on oven sisäpuolella ja 4. luokan riippulukko, jos se on oven ulkopuolella.

103 Murtosuojeluohje

Ovet

Vakuutushuoneistoa rajoittavien ovien on oltava sellaista rakennetta, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa oven rakenteiden rikkomista.

Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia, mikäli saranat voidaan purkaa oven ulkopuolelta.

Huultamaton ovi on suojattava lukkojen kohdalta rakoraudalla. Ovien lasiruudut on suojattava teräsristikolla tai -verkolla, rullakalterilla, panssarilasilla tai polykarbonaattilevyllä tai ovien on oltava umpinaisia. Puset ovet on levytettävä ulko- ja sisäpuolelta vähintään 1,5 mm vahvuisella teräslevyllä.

Ikkunat ja aukot

Ikkunoiden, lasiseinien ja aukkojen on oltava sisäpuolelta suljettuja siten, että niitä ei voi ulkopuolelta avata.

Savunpoisto- ja ilmanottoaukot on suojattava teräsristikolla tai -verkolla.

Kaikkien ikkunoiden, myös näyteikkunoiden, lasiseinien, aukkojen ja kattoikkunoiden on oltava suojattuina kiinteällä tai lukitulla teräsristikolla tai -verkolla, rullakalterilla, panssarilasilla, polykarbonaattilevyllä tai ne on peitettävä luukulla. Suojausvaatimus ei koske seinäikkunaa, joka on vähintään 4 m:n korkeudella maan pinnasta tai muusta seisomatasosta.

Näyteikkunan suojauksen on oltava ikkunan levyinen ja sen korkeuden on oltava vähintään 2 m maan pinnasta tai muusta seisomatasosta. Näyteikkunan suojaruutteen silmäkoko on valittava siten, ettei näytteillä olevia esineitä ole mahdollista kuljettaa suojauksen läpi sitä rikkomatta. Näyteikkunoiden on oltava sisäpuolelta valaistuja pimeän tulon jälkeen.

Kioskeissa, joissa myynti tapahtuu ulkoseinässä olevan aukon kautta, voidaan ikkunoiden ja aukkojen suojaus toteuttaa myyntiajan jälkeen myös luukuilla.

Lukitus

Vakuutushuoneistoa rajoittavat ovet on lukittava Finanssialan Keskusliiton ylläpitämässä luettelossa mainitulla vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymismenettelyn mukaisella lukolla. Riippulukolla lukittaessa on käytettävä hyväksytyjä kiinnikkeitä.

Käyttölukot on takalukittava ja varmuuslukot sekä riippulukot on lukittava, kun kohteessa ei oleskella. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton.

Muiden kuin poistumisteiden ovien käyttölukkojen on oltava sellaisia, että niitä ei saa auki oven kummaltakaan puolelta ilman avainta. Poistumistieopasteilla merkityn oven käyttölukko voidaan avata sisäpuolelta vääntönupista, kun se on takalukittu.

Käyttölukon ja varmuuslukon telkien etäisyyden on oltava vähintään 40 cm. Käyttölukon sijasta voidaan käyttää 3. luokan riippulukkoa tai varmuuslukkoa. Varmuuslukon sijasta voidaan käyttää 4. luokan riippulukkoa.

Sisäänkäyntiovet on lukittava seuraavasti

- ovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla
- pariovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla sekä sen lisäksi oven kiintopuolen pikasalpa on lukittava 2. luokan riippulukolla tai pikasalvan lisälaitteella
- lasiovi on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla tai kahdella ovityypin mukaisella lukolla.

Muut ovet (kuten lastausovet) on lukittava seuraavasti:

- pariovi on lukittava riippulukolla lukitulla teräspuomilla ja takalukittavalla käyttölukolla tai pariovi on lukittava kahdella riippulukolla. Lisäksi parioven kiintopuolen avautuminen on estettävä kahdella sisäpuolella olevalla salvalla.
- nosto-, taite- ja liukuovi on lukittava kahdella riippulukolla ja oven avautuminen on estettävä ovesa sisäpuolella olevalla salvalla.
- riippulukon on oltava 3. luokan riippulukko, jos se on oven sisäpuolella ja 4. luokan riippulukko, jos se on oven ulkopuolella.

7.5.4 Avainturvallisuus

Avaimissa tai vastaavissa ei saa olla tunnistetietoja, joiden perusteella ulkopuolinen voi yhdistää ne tiettyyn kiinteistöön tai tilaan. Avaimia ja muita kulunvalvonnassa käytettäviä, sisäänpääsyn mahdollistavia välineitä on säilytettävä huolellisesti eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisille.

Yleisavaimet ja yrityksen hallussa olevat muiden kohteiden avaimet on säilytettävä lukitussa vahvarunkoisessa teräksisessä avainten säilytyskaapissa, jonka seinämävahvuus on vähintään 2,5 mm tai kassakaapissa.

Rakennuksen ulkokuoressa olevassa avainsäilössä saa säilyttää vain avainta, jolla voidaan avata rakennuksen ulko-ovi ja teknisten tilojen ovet. Avainsäilö on kiinnitettävä valmistajan ohjeiden mukaisesti. Avainsäilössä ei saa säilyttää yleisavainta tai avainta, jolla pääsee vakuutushuoneiston muihin tiloihin.

7.5.5 Rahat ja arvopaperit

Rahat ja arvopaperit, joiden arvo on enintään 10 000 euroa, on säilytettävä standardin SFS-EN 1143-1 mukaan testatussa ja hyväksytyssä, vähintään E I murtosuojaluokan kassakaapissa tai vastaavan suojan antavassa kassakaapissa.

Rahat ja arvopaperit, joiden arvo on yli 10 000 euroa, on säilytettävä SFS EN-1143-1 standardin mukaisesti testatussa ja hyväksytyssä kassakaapissa. Vaadittava murtosuojaluokka määräytyy säilytettävän omaisuuden arvon mukaan.

Kassakaapin paloluokan on oltava vähintään yksi tunti paperimateriaalille.

Säilytettävä enimmäismäärä	Vaadittava murtosuojaluokka SFS-EN 1143-1
10 000 €	I
30 000 €	II
60 000 €	III
120 000 €	IV
200 000 €	V-

Kassakaappi on kiinnitettävä lattiaan tai seinään valmistajan ohjeiden mukaisesti tai siten, että sen poiskuljettaminen rikoksen yhteydessä ei onnistu rakenteita rikkomatta. Esimerkiksi palo- ja dataturvakaappi eivät ole kassakaappeja.

Kassakoneet on tyhjennettävä ja niiden rahalokerot on jätettävä auki, kun liike on suljettu. Kassakaapin tai holvin ovet on käytön jälkeen lukittava eikä niiden avainta tai avauskoodia saa säilyttää samassa huoneistossa.

Rahojen ja arvopapereiden kuljetustehtävä voidaan antaa vain yritykseen vakinaisessa työsuhteessa olevalle vähintään 18 vuoden ikäiselle luotettavalle henkilölle tai vartioimisliikkeen vartijalle.

7.5.6 Arvo-omaisuus

Mallina tai myytävänä oleva arvo-omaisuus (esimerkiksi kannettavat puhelimet, tietokoneet, kamerat, kellot, korut, taide-esineet) on pidettävä esillä siten, että se on otettavissa käyttöön vain myyjän toimesta tai arvo-omaisuus on kiinnitettävä myyntipaikalle.

Henkilökunnan on jatkuvasti valvottava esille otettua arvo-omaisuutta.

7.5.7 Omaisuuksien ajoneuvoissa

Vakuutettua omaisuutta ei saa säilyttää muun kuin vakuutusyhtiön palveluksessa olevan henkilön huostassa olevassa moottoriajoneuvossa eikä asumattomassa matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä.

Ajoneuvon on oltava lukittuna, ikkunat suljettuina, kun ajoneuvossa ei oleskella. Mittalaitteet, tietotekniikkalaitteet, äänen tai kuvan toistamiseen tai tallentamiseen tarkoitetut laitteet, joita ei ole asennettu autoon kiinteästi, on tällöin säilytettävä poissa näkyvistä lukitussa tavaratilassa. Ajoneuvossa olevan omaisuuden tulee olla peitettynä tai sijoitettuna ajoneuvoon siten, ettei omaisuuden laatua voi nähdä ajoneuvon ulkopuolelta.

Työajan jälkeen omaisuus on poistettava ajoneuvosta tai peräkärrystä, ellei ajoneuvoa tai peräkärryä säilytetä lukitussa rakennuksessa tai jatkuvasti valvotulla paikalla.

Peräkärryn kuomun on oltava Tekniset vaatimukset -kohdan mukainen. Kuomuttomassa peräkärryssä omaisuus on kiinnitettävä vähintään 10 mm pintakarkaistulla kettingillä ja 3. luokan riippulukolla peräkärryyn.

Peräkärryn siirtäminen on estettävä aisa- tai pyörälukolla tai peräkärry on kiinnitettävä vähintään 10 mm pintakarkaistulla kettingillä ja 3. luokan riippulukolla kiinteään rakenteeseen.

7.5.8 Varastokontit

Varastokonttien seinä- ja kattorakenteiden on oltava teräslevyä. Rakenteiden on oltava sellaiset, että konttiin tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

Varastokonttien ovet on lukittava kahdella 4. luokan riippulukolla kiinnikkeineen tai 4. luokan riippulukolla lukitulla teräspuomilla, jossa riippulukon sanka on suojattu puomissa olevalla teräsrakenteella.

Oven rakenteen murronkestävyyden on vastattava varastokontin seinärakenteen murronkestävyyttä. Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia, mikäli saranat voidaan purkaa oven ulkopuolelta.

7.5.9 Ulkona oleva omaisuus

Ulkona tai avoimessa rakennuksessa säilytettävän omaisuuden tulee olla ulkovarastointiin soveltuvaa ja kokonsa puolesta sellaista, ettei sen säilytys sisätiloissa ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Tällöinkin omaisuuden on oltava aidatulla alueella. Ulkona ja varastokotoksissa oleva omaisuus on suojattava siten, että siihen kohdistuva anastus tai vahingonteko edellyttää alueelle murtautumista.

Omaisuuksien poiskuljettaminen alueelta on estettävä suojarakentein tai -varustein siten, että se ei ole mahdollista ilman niiden työkaluilla tapahtuvaa rikkomista.

7.5.10 Työkoneet, kulkuneuvot ja laitteet

Moottorikäyttöisissä tai hinattavissa työkoneissa, kulkuneuvoissa ja laitteissa ei saa säilyttää avainta ja moottorityökoneiden ohjaamotila on oltava lukittu. Vedettävän laitteen tai alustan kytkeminen ajoneuvoon tulee estää tarkoitukseen sopivalla lukittavalla laitteella.

Vedettävä laite tai kuljetusalusta on lukittava siten, että sitä ei voi kiinnittää kuljetusajoneuvoon lukitusta rikkomatta. Kuljetusalustalla oleva kone tai laite on lukittava kuljetusalustaan.

Aitaamattomalla alueella olevat muut työkoneet, kulkuneuvot ja laitteet on kiinnitettävä vahvaan kiinteään rakenteeseen hyväksytyllä 3. luokan riippulukolla ja 3. luokan ketjulla tai koneen liikkuttaminen on estettävä. Raskaita moottorityökoneita, joissa on lukittava ohjaamotila, ei tarvitse kiinnittää edellä mainitulla tavalla.

7.5.11 Aitaus

Aitauksen rakenne ja lukitus on toteutettava ja omaisuus sijoitettava aitaukseen siten, että omaisuuden anastaminen ei ole mahdollista aitausta rikkomatta.

Aita voi olla panssariverkkoaita (silmäkoko enintään 50 mm) tai muu vastaavan suojan antava aita. Aidassa ei saa olla aukkoja ja sen tulee ulottua suojeltavan alueen ympäri. Aidan rakennekorkeus on oltava vähintään 2 metriä. Aidan alareunan korkeus maanpinnasta saa olla enintään 100 mm. Portit ja muut kulkureitit on lukittava varmuuslukolla tai 4. luokan riippulukolla.

Aidattu alue on valaistava siten, että alueelle tunkeutuminen voidaan havaita. Valaisimet tulee sijoittaa aidatulle alueelle.

7.6 Tekniset vaatimukset

Murtosuojatappi on teräksestä valmistettu tappi, jonka halkaisija on vähintään 6 mm ja ulkonema vähintään 12 mm. Murtosuojatappi kiinnitetään oveen tai karmiin saranapuolelle. Tappia vastaava reikä on vahvistettava metalliholkilla.

Rakorauta on oveen lukon kohdalle kiinnitetty teräksestä tai messingistä valmistettu vähintään 30 cm pituinen ja vähintään 3 mm vahvuinen lista, jonka poikkileikkaus on huulletuissa ovissa L ja huultamattomissa ovissa T.

Teräsristikko on hitsaamalla valmistettu ristikko, jossa teräksen poikkipinta-ala on vähintään 110 mm² (D = 12 mm) ja terästen väli korkeintaan 120 mm sekä suurin jänneväli enintään 700 mm.

Haitariristikko on vakuutusyhtiöiden hyväksymä kokoontaitettava teräsristikko, jossa aineen poikkipinta-ala on vähintään 75 mm² (D = 10 mm) ja silmäkoko enintään 400 cm².

Muototeräsristikko on hitsaamalla valmistettu teräsristikko, jossa muototeräksen poikkipinta-ala on vähintään 75 mm² (D = 10 mm) ja silmäkoko enintään 400 cm². Ristikko on kiinnitettävä ja lukittava jäljempänä esitetyllä tavalla.

Teräslevyverkko on teräslevystä stanssaamalla ja valsaamalla valmistettu verkko, jossa aineen poikkipinta-ala on vähintään 10 mm² ja silmäkoko enintään 22 cm².

Teräslankaverkko on teräslangasta kutomalla valmistettu verkko, jossa aineen poikkipinta-ala on vähintään 12 mm² (D = 4 mm) ja silmäkoko enintään 22 cm².

Teräsverkko on kiinnitettävä ja lukittava jäljempänä esitetyllä tavalla.

Rullakalteri on vakuutusyhtiöiden hyväksymä ikkunan tai aukon suojaruste, joka voidaan käsin tai moottorin avulla kiertää rullalle. Rullakalterin suurin sallittu silmäkoko on 40 cm². Rullakalteri on kiinnitettävä ja lukittava jäljempänä esitetyllä tavalla.

Luukku on ikkunan tai aukon peittävä suojaruste, joka on tehty vaneri- tai teräslevystä. Luukku on kiinnitettävä ikkunan tai aukon sisä- tai ulkopuolelle. Vanerilevyn paksuuden on oltava sisäpuolella vähintään 12 mm tai ulkopuolella vähintään 18 mm. Teräslevyn paksuuden on oltava sisäpuolella vähintään 1,5 mm tai ulkopuolella 2,5 mm. Luukku on kiinnitettävä ja lukittava jäljempänä esitetyllä tavalla.

Teräsverkon, teräsristikon, rullakalterin ja luukun kiinnitys ja lukitus.

Teräsverkot tulee kiinnittää hitsaamalla erilliseen teräskehikkoon. Teräsverkot ja -ristikot, rullakalterit ja luukut on kiinnitettävä ikkunan karmiin tai seinään siten, ettei niitä voida ulkopuolelta purkaa tai irrottaa. Avattava teräsverkko, teräsristikko, rullakalteri tai luukku on lukittava riippulukolla, irrotettava teräsverkko, teräsristikko, rullakalteri tai luukku on lukittava kahdella riippulukolla. Riippulukon on oltava 3. luokan riippulukko, jos se on sisäpuolella ja 4. luokan riippulukko, jos se on ulkopuolella.

Panssarilasi on lasi, joka täyttää standardin SFS-EN luokan 356 P6B vaatimukset. Panssarilasi on kiinnitettävä karmiin liimalla tai sisäpuolisena suojausena kulmarauodoilla ja ruuveilla.

Polykarbonaattilevyn on oltava vähintään 6 mm paksuinen ja se on kiinnitettävä karmiin liimalla. Ikkunakehyksen kyntesyvyys on oltava vähintään 30 mm.

Salpa on oven, ikkunan ja luukun sulkemiseen tarkoitettu laite, jolla estetään ulkopuolelta tapahtuva avaaminen. Salpa on valmistettu teräksestä ja sen halkaisija on vähintään 10 mm sekä ulkonema vähintään 14 mm.

Teräspuomi on teräsprofiilista tai lattateräksestä valmistettu oven tai parioven suojaruste. Puomi on kiinnitettävä tai lukittava molemmista päistään seinään tai karmiin siten, ettei sitä voida irrottaa. Lisäksi se on tuettava keskeltä kumpaankin oveen. Puomi on valmistettava vähintään 50 x 30 mm teräsprofiilista, jonka seinämän paksuus on vähintään 3 mm tai vähintään 12 x 50 mm lattateräksestä.

Peräkärryn kuomun seinämän on oltava vähintään 3 mm:n paksuista ABS-muovia tai lasikuitulevyä tai vähintään 9 mm:n paksuista vanerilevyä. Kuomu on kiinnitettävä peräkärryn kiinteisiin sivulaitoihin neljällä kiinnikkeellä, jotka ovat lähellä kuomun kulmakohтия. Kiinnikkeet on lukittava 2. luokan riippulukoilla.

7.7 Ohjelmien ja tiedostojen varmuuskopiointi ja säilytys

Tietojärjestelmien muuttuneista tiedoista on otettava varmuuskopiot päivittäin. Varmuuskopiot on säilytettävä lukitussa dataturvakaapissa, joka antaa datamateriaaleille vähintään 60 minuutin suojan palovahinkoja vastaan.

Täysvarmistus (käyttöjärjestelmän ja -ympäristön, ohjelmistojen ja tietojen varmuuskopiointi) on tehtävä vähintään kerran viikossa alkuperäisen lisäksi kahtena päivitettyinä kopiona magneettinauhalle, -levylle tai vastaavalle tietovälineelle. Ohjelmistot on varmuuskopioitava myös muutosten yhteydessä.

Täysvarmistukset ja ohjelmistojen varmuuskopiot on säilytettävä lukitussa dataturvakaapissa tai vastaavassa lukitussa kaapissa. Varmuuskopion on sijaittava eri palo-osastossa kuin muut kopiot ja tietojärjestelmän laitteet tai vähintään S60 DIS-luokan tietovälinekaapissa. Dataturvakaapin tai vastaavan kaapin on annettava vähintään 60 minuutin suoja palovahinkoja vastaan.

Jokaiselle viikonpäivälle ja kuukauden jokaiselle viikolle on varattava oma tiedon säilytykseen tarkoitettu nauha tai vastaava tietoväline varmuuskopiointia varten. Varmuuskopiointin onnistuminen ja tietojen palauttaminen varmuuskopioilta on testattava säännöllisesti.

7.8 Vuotovahinkojen torjunta

7.8.1 Putkistot

Rakennuksen johtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Rakennuksen kaikissa huoneissa ja tiloissa, joissa kulkee putkisto, on huolehdittava riittävästä ja tasaisesta vähintään +10 °C lämpötilasta.

Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävästä lämmitystä ja valvontaa.

Putkistoon liitetyn käyttölaitteen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen.

7.8.2 Sadevesijärjestelmät

Vuotovahinkojen torjumiseksi katot sekä sadevesijärjestelmät ja -viemärit on tarkastettava vähintään vuosittain ja tarvittaessa huollettava tätä useammin.

7.8.3 Omaisuuden säilyttäminen

Kellarikerroksessa säilytettävä omaisuus on sijoitettava vähintään 10 cm korkeudelle lattian pinnasta. Kellarikerroksella tarkoitetaan kerrostilaa, jonka lattia kokonaan tai osittain sijaitsee vähintään yhden metrin maanpinnan alapuolella.

7.9 Rikkoutumisvahinkojen torjunta

7.9.1 Tavarankuljetukset

Vakuutettua omaisuutta ei saa antaa kuljetettavaksi henkilölle, joka ei ikänsä tai terveytensä puolesta sovellu tähän tehtävään. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava ja kuljetettava kyseiselle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset.

7.9.2 Kylmälaitteet

Pakastimille ja muille kylmälaitteille on järjestettävä asianmukainen huolto. Maahantuojan, valmistajan tai muun asiantuntevan huoltohenkilöstön on tarkistettava laitteiden toiminta vähintään kaksi kertaa vuodessa ja laitteet on puhdistettava vähintään kerran vuodessa.

Kylmälaitteiden tarkastuksista ja huolloista on pidettävä huoltopäiväkirjaa, johon on merkittävä myös vaihdetut komponentit. Ulkoisella kylmäkoneella toimivat kylmähuoneet ja -kalusteet on varustettava lämpötilahälytysjärjestelmällä, joka siirtää hälytyksen henkilökunnan poissa ollessa paikkaan, jossa on jatkuva päivystys (esim. vartioimisliikkeeseen). Hälytyksen vastaanottajan on käynnistettävä ennalta sovitut toimenpiteet vahingon estämiseksi. Hälytyslaitteiden toimivuus on testattava kylmälaitteiden huollon, korjausten taikka muutostöiden yhteydessä.

7.9.3 Koneiden huolto

Vakuutettua konetta on huollettava maahantuojan ja valmistajan edellyttämällä tai suositamalla tavalla. Huoltotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

7.9.4 Kattorakenteet

Katolle kertynyt lumi on poistettava, jos lumen paino vaarantaa kattorakenteiden kantokykyä tai aiheuttaa muuta vaaraa.

7.10 Omavalvontaohjelma

Vakuutuksenottajan on tunnettava elintarvikkeiden käsittelyyn liittyvät hygieeniset vaarat yrityksessään ja ryhdyttävä toimiin terveyshaittoja aiheuttavien epäkohtien poistamiseksi.

Tässä tarkoituksessa yrityksen on laadittava viranomaisen määräysten mukainen omavalvontasuunnitelma.

Lisäksi yrityksen on varmistettava sen toteutuminen käytännössä kouluttamalla henkilökuntaa ja valvomalla, että omavalvontaohjelman mukaiset toimenpiteet tehdään käytännössä.

7.11 Häätätilannevalmius

Pelastustoimintaan on ryhdyttävä välittömästi, kun vahingon vaara on ilmeinen. Henkilöstölle on annettava ohjeet ja koulutus vaaratilanteiden välttämiseksi ja oikeaa toimintaa varten vahingon sattuessa. Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on osattava tehdä hätäilmoitus.

7.12 Lisävaatimukset käyttämättä olevien tilojen vahingontorjunnalle

Toiminnan keskeytyessä normaalia seisokkia pidemmäksi aikaa tai toiminnan päättyessä on huolehdittava siitä, että tässä omaisuussuojeluohjeessa edellytetyt palontorjuntaan, rikosten torjuntaan ja vuotovahinkojen torjuntaan liittyvät toimenpiteet ovat jatkuvasti toteutetut.

Kiinteistön, rakennuksen ja rakennuksessa olevan omaisuuden kunto on tarkistettava vähintään kerran viikossa nimetyn henkilön toimesta. Havaitut viat ja rikkoutumiset on korjattava sekä ilkvallan jäljet on poistettava.

Paloilmoitin, sammutuslaitteisto, rikosilmoitusjärjestelmä ja muu vastaava turvallisuus- ja valvontajärjestelmä on oltava toiminnassa. Järjestelmien koetukset ja huollot on tehtävä niitä koskevien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Käyttövesi- ja lämmitysputkistojen jäätyminen on estettävä.

Lisäksi edellytetään, että

- tilojen sähkönsyötön on oltava katkaistuna sähkökeskuksessa lukuun ottamatta kiinteistön ylläpidossa tarvittavaa sähkönsyöttöä ja ulkovalaistusta
- veden tulo kiinteistön vesipisteisiin on oltava katkaistuna lukuun ottamatta lämmitysjärjestelmän vaatimia vesipisteitä
- kaasuputkistojen on oltava paineettomia ja kaikkien sulkuventtiilien on oltava suljettuina
- syttyvien nesteiden putkistot on oltava tyhjennettyinä ja kaikkien sulkuventtiilien on oltava suljettuina.

Näiden omaisuuserityisehtojen sekä omaisuuserityisehtoihin liittyvien suojeluohjeiden lisäksi sovelletaan Yrittävien vakuutuksen esinevakuutusehtojen kohtia 4, 5, ja 6.

Jäljempänä ehtokohdissa 1.1–1.4 mainitun, vakuutuskirjaan merkityn ja vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden osalta sovelletaan Esinevakuutuksen erityisehtojen lisäksi Yrittävien vakuutuksen esinevakuutusehtojen kohtia 3 (Vakuutuksen voimassaoloalue) sekä 7 (Suojeluohjeet).

Rakennus- ja asennustyöt erityisehto 100

Tässä mainittuja erityisehtoja sovelletaan vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

Näiden omaisuuserityisehtojen sekä omaisuuserityisehtoihin liittyvien suojeluohjeiden lisäksi sovelletaan Yrittävien vakuutuksen esinevakuutusehtojen kohtia 4, 5, ja 6.

Jäljempänä ehtokohdissa 1.1 – 1.4 mainitun, vakuutuskirjaan merkityn ja vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden osalta sovelletaan Esinevakuutuksen erityisehtojen lisäksi Yrittävien vakuutuksen esinevakuutusehtojen kohtia 3 (Vakuutuksen voimassaoloalue) sekä 7 (Suojeluohjeet).

Jäljempänä ehtokohdissa 1.5 – 1.7 mainitun, vakuutuskirjaan merkityn ja vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden osalta sovelletaan Esinevakuutuksen erityisehtojen lisäksi Yrittävien vakuutuksen esinevakuutusehtojen kohtaa 7.4 (Tulityöt – Suojeluohje).

1. Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt vakuutuksenottajan työkalut, työkoneet ja -välineet, vuokrattu omaisuus, työntekijöiden omaisuus, toimistomateriaali, työkohteet, ympäröivä omaisuus sekä työmaarakennukset seuraavan jaottelun mukaisesti.

1.1 Työkalut, työkoneet ja työvälineet

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena ovat työkalut, työkoneet ja työvälineet.

Tähän ryhmään kuuluvat vakuutetun omistamat asennus- ja rakennustoiminnassa käytettävät pienkoneet, työkalut ja -välineet, peitteet, rakennustelineet ja -muotit sekä muut sellaiset tarvikkeet, joita ei miltään osin ole tarkoitettu kuuluviksi valmiiseen työhön.

Vakuutuksen kohteena eivät ole omalla konevoimalla kulkevat työkoneet ja laitteet, hissit, nosturit, muu nostokalusto sekä työskentelylautat ja ponttonit.

1.2 Vuokrattu omaisuus

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena ovat vuokralle otetut, edellä olevassa ehtokohdassa 1.1 määritellyt omaisuuserät.

Vuokralle otettujen omaisuuserien osalta kyseessä on ensivastuuvakuutus.

1.3 Työntekijöiden omaisuus

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena ovat ne työntekijäin työkalut ja varusteet, jotka työnantaja työehtosopimuksen mukaan on velvollinen vakuuttamaan.

Työntekijöiden omaisuuden osalta kyseessä on ensivastuuvakuutus.

1.4 Toimistomateriaali

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena on toimistomateriaali.

Toimistomateriaalilla tarkoitetaan konfforikoneita ja -kalusteita, piirustuksia ja muita asiakirjoja sekä varmistettujen atk-tietojen, -tiedostojen ja -ohjelmien palautuskustannuksia.

1.5 Työkohteet

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjaan merkityt, ilmoitettuun rakennus- tai asennustyön liikevaihtoon sisältyvät työkohteet.

Vakuutusmäärän tulee vastata kohteen lopullista kustannusarviota, johon sisältyvät asennettavat koneet, laitteet ja rakenteet sekä rakennukset ja tilapäiset kulutusluonteiset rakennelmat, sisustukset ja keskeneräiset asennukset sekä raaka-aineet ja tarvikkeet, jotka on tarkoitettu vakuutettuun työkohteeseen. Vakuutuksen piiriin kuuluvat ainoastaan vakuutusyhtiölle ilmoitettuun vakuutusmäärään tai maksunmääräytymisperusteeseen sisältyvät omaisuuserät tai kustannukset.

Vakuutuksen kohteena eivät kuitenkaan ole ilman eri mainintaa

- liikevaihtoon sisällyttömät työkohteet kuten vakuutuksenottajan vastuulla olevat, tilaajan omistamat rakennettavat rakennukset ja rakennelmat sekä asennettavat koneet ja laitteet
- sivu-urakat.

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- työkohteet, joissa vakuutuksenottajan vastuulla olevan osuuden (sisältäen mahdolliset aliurakat ym.) arvo ylittää vakuutusmäärän.

1.6 Ympäröivä omaisuus

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena on työkohteen välittömässä läheisyydessä tai vaikutuspiirissä oleva ympäröivä omaisuus.

Ympäröiväksi omaisuudeksi ei katsota irtainta omaisuutta, jota käytetään hyväksi rakennus- tai asennustoiminnassa, kuten esimerkiksi vuokrattuja tai tilaajalta lainattuja nostovälineitä, trukkeja, työkoneita ja työkaluja.

Vakuutuksen kohteena olevalle ympäröivälle omaisuudelle aiheutunut vahinko korvataan vain, kun vahinko on suoranainen seuraus työkohteen rakennus- tai asennustoimenpiteestä, eikä korvausta ole mahdollista saada omaisuuden omistajan tai haltijan vakuutuksesta eikä omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta ole haettu korvausta vastuuvakuutuksen perusteella.

1.7 Työmaarakennukset

Kun erikseen on sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, vakuutuksen kohteena ovat työmaarakennukset. Tähän ryhmään kuuluvat siirrettävät vakuutetun omistamat konttori- ja varastorakennukset, asuntovaunut, vajat, parakit, ja muut tilapäiset rakennelmat, jotka on tarkoitettu käytettäväksi asennus- ja rakennustoiminnassa.

2. Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa vakuutuksenottajan työmaalla, varastopaikalla tai muussa säilytyspaikassa.

Vakuutus on voimassa mukana kuljetettavien laitteiden ja työkalujen osalta myös muualla Suomessa. Edellytyksenä on, että edellä mainittu omaisuus liittyy vakuutus kirjassa mainitun liiketoiminnan harjoittamiseen.

3. Vakuutuksen voimassaoloaika

3.1 Rakennus- ja asennustyön aikana

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkittynä voimassaoloaikana.

Työkohteiden osalta vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kun

- tilaajalle tehty rakennus on luovutettu tai itselle tehty rakennus on valmistunut ja rakennuksessa on tehty käyttöönototarkastus
- kone tai laite on luovutettu tilaajalle tai koekäytön jälkeen otettu tuotantokäyttöön.

Työmaalle tuotavan omaisuuden osalta vakuutus alkaa, kun vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta aletaan sijaintipaikalla purkaa kuljetusvälineestä tai kun kuljetus on päättynyt. Korvauksen edellytyksenä on, että korvausta ei ole mahdollista saada jonkun muun vakuutuksen tai sopimuksen (esimerkiksi toimitusehdon) perusteella.

3.2 Takuukorjauksen aikana

Vaikka työkohde on luovutettu, valmistunut tai otettu tuotantokäyttöön, vakuutuksesta korvataan näiden ehtojen mukaisesti työkohteelle aiheutunut vahinko, joka syntyy korjattaessa takuuajana havaittuja, takuun piiriin kuuluvia vikoja.

Vakuutus on voimassa kuitenkin enintään kolme vuotta työkohteen tai sen osakohteen luovutuksesta tai käyttöönotosta.

Korvauksen edellytyksenä on, että korvausta ei ole mahdollista saada jonkun muun vakuutuksen tai sopimuksen perusteella.

3.3 Takuuajana

Vaikka työkohde on luovutettu, valmistunut tai otettu tuotantokäyttöön, työkohteen vakuutus on voimassa näiden ehtojen mukaisesti myös takuuajan, kuitenkin enintään kaksi vuotta työkohteen tai sen osakohteen luovutuksesta tai käyttöönotosta sellaisen vahingon osalta, jonka työkohteen rakennus- tai asennustyössä tehty virhe on äkillisesti aiheuttanut työkohteen virheetömälle osalle. Vahingon määrään lasketaan enintään 10 % työkohteen vakuutusmäärästä. Korvauksen edellytyksenä on, että korvausta ei ole mahdollista saada jonkun muun vakuutuksen tai sopimuksen perusteella.

3.4 Muuna aikana

Kuljetettavien laitteiden ja työkalujen osalta vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkittynä voimassaoloaikana.

4. Korvattavat rikosvahingot

4.1 Omaisuus rakennustyömaa-alueella

Yritysvakuutuksen esinevakuutusehtojen kohdan 4.2.3 (Rikos) lisäksi sovelletaan seuraavaa erityisehtoa, kun rikosvahinko tapahtuu rakennustyömaa-alueella.

Ulkona lukitsemattomana säilytettävään omaisuuteen kohdistunut vahingonteko tai ulkona lukitsemattomana säilytettävän omaisuuden anastaminen korvataan vain, jos on kyse tilaa vievästä omaisuudesta, jota ei omaisuuden määrä, työvaihe ja työmaan olosuhteet huomioon ottaen ole mahdollista säilyttää muulla tavalla.

4.2 Omaisuus ajoneuvossa

Vakuutuksesta korvataan moottoriajoneuvossa, matkailuvaunussa tai peräkärryssä olevan omaisuuden anastaminen tai omaisuuteen kohdistunut vahingonteko, kun ajoneuvoon on murtauduttu lukitusta tai ajoneuvon rakenteita vaurioittaen.

Moottoriajoneuvossa, matkailuvaunussa tai peräkärryssä olevaa omaisuutta korvataan enintään 5 000 euroon saakka.

5. Omavastuu

Vakuutuksen omavastuu on merkitty vakuutuskirjaan. Rikosvahingoissa omavastuu on 25 % vahingon määrästä kuitenkin vähintään 1 000 euroa.

6. Suojeluohje

6.1 Tarkoitus ja velvoittavuus

Tämä vakuutuksenottajaa velvoittava suojeluohje antaa ohjeita, joita noudattamalla voidaan ehkäistä vahinkojen syntymistä ja pienentää vahinkomääriä. Suojeluohjetta sovelletaan kaikkeen uudis- ja korjausrakentamiseen sekä purku- ja asennustöihin.

Yleisten sopimusehtojen kohdan 7 mukaan korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos vakuutuksenottaja tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen.

Vakuutuksenottaja tai päätoteuttaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että suojeluohjeen sisältö on yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevien henkilöiden tiedossa.

6.2 Viranomais määräykset

Rakennustyömaalla on noudatettava työturvallisuuslakia ja sen nojalla annettua Valtioneuvoston päätöstä rakennustyön turvallisuudesta sekä muita viranomais määräyksiä.

6.3 Palontorjunta

6.3.1 Rakennustyömaa-alue

Syttyvien rakennustarvikkeiden ja -materiaalien varastopaikat on valittava siten, etteivät ne mahdollisen palon sattuessa edistä palon leviämistä. Rakennuskohteen ulkoseinien vierustoilla ei saa säilyttää syttyvää materiaalia.

Työmaa-alue on pidettävä järjestyksessä. Jätteet on kerättävä niille varattuihin jätteastioihin tai -lavoille. Jätteastioiden tai -lavojen on oltava metallisia ja kannellisia, jos ne sijaitsevat ulkona alle 8 metrin etäisyydellä rakennuksista tai syttyvien rakennustarvikkeiden ja -materiaalien varastointipaikoista.

Kulkureittejä suunniteltaessa on otettava huomioon palo- ja pelastuskaluston asettamat vaatimukset kulkureittien leveydelle ja kantavuudelle.

Rakennus- ja korjaustyömaille on laadittava tulitöiden valvontasuunnitelma, jossa määritellään tulityöt, vakituiset tulityöpaikat, tilapäiset tulityöpaikat ja tilapäisillä tulityöpaikoilla noudatettavat lupa- ja turvatoimenpiteet. Tulitöiden valvontasuunnitelma liittyy rakennustöiden turvallisuussuunnitelmaan.

Työmaakohtaisessa tulitöiden valvontasuunnitelmassa voidaan edellä mainitusta yleisperiaatteesta poiketen määritellä työmaa-alueita tai työvaiheita, jotka eivät edellytä työntekijältä tulityökorttia eikä tulityölupaa. Tulitöiden edellyttämät turvallisuustoimet on kuitenkin aina toteutettava.

6.3.2 Tupakointi ja avotulen teko

Tupakointi on sallittu ainoastaan ulkona sille osoitetulla paloturvallisella paikalla, mikäli rakennuksessa ei ole viranomais määräykset täyttävää, tupakointia varten erikseen rakennettua huonetta tai tilaa.

Tupakointipaikat on varustettava metallisilla tai muusta palamattomasta materiaalista valmistetuilla kannellisilla tuhka-astioilla. Tupakointipaikan turvaetäisyyden on oltava vähintään 8 metriä.

Tupakointipaikan turvaetäisyydellä tarkoitetaan rakennuksen uloimpien rakenteiden tai syttyvien materiaalien välistä vapaata vaakasuoraa välimatkaa.

Tupakointi ei ole sallittua pölyisissä ja palonarkoja materiaaleja sisältävissä paikoissa sekä paikoissa, joissa varastoidaan tai käsitellään palavia nesteitä, kaasuja ja räjähteitä. Tupakointikielto ja tupakointipaikat osoitetaan opastekilvin.

Avotulen teko edellyttää tulityölupaa.

6.3.3 Työmaa-aikaiset sähköasennukset

Maahan asennetut kaapelit ja lattialla olevat tilapäiset kaapelit on suojattava mekaanisilta vaurioilta. Jos käytetään kelautuvia kaapeleita, on kaapelikelassa oltava lämpösuoja. Ilmajohdotasennuksissa on varattava riittävät alikulkukorkeudet ja nosturien toiminta-alueet.

Työmaa-aikaisia tilapäisiä sähköasennuksia ei saa asentaa lattioille tai paikkoihin, joissa ne voivat mekaanisesti vaurioitua.

Sähkölaitteiden ja kaapelien kunto on tarkastettava säännöllisesti. Sähkölaitteiden kotelointiluokan on oltava Sähköturvallisuusmääräysten rakennustyömaiden sähkölaitteilta edellyttämän kotelointiluokan mukaisia.

Sähköpääkytkin on merkittävä ja sähkökeskukset on asennettava paikkoihin, joissa ne ovat suojassa vahingoittumiselta.

6.3.4 Lämmityslaitteet ja valaisimet

Lämmitykseen tulee ensisijaisesti käyttää kiinteistön omaa lämmitysjärjestelmää.

Tilapäisten lämmityslaitteiden sijoittamisessa on otettava huomioon laitekohtaisesti tarvittavat suojaetäisyydet. Ennen laitteiden käyttöönottoa työnjohtajan on tarkastettava laitteet ja asennukset.

Lämmittimiä ja valaisimia, joiden pintalämpötila on yli 100 °C eikä lämmittimiä, jotka on varustettu koteloimattomilla hehkuvilla vastuksilla ei saa käyttää palovaarallisissa tiloissa.

Palovaarallisia tiloja ovat mm. tilat, joissa on herkästi syttyvää lastua, pölyä tai vastaavassa muodossa olevaa kiinteää ainetta tai erittäin helposti tai helposti syttyvää palavaa nestettä.

6.3.5 Palavat nesteet ja kaasut

Palavien nesteiden käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava kemikaalilain (744/89) ja sen nojalla annetun asetuksen (59/99) sekä näiden nojalla annettuja määräyksiä.

Rakennustyömaalla saa ilman lupaa tai ilmoitusta säilyttää palavia nesteitä tai muita vaarallisia kemikaaleja enintään sellaisia määriä, ettei niiden yhteenlaskettu vertailulukujen summa ylitä lukua 10.

Rakennustyömaalla saa ilman lupaa tai ilmoitusta käsitellä palavia nesteitä tai muita vaarallisia kemikaaleja enintään sellaisia määriä, ettei niiden yhteenlaskettu vertailulukujen summa ylitä lukua 2.

6.3.6 Nestekaasu

Nestekaasun käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava nestekaasusetuksen 711/93 määräyksiä.

Nestekaasua saa rakennustyömaalla säilyttää (pitää hallussa ilman lupaa tai katsastusta) enintään 200 kg.

Nestekaasun vähäisestä teknisestä käytöstä, käsittelystä tai varastoinnista on tehtävä ilmoitus kunnan palopäällikölle, kun nestekaasun määrä on yli 200 kg.

6.3.7 Räjähteet

Räjähdytys- ja louhintatyötä varten Turvatekniikan keskus (TUKES) myöntää tilapäisen varastointiluvan.

Ilman varastointilupaa saa räjähteiden omistajan hallinnassa olevassa muussa kuin asuinhuoneistossa tarkoitettussa lukitussa tilassa säilyttää louhintaräjähteitä ja ruutia yhteensä enintään 5 kg. Räjähdyksenalit tulee säilyttää vähintään 1 metrin etäisyydellä muista räjähteistä.

Panostaja, jolla on panostaja-asetuksessa tarkoitettu pätevyyskirja, saa säilyttää työmaalla räjähteitä siten, kuin valtioneuvoston päätöksessä 410/86 määrätään.

Erityisesti tulee huolehtia siitä, ettei räjähteitä joudu asiattomien haltuun.

6.3.8 Helposti syttyvät aineet

Maalien, lakkojen, liimojen, liuottimien, muovituotteiden ja eristysaineiden varastoinnissa ja käsittelyssä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Palavat nesteet on säilytettävä tiiviissä astioissa, joiden alle tulee vuotojen varalta tarvittaessa asettaa peltilaatikot.

Käytettäessä lakkoja tai liimoja, joiden liuottimena on palava neste, on haihtumisvaiheessa räjähdysvaaran vuoksi huolehdittava riittävästi tuuletuksesta.

Tällaisten aineiden käsittelyn yhteydessä on tupakointi ja avotulen käyttö kielletty.

6.4 Työmaan rakenteellinen paloturvallisuus

Korjaus-, laajennus- ja saneeraustyökohteissa on normaalikäytössä olevat tilat erotettava työmaatilosta osastoivin rakennusosin. Rakenteen on oltava vähintään EI 60 -luokkaa, ellei tilojen käytöstä johtuen muuta ole määrätty. Osastoivien ovien, ikkunoiden ja muiden aukkojen on oltava vähintään EI 30 -luokkaa.

Työmaatilojen ja normaalikäytössä olevien tilojen välillä osastoivissa seinissä ja välipohjissa olevat aukot ja läpiviennit on tiivistettävä rakenteen palonkestoaikaa vastaaviksi. Korjaus-, laajennus- ja saneeraustyökohteen automaattisen paloilmoinnin tai sammutuslaitteiston irtikytkentä, joka jatkuu työajan ulkopuolelle, on korvattava jatkuvalla tai määräajoin tapahtuvalla kohteen vartioinnilla tai muulla paloturvallisuutta ylläpitävällä toiminnalla. Korvaavasta toiminnasta on sovittava pelastusviranomaisen kanssa. Sammutuslaitteiston yli 24 tuntia kestävästä irtikytkennästä on ilmoitettava vakuutusyhtiöön.

6.5 Alkusammutuskalusto ja hätäilmoituksen tekeminen

Alkusammuttimet on sijoitettava työmaalle siten, ettei etäisyys työmaan mistään kohdasta lähimpään käsiammuttimeen tai pikapalopostiin ylitä 25 metriä. Käsiammuttimien teholuokan on oltava vähintään 27A 144BC. Alkusammuttimien sijaintipaikat on merkittävä kilvin. Työntekijöille on annettava opastusta alkusammuttimien käytöstä.

Työmaalla on oltava puhelin, josta voidaan tehdä hätäilmoitus. Jokaisen työmaalla työskentelevän on osattava tehdä hätäilmoitus.

6.6 Rikosten torjunta

Rikosvahinkojen ehkäisemiseksi edellytetään, että vakuutettu omaisuus on suojattu seuraavissa kohdissa esitettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Näitä vaatimuksia on noudatettava, kun vakuutettu omaisuus ei ole omaisuuden haltijan valvonnassa.

6.6.1 Aitaus

Työmaa-alue on merkittävä ja tarvittaessa aidattava, jotta ulkopuolisten pääsy työkohteeseen voidaan estää.

Aidattu alue on valaistava siten, että alueelle tunkeutuminen voidaan havaita. Valaisimet tulee sijoittaa aidatulle alueelle. Aitauksen rakenne ja lukitus on toteutettava ja omaisuus sijoitettava aitaukseen siten, että omaisuuden anastaminen ei ole mahdollista aitausta rikkomatta.

Aita voi olla panssariverkkoaita (silmäkoko enintään 50 mm) tai muu vastaavan suojan antava aita. Aidassa ei saa olla aukkoja ja sen tulee ulottua suojeltava alueen ympäri. Aidan rakennekorkeus on oltava vähintään 2 metriä. Aidan alareunan korkeus maanpinnasta saa olla enintään 100 mm. Portit ja muut kulkureitit on lukittava varmuuslukolla tai 4. luokan riippulukolla.

6.6.2 Kulunvalvonta ja vartiointi

Murtojen ja varkauksien estämiseksi on omaisuuden arvo sekä vakuutuspaikan olot huomioon ottaen järjestettävä kulunvalvonta ja vartiointi työmaasuunnitelmassa esitetyllä tavalla.

6.6.3 Lukitus

Lukitus on toteutettava Finanssialan Keskusliiton ylläpitämässä luettelossa mainituilla vahinkovakuutusyhtiöiden hyväksymismenettelyn mukaisilla lukkoilla. Riippulukkoilla lukittaessa on lisäksi käytettävä edellä mainitun hyväksymismenettelyn mukaisia kiinnikkeitä.

Työmaarakennusten ja varastokonttien käyttölukot on takalukittava ja varmuuslukot sekä riippulukot on lukittava, kun tilat eivät ole käytössä ja viimeistään päivittäisten töiden päättyessä rakennustyömaalla. Lukko on takalukossa, kun sen telki lukitusasennossa on liukumaton ja lukkoa ei saa auki oven kummaltakaan puolelta ilman avainta.

6.6.4 Avainturvallisuus

Rakennuskohteen avainten hallinnasta vastaava henkilö on nimettävä. Urakoitsijoille lainattavilla avaimilla ei saa päästä kuin työtehtävien edellyttämiin tiloihin. Avainten hallinnasta vastaava henkilö saa luovuttaa avaimen vain vastaanottajan kuittausta vastaan ja avainten hallinnasta vastaavan henkilön tulee huolehtia siitä, että avain myös palautetaan.

Avaimissa tai vastaavissa ei saa olla tunnistetietoja, joiden perusteella ulkopuolinen voi yhdistää ne tiettyyn rakennukseen tai tilaan.

Yleisavaimen haltija ei saa luovuttaa sitä muiden käyttöön ja yleisavainta ei saa säilyttää työmaatiloiissa tai -alueella.

6.7 Työmaarakennukset

6.7.1 Rakenteet

Seinä-, lattia- ja kattorakenteiden sekä ovien on oltava sellaista rakennetta, esim. puuta, vaneria tai muuta vastaavaa riittävän vahvaa rakennusmateriaalia, että kohteeseen tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

6.7.2 Aukkojen ja ikkunoiden suojaus

Aukot, ikkunat ja ovien ikkunat on suojattava teräsristikolla, teräsverkolla, luukulla tai ikkunan on oltava vähintään 6 mm:n vahvuista polykarbonaattilevyä.

6.7.3 Ovet ja lukot

Ovet on lukittava takalukittavalla käyttölukolla ja varmuuslukolla, joiden telkien etäisyyden on oltava vähintään 40 cm. Varmuuslukko voidaan korvata 4. luokan riippulukolla tai 4. luokan riippulukolla lukitulla teräspuomilla.

Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia. Huultamaton metalliovi ja kaikki puiset ovet on käyttölukon kohdalta varustettava rakoraudalla.

6.8 Varastokontit

6.8.1 Rakenteet

Varastokonttien seinä- ja kattorakenteiden on oltava teräslevyä, jolloin konttiin tunkeutuminen ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa rakenteiden rikkomista.

6.8.2 Ovet ja lukot

Varastokonttien ovet on lukittava kahdella 4. luokan riippulukolla kiinnikkeineen tai 4. luokan riippulukolla lukitulla teräspuomilla, jossa riippulukon sanko on suojattu puomissa olevalla teräsrakenteella.

Oven rakenteen murronkestävyyden on vastattava varastokontin seinärakenteen murronkestävyyttä. Ovien saranapuolella on oltava vähintään kolme karmiin tai ovilevyyn kiinnitettyä murtosuojatappia, mikäli saranat voidaan purkaa oven ulkopuolelta.

6.9 Omaisuuden suojaus rakennustyömaalla

6.9.1 Työkalut ja pienkoneet

Työkalut ja pienkoneet on työajan jälkeen säilytettävä lukituissa, teräksisissä varastokonteissa tai vastaavan suojan antavissa muissa varastointipaikoissa.

Työkaluja ja pienkoneita säilytettäessä työajan jälkeen rakennuskohteessa tai rakennuskohteessa sijaitsevassa varastointipaikassa, sen on täytettävä murtosuojausvaatimukset, jotka asetetaan Suojeluohjeiden kohdassa 7.5.3 Murtosuojeluohjeet valmiille rakennukselle sen tulevan käyttötarkoituksen mukaan.

Pienkoneet ja arvokkaat työkalut on turvamerkittävä. Koneiden sarjanumerot on kirjattava muistiin.

6.9.2 Työkoneet, koneenosat ja laitteet

Työkoneet, koneenosat ja laitteet, joita ei voida säilyttää lukituissa varastokonteissa tai vastaavan suojan antavassa muussa varastointipaikassa, on kiinnitettävä siten, että niiden anastaminen kiinnitystä rikkomatta ei ole mahdollista. Kiinnitys on tehtävä vähintään 10 mm pintakarkaistua kettinkiä ja 3. luokan riippulukkoa käyttäen. Kiinnittämiseen rinnastetaan hinattavan työkoneen aisan lukitseminen aisalukolla.

6.9.3 Rakennusmateriaalit ja -tarvikkeet

Rakennusmateriaalit ja -tarvikkeet on säilytettävä varastokonteissa tai ne on suojattava siten, että niihin kohdistuva anastus ei ole mahdollista ilman työkaluilla tapahtuvaa suojarakenteiden tai -varusteiden rikkomista.

Kodinkoneiden ja muiden vastaavien varkaudelle alttiiden rakennustarvikkeiden varastoinnin työmaalla tulee olla mahdollisimman lyhytaikaista. Varastoinnin tulee tapahtua varastokonteissa. Varastointi voi tapahtua myös varastotilassa, jonka rakenteellinen murtosuojaus vastaa työmaarakennuksille asetettuja vaatimuksia.

Kodinkoneet, kalusteet ja varusteet saa asentaa rakennuskohteeseen vasta sen jälkeen, kun se täyttää murtosuojausvaatimukset, jotka asetetaan Suojeluohjeiden kohdassa 7.5.3 Murtosuojeluohjeet valmiille rakennukselle sen tulevan käyttötarkoituksen mukaan.

6.9.4 Omaisuus ulkona

Ulkona säilytettävä omaisuus on ensisijaisesti sijoitettava aidatulle alueelle. Ulkona (lukitsematon ja avoin tila) säilytettävä omaisuus tulee olla ulkovarastointiin soveltuvaa ja kokonsa puolesta sellaista, ettei sen säilytys sisätiloissa ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

6.10 Tekniset vaatimukset

Murtosuojatappi on teräksestä valmistettu tappi, jonka halkaisija on vähintään 6 mm ja ulkonema vähintään 12 mm. Murtosuojatappi kiinnitetään oveen tai karmiin saranapuolelle. Tappia vastaava reikä on vahvistettava metalliholkilla.

Rakorauta on oveen lukon kohdalle kiinnitetty teräksestä tai messingistä valmistettu vähintään 30 cm pituinen ja vähintään 3 mm vahvuinen lista, jonka poikkileikkaus on huulletuissa ovissa L ja huultamattomissa ovissa T.

Teräspuomi on teräsprofiilista tai lattateräksestä valmistettu oven tai parioven suojavaruste. Puomi on kiinnitettävä tai lukittava molemmista päistään seinään tai karmiin siten, ettei sitä voida irrottaa. Lisäksi se on tuettava keskeltä kumpaankin oveen. Puomi on valmistettava vähintään 50 x 30 mm teräsprofiilista, jonka seinämän paksuus on vähintään 3 mm tai vähintään 12 x 50 mm lattateräksestä.

Teräsristikko on hitsaamalla valmistettu ristikko, jossa teräksen poikkipinta-ala on vähintään 110 mm² (D=12 mm) ja terästen väli korkeintaan 120 mm sekä suurin jänneväli enintään 700 mm.

Teräslankaverkko on teräslangasta kutomalla valmistettu verkko, jossa aineen poikkipinta-ala on vähintään 12 mm² (D=4 mm) ja silmäkoko enintään 22 cm². Teräsverkot tulee kiinnittää hitsaamalla erilliseen teräskehikkoon.

Luukku on ikkunan tai aukon peittävä suojavaruste, joka on tehty vaneri- tai teräslevystä. Luukku on kiinnitettävä ikkunan tai aukon sisä- tai ulkopuolelle. Vanerilevyn paksuuden on oltava sisäpuolella vähintään 12 mm tai ulkopuolella vähintään 18 mm. Teräslevyn paksuuden on oltava sisäpuolella vähintään 1,5 mm tai ulkopuolella vähintään 2,5 mm.

Teräsverkon, teräsristikon ja luukun kiinnitys ja lukitus

Teräsverkot tulee kiinnittää hitsaamalla erilliseen teräskehikkoon. Teräsverkot ja -ristikot on kiinnitettävä ikkunan karmiin tai seinään siten, ettei niitä voida ulkopuolelta purkaa tai irrottaa. Avattava teräsverkko, teräsristikko tai luukku on lukittava riippulukolla, irrotettava teräsverkko, teräsristikko tai luukku on lukittava kahdella riippulukolla. Riippulukon on oltava 3. luokan riippulukko, jos se on sisäpuolella ja 4. luokan riippulukko, jos se on ulkopuolella.

Polykarbonaattilevyn on oltava vähintään 6 mm paksuinen ja se on kiinnitettävä karmiin liimalla. Ikkunakehyksen kyntesyvyys on oltava vähintään 30 mm.

Peräkärryn kuomun seinämän on oltava vähintään 3 mm:n paksuista ABS -muovia tai lasikuitulevyä tai vähintään 9 mm:n paksuista vanerilevyä. Kuomu on

kiinnitettävä peräkärryn kiinteisiin sivulaitoihin neljällä kiinnikkeellä, jotka ovat lähellä kuomun kulmakohtia. Kiinnikkeet on lukittava 2. luokan riippulukolla.

6.11 Omaisuuden suojaus moottoriajoneuvossa, matkailuvaunussa ja peräkärryssä

Moottoriajoneuvo ja matkailuvaunu on oltava lukittuna, ikkunat suljettuina ja omaisuutta ei saa jättää näkyville, kun ajoneuvossa ei oleskella. Mittalaitteet, tietotekniikkalaitteet, äänen tai kuvan toistamiseen tai tallentamiseen tarkoitetut laitteet, joita ei ole asennettu autoon kiinteästi, on tällöin säilytettävä poissa näkyvistä lukitussa tavaratilassa, johon ei ole avointa kulkua matkustustilasta.

Kuomullisen peräkärryn kuomu on oltava lukittuna. Peräkärryn kuomun on oltava Tekniset vaatimukset -kohdan mukainen. Kuomuttomassa peräkärryssä omaisuus on kiinnitettävä vähintään 10 mm pintakarkaistulla kettingillä ja 3. luokan riippulukolla peräkärryyn. Peräkärryn siirtäminen on estettävä aisa- tai pyörälukolla tai peräkärri on kiinnitettävä vähintään 10 mm pintakarkaistulla kettingillä ja 3. luokan riippulukolla kiinteään rakenteeseen.

Työajan jälkeen omaisuus on poistettava moottoriajoneuvosta, matkailuvaunusta tai peräkärystä, ellei moottoriajoneuvoa, matkailuvaunua tai peräkärriä säilytetä lukitussa rakennuksessa tai jatkuvasti valvotulla paikalla.

6.12 Vuotovahinkojen torjunta

Johtoverkkoa on hoidettava huolellisesti ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Rakennuksen kaikissa tiloissa, joissa putkisto kulkee, on huolehdittava riittävästä ja tasaisesta vähintään +10 °C:n lämpötilasta.

Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus, rakenteilla oleva rakennus tai rakennuksen osa jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävästä lämmitystä ja valvontaa.

Putkistojen täyttö- ja koestusvaiheessa on huolehdittava siitä, että putkistosta mahdollisesti vuotava vesi ei aiheuta vahinkoa. Osittain käytössä olevien putkistojen liittämättömät päät on tulpattava.

6.13 Maankaivu- ja maansiirtotyöt

Ennen maankaivu- ja maansiirtotöihin ryhtymistä on hankittava selvitys työalueen kaapeleista ja putkista. Kaapelin tai putken haltijalta on pyydettävä sijaintikartta tai haltijan on suoritettava maastossa näyttö.

| Keskeytysvakuutus Vakuutusehdot

1. Vakuutuksen tarkoitus

Tryg (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen perusteella korvaamaan vakuutetun liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuneen vahingon. Korvauksen edellytyksenä on, että liiketoiminnan keskeytyminen on suoranainen seuraus vakuutuksenottajan liiketoiminnassaan käyttämälle ja omistamalle omaisuudelle tapahtuneesta esinevahingosta.

2. Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty keskeytysvakuutuskate, jouduttamiskustannukset ja vuokratulon keskeytys seuraavan jaottelun mukaisesti;

Keskeytysvakuutuskate

Kun vakuutuskirjaan on erikseen merkitty, vakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittaman, vakuutuskirjaan merkityn liiketoiminnan keskeytysvakuutuskate. Keskeytysvakuutuskatteella tarkoitetaan sitä liiketoiminnan tuottoa, jonka suuruus saadaan vähentämällä vuoden pituisen ajanjakson liikevaihdon määrästä liikevaihtoa vastaavat materiaalit ja palvelut -kulujen määrä.

Materiaalit ja palvelut -kuluilla tarkoitetaan aine- ja tarvikettä sekä ulkopuolisten palvelujen aiheuttamia kuluja. (Ks. voimassaolevan kirjanpitoasetuksen mukainen tuloslaskelmakaava.)

Keskeytysvakuutuskate sisältää yrityksen oman henkilöstön kaikki palkkakulut niihin liittyvine henkilöstösivukuluineen, ellei vakuutuskirjassa ole erikseen mainittu, että muuttuvista palkoista on vakuutettu ainoastaan määrätty osuus.

Jouduttamiskustannukset

Kun vakuutuskirjaan on erikseen merkitty, vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkityt jouduttamiskustannukset.

Vakuutuksesta korvataan jouduttamiskustannuksina todelliset maksetut kulut, jotka ovat suoranainen

seuraus ennen korvattavaa esinevahinkoa harjoitetun toiminnan jatkumisesta tilapäistiloissa tai muista välttämättömistä toimenpiteistä, joiden avulla lyhennetään muutoin syntyvää keskeytysaikaa.

Jouduttamiskustannuksia ovat esimerkiksi keskeytysvahingon välttämiseksi aiheutuneiden tilapäisasennusten, hankintojen nopeuttamisen, tilapäistilojen hankkimisen ja alihankintojen aiheuttamat kulut sekä omaisuuden korjaamiseen liittyvistä ylitöistä aiheutuneet ylityölisät.

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka aiheutuvat uusista, vahingon jälkeen aloitettavista toiminnoista, eikä entisten toimintojen laajentamisesta.

Vakuutus ei myöskään kata myyntikatemenetyksiä, jotka syntyvät vahingon aikana ja sen jälkeen, liikevaihdon vähenemisen tai kulurakenteen muutoksen seurauksena.

Omavastuun määrä on 15 % korvattavista jouduttamiskustannuksista.

Vuokratulon menetys

Kun vakuutuskirjaan on erikseen merkitty, vakuutuksen kohteena on vuokratulon menetys.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksenottajan omistaman ja Tryg Yritysvakuutuksen yhteydessä vakuutettua kiinteistöä kohdanneen korvattavan vahinkotapahtuman seurauksena aiheutunut vuokratulon menetys.

Vahingon määrä on vahingon johdosta aiheutuneiden vuokratulon menetysten määrä vastuuajana.

3. Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

3.1 Vakuutusarvo

Keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo on vuoden pituisen ajanjakson budjetoitu keskeytysvakuutuskate.

Vakuutetun liiketoiminnan keskeytysvakuutuskatteen vakuutusarvo on perusteena, kun arvioidaan keskeytysvahingon ja keskeytyskorvauksen määrää.

3.2 Vakuutuskauden ylittävän ajan vakuutusarvo

Jos keskeytysvahinko ja vastuuaja jatkuvat yli vakuutuskauden, vakuutusarvo lasketaan vuoden pituiselle ajanjaksolle, joka päättyy keskeytysvahingon päättyessä, kuitenkin viimeistään vastuuajan loppuessa.

3.3 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on vakuutuskirjaan merkitty rahamäärä, josta vakuutuksen kohteena oleva keskeytysvakuutuskaute on vakuutettu tai täysarvo jolloin kohde on vakuutettu täydestä vakuutusarvostaan.

Mikäli vakuutusmäärä on rahamäärä, tulee sen vastata vakuutetun liiketoiminnan vuoden pituisen ajanjakson keskeytysvakuutuskatteen arvoa.

Mikäli vakuutusmäärä on täysarvo, vakuutusmaksu perustuu vakuutusyhtiölle ilmoitettuun liikevaihtoon, jos vakuutuksen perusteeksi kysytty yrityksen liikevaihto on ilmoitettu todennäköisesti toteutuvan suuruisena. Korvaukset lasketaan jäljempänä olevien korvaussääntöjen mukaisesti.

Jouduttamiskustannusten vakuutusmäärän peruste on ensivastuu.

3.4 Vastuuaja

Vakuutuskirjaan merkitty vastuuaja on se pisin yhtenäinen ajanjakso, jonka aikana syntynyt keskeytysvahinko korvataan vakuutuksesta. Vastuuaja alkaa liiketoiminnan keskeytymisen aiheuttaneen esinevahingon sattumispäivästä.

3.5 Omavastuu

Vakuutusnottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty tai erityisehdoissa määritelty omavastuu vahingon määrästä. Korvausta laskettaessa otetaan huomioon mahdolliset vähennykset. Lopuksi vähennetään omavastuu.

4. Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vahingot ja turvasot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisen aiheuttama taloudellinen vahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutuskaudella sattuneesta voimassa olevan esinevakuutusehdon mukaan korvattavasta esinevahingosta.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- esinevahinko on tapahtunut vakuutuskirjassa mainitussa keskeytysvakuutuksen vakuutuspaikassa ja vahingoittunutta omaisuutta käytetään vakuutuksenottajan vakuuttamassa liiketoiminnassa hyödyksi tai
- esinevahinko on tapahtunut vakuutuskirjassa mainitussa keskeytysvakuutuksen vakuutuspaikassa olevalle vakuutuksenottajan liiketoiminnassaan hyödyksi käyttämälle rakennukselle tai huoneistolle ja vahinkotapahtuman suoranaisena seurauksena toimitilojen käyttö on estynyt sekä esinevakuutuksen kohteelle sattuaan, kyseessä olisi korvattava vahinkotapahtuma.

Täysturva-vakuutuksesta korvataan Yritysvakuutus- ehtojen kohdissa 4.2.1–4.2.6 tarkoitetuista palo-, luonnonilmiö-, rikos-, vuoto-, liikenneonnettomuus- ja rikkoutumisvahingoista seuranneita keskeytysvahinkoja.

Suppea Turva -vakuutuksesta korvataan Yritysvakuutus- ehtojen kohdissa 4.2.1–4.2.5 tarkoitetuista palo-, luonnonilmiö-, rikos-, vuoto- ja liikenneonnettomuusvahingoista seuranneita keskeytysvahinkoja.

4.2 Rajoitukset

Koneen rikkoutumisen perusteella korvataan keskeytysvahinko vain, jos

- koneen ikä on vahinkohetkellä ollut enintään 12 vuotta
- kone on rikkoutunut asennus- ja koekäyttövaihetta seuranneen luovutuksen tai käyttöönoton jälkeen.

4.3 Lisäturvat

4.3.1 Riippuvuuskeskeytysvakuutus, palovahingot

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, joka on suoranainen seuraus vakuutuksenottajaan suorassa liikesuhteessa olevan asiakkaan, tavarantoimittajan, alihankkijan tms. toimipaikassa tapahtuneesta palovahingosta. Korvauksen edellytyksenä on, että omaisuutta kohdannut palovahinko oikeuttaisi korvaukseen Yritysvakuutuksen esinevakuutusehtojen kohdan 4.2.1 perusteella, jos omaisuus olisi vakuutuksen kohteena.

4.3.2 Epidemiakeskeytysvakuutus

Vakuutuksesta korvataan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutunut vahinko, joka on suoranainen seuraus terveys- ja eläintautien määräyksestä, jolla rajoitetaan tartunta- tai eläintautien (epidemia) leviämistä.

Korvauksen edellytyksenä on, että

- tartunta- tai eläintaudin esiintyminen todetaan vakuutuskirjassa mainitussa kiinteässä sijaintipaikassa vakuutuskauden aikana ja

- tartunta- tai eläintaudin leviämisen estämiseksi terveysuojeluviranomainen antaa lakiin perustuvan määräyksen, jolla tautien (epidemian) leviämistä rajoitetaan ja
- terveysuojeluviranomaisen kirjallisella määräyksellä rajoitetaan vakuutusnottajan liiketoimintaa vakuutuskirjassa mainitussa kiinteässä sijaintipaikassa.

Epidemiakeskeytysvahingon katsotaan alkavan terveysuojeluviranomaisen liiketoimintaa rajoittavan määräyksen alkamispäivämäärästä. Korvausta maksetaan vain siltä osin, kun korvausta ei makseta valtion tai kunnan varoista.

4.3.2.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, kun vakuutuksen alkamisesta on kulunut 30 vuorokautta ja mahdollisen aikaisemman epidemiavahingon päättymisestä on kulunut vähintään yksi vuosi. Vuoden määräaika lasketaan siitä, kun terveysviranomaiset ovat antaneet luvan toiminnan uudelleen käynnistämiseen.

4.3.2.2 Määräysten vastainen tuote

Vakuutuksesta ei korvata keskeytysvahinkoa, joka aiheutuu vakuutusnottajan maahantuoman tuotteen palauttamisesta alkuperämaahansa, erikoiskäsittelystä, tuhoamisesta tai arvon alentumisesta sen seurauksena, että tuotteen todetaan olevan suomalaisten tuotetta koskevien määräysten vastainen.

4.3.2.3 Tuotteen pilaantuminen

Vakuutuksesta ei korvata keskeytysvahinkoa, joka aiheutuu siitä, että tuote joudutaan hävittämään tai erikoiskäsittelymään vanhentumisen, väärän säilytystavan, pakaste- tai kylmälaitevahingon tai vahinko-/tuhoeläinten takia.

5. Korvaussäännöt

5.1 Vahingon määrä

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen sekä ilman katetta jääneiden muuttuvien palkkojen osalta vahingon määrä lasketaan liiketoiminnan keskeytymisestä aiheutuneen liikevaihdon vähenemisen perusteella. Vahingon määrä laskettaessa otetaan huomioon vuoden mittaisen kauden liikevaihto, liikevaihdon väheneminen vastuuajana sekä vakuutusarvo. Perusteena pidetään esinevahinkoa edeltäneiden 12 kuukauden aikana toteutunutta liiketoimintaa. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan muuttunut markkinatilanne, liiketoiminnan kehitys ja muut perustellut seikat, joilla on vaikutusta yrityksen liiketoiminnan tulokseen.

5.1.1 Keskeytysvakuutuskate

Keskeytysvakuutuskatteen menetyksen osalta vahingon määrään lasketaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin esinevahingon aiheuttama liikevaihdon väheneminen vastuuajana on siitä vakuutuskauden alusta laskettavasta vuoden mittaisen kauden liikevaihdosta, joka olisi toteutunut ilman esinevahingon sattumista.

5.1.2 Keskeytysvahinko ja vastuuajaka jatkuvat yli vakuutuskauden

Jos keskeytysvahinko ja vastuuajaka jatkuvat yli vakuutuskauden, lasketaan vuoden mittaisen kauden liikevaihto ajalta, joka päättyy keskeytysvahingon päättyessä, kuitenkin viimeistään vastuuajan loppuessa.

5.1.3 Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetut kulut

Korvattavan vahingon määrään kuuluvat lisäksi vakuutusnottajan keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetut liiketaloudellisesti perustellut kiirehtimis- ja muut ylimääräiset kulut, joiden johdosta keskeytysvahinko on pienentynyt vähintään vastaavalla määrällä vastuuajana.

Jos ylimääräisen kulun aiheuttavasta toimenpiteestä on hyötyä myös vastuuajan päättymisen jälkeen, korvataan ainoastaan se määrä, joka suhteellisesti kohdistuu vahingon pienentämiseen vastuuajana.

5.1.4 Vahingon määrän laskemisen muut säännöt

5.1.4.1 Alivakuutus

Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi, on kyseessä alivakuutus. Tällöin korvataan niin suuri osa omavastuulla vähennetyistä vahingon määrästä, kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

Keskeytysvahingon pienentämiseksi maksetuista ylimääräisistä kuluista korvataan niin suuri osa kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon välinen suhde osoittaa.

5.1.4.2 Alivakuutus – täysarvo

Jos vakuutusnottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskaudelta laskettava liikevaihto on todellista liikevaihtoa pienempi, on kyseessä alivakuutus, jolloin vahingon määrästä suoritetaan niin suuri osa kuin ilmoitettu liikevaihto on todellisesta liikevaihdosta.

5.1.4.3 Ylivakuutus

Jos vakuutusmäärä on suurempi kuin vakuutusarvo, on kyseessä ylivakuutus. Korvauksessa otetaan silloin huomioon Yleisten sopimusehtojen kohdan 11.8 säännökset.

5.1.4.4 Ylivakuutus – täysarvo

Jos vakuutuksenottajan ilmoittama ja vakuutuskirjaan merkitty vakuutuskaudelta laskettava liikevaihto on todellista liikevaihtoa suurempi, on kyseessä ylivakuutus. Tällöin korvataan vain todellinen vahingon määrä.

5.1.4.5 Liiketoiminnan lakkaaminen

Jos liiketoimintaa ei jatketa esinevahingon jälkeen, vahingon määrä on menetetty liikevoitto sekä maksetut, vakuutusmäärään sisältyvät kulut ja palkkakustannukset ajalta, joka olisi kulunut liiketoiminnan uudelleen käynnistämiseen, kuitenkin enintään vakuutuskirjaan merkityltä vastuualjalta.

5.1.4.6 Liiketoiminnan laajentuminen

Liikevaihdon vähenemistä laskettaessa ei oteta huomioon vähennystä, joka johtuu siitä, että osa vastuujasta on käytetty liiketoiminnan kehittämiseen, laajentamiseen tai muuhun muutokseen riippumatta siitä, kuka muutoksen on edellyttänyt tehtäväksi.

5.1.4.7 Korjauksen tai jälleenhankinnan viivästyminen

Jos vahingoittuneen omaisuuden korjaaminen tai jälleenhankinta viivästyy vakuutuksenottajasta riippuvan syyn takia, vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon vain se aika, joka olisi kulunut omaisuusvahingon korjaamiseen tai jälleenhankkimiseen tehokasta toimintatapaa käyttäen.

5.1.4.8 Toimituksen viivästyminen tai kaupan purkautuminen

Vakuutuksesta ei korvata toimituksen viivästyisestä aiheutuva vahingonkorvausta tai muuta vastaavaa seuraamusta, jonka vakuutettu tai joku muu on velvollinen maksamaan sopimuksen tai lain perusteella.

5.1.4.9 Vieraan omaisuuden vahingon aiheuttama keskeytys

Jos keskeytysvahingon syynä on vakuutuksenottajan hyödyksi käyttämää rakennusta tai huoneistoa kohdannut esinevahinko, korvataan keskeytysvahinko enintään siltä ajalta kuin esinevahingon korjaamiseen kului tehokkaita korjaustapoja käyttäen. Tämä arvioidaan niillä perusteilla, joita noudatettaisiin, jos esinevahinko kuuluisi tästä vakuutuksesta korvattavaksi.

5.1.4.10 Korvauksen määrä

Saman vakuutuskauden aikana tapahtuneista keskeytysvahingoista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärä omavastuilla vähennettynä.

Korvauksen määrä on edellä olevien sääntöjen mukaisesti laskettu vahingon määrä vähennettynä määrällä, joka

vastuuajana on säästynyt sen vuoksi, että keskeytysvakuutuskatteeseen sisältyvää kuluja ei esinevahingon seurauksena ole tarvinnut maksaa tai että se on pienentynyt, korvattu muusta vakuutuksesta tai muuten säästynyt määrällä, jolla vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän puolesta toimineen liiketoiminnan myynti- tai keskeytysvakuutuskatte on vastuuajana lisääntynyt vahingosta johtuen ja esinevahingosta saatuun korvaukseen mahdollisesti sisältyvällä keskeytysvakuutuskatteella.

5.1.4.11 Korvauksen määrän rajoitukset – riippuvuus ja epidemia

Riippuvuudesta ja epidemiasta johtuvista keskeytysvahingoista korvataan yhteensä enintään 20 % 12 kuukauden keskeytysvakuutuskatteesta.

Samasta epidemiasta, joka aiheuttaa vahingon usealle vakuutuksenottajalle, korvataan epidemiakeskeytysvahinkoja yhteensä enintään 5 000 000 euroa kaikille vahingonkäräksineille. Mikäli korvausten määrä ylittää mainitun määrän, alennetaan kaikkia korvauksia samassa suhteessa. Yhden kalenterivuoden aikana korvataan epidemioista johtuvia vahinkoja yhteensä enintään 10 000 000 euroa.

Samasta palovahingosta, joka aiheuttaa riippuvuusvahingon usealle vakuutuksenottajalle, korvataan riippuvuuskeskeytysvahinkoja yhteensä enintään 5 000 000 euroa kaikille vahingonkäräksineille. Mikäli korvausten määrä ylittää mainitun määrän, alennetaan kaikkia korvauksia samassa suhteessa.

5.1.4.12 Esinevahingon korvausmäärän alennus

Jos esinevakuutusehtojen mukaan laskettua korvausmäärää on alennettu muun syyn kuin alivakuutuksen tai omavastuun johdosta, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa keskeytysvahingon korvausmäärää samassa suhteessa.

6. Muita määräyksiä

Vahingon sattuessa vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin keskeytysvahingon pienentämiseksi. Tällaisista toimenpiteistä vakuutuksenottajalle aiheutuneet kulut korvataan keskeytysvahinkoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, mikäli liikekirjanpitoa ei ole hoidettu kirjanpitolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla.

Vastuuvakuutus Vakuutusehdot

1. Vakuutuksen tarkoitus

Tryg (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen mukaisesti

- korvaamaan (kohdissa 4 ja/tai 5) mainitut vahingot ja ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset
- huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä
- neuvottelemaan korvauksen vaatijan kanssa
- hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutus koskee vakuutuksenottajan harjoittamaa ja vakuutuksesta sovittaessa vakuutusyhtiölle ilmoittamaa, vakuutuskirjaan merkittyä toimintaa (vakuutettu toiminta). Vakuutus sisältää joko toiminnan vastuuvakuutuksen (ks. kohta 4), tuotevastuuvakuutuksen (ks. kohta 5) tai molemmat. Vakuutuksen laajuus on mainittu vakuutuskirjassa.

2. Vakuutuksen sisältö

Vastuuvakuutus sisältää toiminnan vastuuvakuutuksen (kohta 4). Vastuuvakuutus sisältää myös tuotevastuuvakuutuksen (kohta 5), jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

3. Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutusturva on voimassa vakuutuskirjassa mainitulla alueella.

4. Toiminnan vastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko,

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan lisäksi henkilötietolain (523/1999) 47 § mukainen taloudellinen vahinko, jonka on aiheuttanut vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloaikana tapahtunut henkilötiedon lainvastainen käsittely,

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

4.2 Rajoitukset

4.2.1 Itselle aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen.

4.2.2 Hallussa ja käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapautuessa oli

- vakuutuksenottajalla hallussa, lainassa tai muutoin vakuutuksenottajan hyödykseen käytettävänä.

4.2.3 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahinkoa aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana oli vakuutuksenottajan tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana, taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri tai
- muulla tavoin vakuutuksenottajan huolehdittavana.

4.2.4 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata toiselle luovutetusta tuotteesta aiheutunutta vahinkoa.

Tuotevastuuvahingot korvataan kohdan 5 mukaisesti.

4.2.5 Myyty tai luovutettu tuote

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- luovutetulle tuotteelle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus taikka tuotteen tai siitä annettun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus tai
- myydylle tuotteelle, jota ei ole vielä luovutettu.

4.2.6 Virheellinen työsuoritus

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka johtuvat virheellisesti suoritettujen töiden tuloksen korjaamisesta tai työn uudelleen suorittamisesta, siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutusnottaja.

4.2.7 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

4.2.8 Suunnitelma, neuvo tai ohje

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle annettujen tutkimus- tai mittaustulosten, laskelmien, piirustusten, työselostusten tai työselvitysten taikka tuotetta koskevien neuvojen tai ohjeiden virheestä tai puutteellisuudesta.

4.2.9 Ympäristön pilaantuminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta
- melusta, värinästä, säteilystä, valosta, vedosta, lämmöstä tai hajusta taikka
- muusta vastaavasta häiriöstä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutusnottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute.

Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutusnottaja on tiennyt pilaantumisesta, päästöstä tai muusta häiriöstä viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluttua sen alkamisesta ja tehnyt kirjallisen

korvausvaatimuksen vakuutusnottajalle kuudenkymmenen vuorokauden kuluessa pilaantumisen, päästön tai muun häiriön alkamisesta. Ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteistä ja niistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta ks. kohta 9.2.3.

4.2.10 Viranomaiskustannukset ympäristövahingoissa

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/1994) 6 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisten suorittamien torjunta- ja ennalleenpalauttamistoimenpiteiden kustannuksia.

4.2.11 Kosteus ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- kosteudesta tai
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutusnottajan korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute.

Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa, jonka syynä on vesi- tai viemäriputken suunnittelu-, mitoitus-, tai rakennusvirhe.

4.2.12 Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata pohjaveden korkeuden muuttamisesta aiheutunutta vahinkoa.

4.2.13 Kiinteistön omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jos

- kiinteistö on merkitty vakuutuskirjaan tai
- enin osa kiinteistöstä on vakuutusnottajan omassa ja vakuutettuun toimintaan liittyvässä käytössä.

4.2.14 Vesi- ja ilma-aluksen käytöstä aiheutunut vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä, ellei käyttö liity vakuutuksenottajan itselleen suorittamaan työhön tai
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen haltijana, omistajana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

4.2.15 Louhinta- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maanpainumasta tai maansiirtymästä.

4.2.16 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin henkilötietolaissa tarkoitettu taloudellinen vahinko (ks. kohta 4.1).

4.2.17 Työtapaturma ja potilasvahinko

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella, eikä
- vahinkoa, joka korvataan Potilasvahinkolain (585/1986) perusteella.

4.2.18 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu Liikennevakuutuslain (279/1959) tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin Suomessa tapahtuvan kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä tähän toimintaan osalliseen toiseen moottoriajoneuvoon kohdistunut vahinko niiltä osin kuin ei ole kysymys sellaisesta ajoneuvon osasta, joka on ollut työnsuorittajan huolehdittavana (ks. kohta 4.2.3). Jos valtiossa, jossa vahinko tapahtuu, ei ole Suomen liikennevakuutusta vastaavaa lakia, ei vakuutuksesta korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä.

4.2.19 Asbestivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu asbestista.

4.2.20 Ydinvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu ydinvastuulaisissa (484/1972) tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitettusta ydinvahingosta.

4.2.21 Tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuvahinko

Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 8).

Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuna mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt olosuhteet huomioiden huomattavan riskin vahingon syntymisestä.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko, jos vakuutuksenottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta ja vakuutuksenottaja osoittaa, ettei se, eikä sen työnjohto tiennyt eikä heidän pitänytkään tietää työntekijän menettelystä.

4.2.22 Kunnian tai yksityiselämän loukkaaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kunnian tai yksityiselämän loukkaamisesta.

4.2.23 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.2.24 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutuksenottajan tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

4.2.25 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

4.2.26 Tupakka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu tupakasta, tupakkatuotteista tai tupakansavusta.

4.2.27 Vakuuttamaton toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut muusta toiminnasta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan on merkitty

4.2.28 Homevahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoja tai kustannuksia, jotka johtuvat homeesta ja ovat seurausta pysyvästä olosuhteesta kuten rakennustavasta, suunnittelu- tai rakennusvirheestä tai rakennuksen tai muun omaisuuden muusta ominaisuudesta.

4.2.29 Avaimen katoaminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toisen käytössä oleviin tiloihin pääsyn mahdollistavan avaimen tai muun vastaavan välineen katoamisen seurauksena syntyneistä lukkojen tai järjestelmien sarjoitus- tai uusimiskustannuksista.

Vakuutusturvasta korvataan kuitenkin sellaiset sarjoitus- tai uusimistoimenpiteiden kustannukset, jotka ovat välittömästi tarpeelliset avaimen tai välineen väärinkäytämisen estämiseksi edellyttäen, että seuraavat kohdat täyttyvät yhtäaikaaisesti

1. Avaimen tai välineen katoamisen on aiheuttanut virheellään tai laiminlyönnillään vakuutusnottajan vastattavaksi kuuluva henkilö tai hänen hallintoelimiinsä kuuluva henkilö.
2. On ilmeistä, että avain on sellaisen hallussa, jolla ei ole siihen oikeutta, ja tämän seurauksena on välitön uhka, että tiloissa olevaa omaisuutta anastetaan.

Välittömästi tarpeellinen toimenpide on esim. sarjoitetavan lukon sellaisen haitan (haittalevyn) poistaminen, joka tekee kadonneen avaimen käyttökelttomaksi asianomaisiin lukkoihin. Välittömästi tarpeellinen toimenpide ei ole lukon tai sen koko sarjan uudistaminen.

5. Tuotevastuuvakuutuksesta korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

Tuotevastuuvakuutus sisältyy vakuutukseen ainoastaan, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

5.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle luovutetusta vakuutetusta tuotteesta aiheutunut henkilö- ja esinevahinko,

- joka todetaan vakuutuskauden aikana ja
- josta vakuutusnottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Edellytyksenä on lisäksi, että korvausvaatimus esitetään vakuutuksen voimassaoloalueella ja että se perustuu tuolla alueella voimassa olevaan vahingonkorvausoikeuteen.

5.2 Rajoitukset

5.2.1 Myyty tai luovutettu tuote

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- myydylle tai luovutetulle tuotteelle

- muulle omaisuudelle kuin tuotteelle itselleen, kun vahinko voidaan poistaa korjaamalla tai vaihtamalla luovutettu tuote.

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka johtuvat tuotteen reklamaatiosta, palauttamisesta, korjaamisesta, vaihdosta tai markkinoilta poistamisesta.

5.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu siitä, että kemiallisella aineella tai lääkkeellä ei ole luvattua vaikutusta tai suoritus- tai toimintakykyä.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa tai osaa siitä siltä osin, kuin joku muu on vakuutetun puolesta sitoutunut sen korvaamaan.

5.2.3 Lääkevahinko ja työtapaturma

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- joka korvataan lääkevahinkovakuutuksen perusteella eikä
- vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutusnottajan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen perusteella.

5.2.4 Tuoteturvallisuutta koskevien määräysten vastainen toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu lakien, asetusten tai viranomaisten antamien tuoteturvallisuutta koskevien pakottavien määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutusnottaja on tiennyt tai josta sen olisi pitänyt tietää.

Lisäksi tuotevastuuvakuutukseen sovelletaan edellä kohdissa 4.2.1, 4.2.16 ja 4.2.19–4.2.27 mainittuja rajoituksia.

6. Suojeluohjeet

Vakuutusnottajan on noudatettava jäljempänä mainittuja, vakuutuskirjaan merkittyjä tai muutoin kirjallisesti annettuja suojeluohjeita (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 7.4).

6.1 Tulityöt

Tulitöitä tehtäessä tulee noudattaa Esinevakuutuksen vakuutusehtojen suojeluohjetta (7.4).

Tulitöillä tarkoitetaan töitä, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään kaasuliekkiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

7. Vahingon selvittäminen

7.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahingosta, jonka määrä ylittää vakuutuksen omavastuun. Vakuutusyhtiö neuvottelee tarvittaessa korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea. Jos vakuutusyhtiö on päässyt vahingonkäräjien kanssa sopimukseen vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempää kuin se edellä mainitun sopimuksen perusteella olisi korvannut. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen selvittämään asiaa enempää.

7.2 Vakuutuksenottajan velvollisuudet

Vakuutuksenottaja on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään vakuutusyhtiölle kaikki hallussaan olevat tiedot, asiakirjat sekä muun aineiston, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla, sekä
- varaamaan vakuutusyhtiölle mahdollisuuden myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

8. Oikeudenkäynti

Mikäli vahingonkorvausvaatimus, joka perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, joutuu oikeuden käsiteltäväksi, on vakuutuksenottajan saatuaan tiedon oikeudenkäynnistä välittömästi ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle.

Mikäli vahingonkorvausvaatimus määrältään ja perusteeltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, maksaa vakuutusyhtiö oikeudenkäynnistä aiheutuvat kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset edellyttäen, että

- vahinkoilmoitus on tehty ennen vastineen antamista ja
- vakuutusyhtiö hyväksyy käytetyn oikeudenkäyntiasiamiehen.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista. Vakuutusyhtiöllä on aina oikeus ottaa oikeudenkäynti hoidettavakseen.

9. Korvaussäännöt

9.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan osuutta korvausvelvollisuudesta. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

9.2 Torjuntakulut

9.2.1 Välittömästi uhkaavan vahingon vaaran torjuntakulut

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 7.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

9.2.2 Lisäedellytykset torjuntakulujen korvaamiselle omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutetuissa ympäristövahingoissa

Jos vakuutuksenottaja aiheuttaa ympäristövahingon omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle kuten maaperälle, on edellä kohdassa 9.2.1 olevan lisäksi noudatettava seuraavaa.

Omalle tai hallussa olleelle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata. Torjuntakuluja korvataan vain ja ainoastaan tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi. Ympäristövahingon satuttua voidaan

joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamasojen kuljettaminen ja syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä toimenpiteistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinäkin tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

9.2.3 Toimenpiteet ympäristövahingoissa

Ympäristövahingon (ks. kohta 4.2.9) uhatessa tai satuttua vakuutusnottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta vakuutusyhtiölle sen seikan varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (ks. kohdat 9.2.1 ja 9.2.2).

9.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan lisäksi vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset, ei kuitenkaan sellaisia vakuutusnottajalle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutusnottaja on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu. Oikeudenkäyntikulut korvataan kohdassa 8 kerrotulla tavalla.

9.4 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan 7.2 mukaisesti.

Henkilötietolain mukaisessa taloudellisessa vahingossa korvauksen enimmäismäärä on yhdessä vahingossa 50 000 euroa ja yhteensä yhden vakuutuskauden aikana todetuista henkilötiedon lainvastaisen käsittelyn aiheuttamista vahingoista enintään 100 000 euroa. Erityisehdoissa saattaa olla poikkeavia vakuutusmääriä.

9.5 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana tai tuotteet toimitettu eri aikoina. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

9.6 Omavastuut

Jokaisessa vahingossa vakuutusnottajalla on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään ehtojen mukaan laskettujen vahingonkorvauksen sekä torjunta-, selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannusten yhteismäärästä.

9.7 Erityisomavastuut

Katto- ja vedeneristystyöstä sekä avaimen katoamisesta aiheutuvasta vahingosta vakuutusnottajan omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainitun omavastuun kolminkertainen määrä.

Maankaivu- ja maanrakennustyöstä aiheutuvasta vahingosta vakuutusnottajan omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainitun omavastuun määrä.

Tulityöstä aiheutuvasta palovahingosta vakuutusnottajan omavastuu on vakuutuskirjassa mainitun omavastuun kymmenkertainen (10) määrä, kuitenkin enintään 16 000 euroa.

Vakuutuskirjassa tai erityisehdoissa saattaa olla poikkeavia omavastuita.

| Vastuuvakuutus Erityisehdot

Tässä mainittuja erityisehtoja sovelletaan vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

201. Vastuuerityisehto: Taloudellinen vastuu

201.1. Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa ja koskee voimassaoloalueella harjoitettua vakuutettua toimintaa ja siellä voimassa olevan oikeuden mukaan käsiteltäviä korvausvaatimuksia.

201.2 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjassa mainitussa toiminnassa vakuutuksenottajan tai tämän työntekijän toiselle aiheuttaman varallisuusvahingon, joka on seurausta vakuutuskauden aikana tapahtuneesta teosta tai laiminlyönnistä ja josta vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Varallisuusvahingolla tarkoitetaan taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

Edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa vahingosta joko

- toimeksiantajalleen tämän kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella tai
- muulle henkilölle vakuutettua toimintaa nimenomaisesti koskevan erityislain määräyksen perusteella.

Vakuutuksesta korvataan myös sellainen vakuutuskauden aikana todettu vahinko, joka on aiheutettu tätä vakuutusta välittömästi edeltäneen varallisuusvastuuvakuutuksen voimassaoloaikana, mutta jota ei korvata edeltäneestä varallisuusvastuuvakuutuksesta sen vuoksi, että vahinko on todettu vakuutuksen päättymisen jälkeen.

201.3 Korvauksen enimmäismäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys-, neuvottelu-, korko- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutus-

kirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan Yleisten sopimusehtojen kohdan 7.1 mukaisesti.

Samasta teosta tai laiminlyönnistä aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on aiheutettu.

201.4 Rajoitukset

201.4.1 Henkilö- tai esinevahinko

Vakuutuksesta ei korvata henkilö- tai esinevahinkoa tai sellaiseen yhteydessä olevaa taloudellista vahinkoa.

201.4.2 Henkilörekisterivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos korvausvastuu perustuu henkilötietolakiin tai vastaavaan ulkomaiseen lakiin.

201.4.3 Itselle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutuksenottajalle itselleen tai tähän vakuutusturvaan sisällytetylle toiselle vakuutetulle.

201.4.4 Sopimus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin, kun korvausvastuu perustuu toimeksiantosopimuksen sellaiseen määräykseen, jolla vakuutuksenottaja on ottanut itselleen enemmän vastuuta, kuin hänellä olisi voimassa olevan oikeuden mukaan samassa sopimussuhteessa ilman tuollaista sopimusmääräystä.

201.4.5 Konsulttivahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle suoritetun tutkimuksen, laskelman, piirustuksen, selvityksen, arvioinnin, ohjelmoinnin, tarkastuksen, valvonnan tai muun konsulttitehtävän virheellisyydestä tai laiminlyönnistä.

201.4.6 Saneerausvahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu yritysten saneerauksesta annettuun lakiin tai toimintaan tämän lain tarkoittamana selvittäjänä.

201.4.7 Työsopimus, työsopimuslaki ja tasa-arvolaki

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu työsopimuksen, työ- tai virkaehtosopimuksen, työsopimuslain taikka tasa-arvolain rikkomiseen.

201.4.8 Laskuvirhe

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kirjoitus- tai laskuvirheestä maksuvälineiden vastaanottamisessa, käyttämisessä tai luovuttamisessa.

201.4.9 Patentti- tai aineeton oikeus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu patentti- tai muun aineettoman oikeuden rikkomiseen.

201.4.10 Hallituksen jäsenyyden

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, kun korvausvastuu perustuu hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenyyteen.

201.4.11 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu vakuutusnottajan tai hänen vastattavakseen kuuluvan tahallisuudesta tai törkeästä tuottamuksesta.

Vahinkoa voidaan pitää tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuna mm. silloin, jos vahingon aiheuttanut teko, toimintatapa tai laiminlyönti on sisältänyt olosuhteet huomioiden huomattavan riskin vahingon syntymisestä.

201.4.12 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta riippumatta siitä keneen ne kohdistuvat.

201.4.13 Työsuoritus

Vakuutus ei korvaa

- toimeksiantosopimukseen perustuvan työn tuloksen korjaamiseksi suoritettua työtä tai työn uudelleen suorittamista siinäkin tapauksessa, että tuollaisen työn suorittaa joku muu kuin vakuutusnottaja

201.4.14. Työntekijä ja osakas

Vakuutuksesta ei korvata vakuutusnottajan palveluksessa olevalle tai tällaiseen rinnastettavalle henkilölle taikka osakkaalle aiheutettua vahinkoa.

201.4.15. Vastuu samaan omistukseen kuuluvalle yritykselle

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- vakuutusnottajan kanssa samaan konserniin kuuluvalle yhtiölle tai
- yritykselle, joka enemmistöomistuksen perusteella tai muutoin kuuluu samaan määräysvaltaan kuin vakuutusnottaja.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

202. Vastuuerityisehto: Huolto- ja korjausliike

202.1 Vakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdista 4.2.2 ja 4.2.3 vakuutus korvaa huollettavaksi tai korjattavaksi vastaanotetulle, huoltamon tai korjaamon hallussa olevalle asiakkaan esineelle aiheutuneen vahingon:

- joka aiheutetaan esineelle sitä siirrettäessä huoltopisteen sisällä tai sen alueelle
- joka aiheutuu esineelle putoamisesta työtasolta tai työlaitteesta.

Vakuutus korvaa lisäksi esineen vaurioitumisen seuraavissa tapauksissa:

- siirrettäessä sitä huolto- tai korjaustoimeen välittömästi liittyen
- haettaessa sitä huolto- tai korjaustehtävää varten asiakkaalta tai palautettaessa sitä mainittujen toimenpiteiden jälkeen asiakkaalle.

Edellytyksenä on tällöin se, että vahingon syynä on kuljetusvälineen kuljettajan tuottamus ja että kuljetusvälineen kuljettajana toimii joko vakuutusnottaja itse tai sellainen henkilö, josta hän on vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa.

202.2 Tapahtumat, joita vakuutus ei korvaa

Vakuutus ei korvaa vahinkoa

- joka aiheutuu varkaudesta tai varkauden yrityksestä,
- joka aiheutuu tulen tai räjähdysseurauksena huollettavana, korjattavana tai muuten huoltopisteessä tai sen alueella olevalle esineelle.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

203. Vastuuerityisehto: Autohuoltamo- ja korjaamo

203.1 Vakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdista 4.2.2 ja 4.2.3 vakuutus korvaa huollettavaksi tai korjattavaksi vastaanotetulle, huoltamon tai korjaamon hallussa olevalle asiakkaan ajoneuvolle aiheutuneen vahingon:

- joka aiheutuu öljyn, nesteiden tai suodattimen tarkistuksen tai vaihdon virheellisestä suorittamisesta
- joka aiheutuu pyörien irrottamisesta tai kiinnittämisestä
- joka aiheutuu ajoneuvoa pestäessä tai vahattaessa
- joka aiheutuu ajoneuvon nostosta, putoamisesta tai siirtämisestä ja
- joka aiheutuu asianmukaisen ajokortin omaavan henkilön työaikana suorittamasta, huoltoon tai korjaukseen liittyvästä koeajosta
- joka todetaan vasta sen jälkeen, kun ajoneuvo on luovutettu takaisin asiakkaalle.

203.2 Tapahtumat, joita vakuutus ei korvaa

Vakuutus ei korvaa ajoneuvon, sen osan tai siinä olevan omaisuuden vahinkoa, joka aiheutuu

- luvottomasta käyttöönnotosta, murtautumisesta, varkaudesta tai niiden yrityksestä
- ilkeväkalisestä tai vahingonteosta
- tulesta tai räjähdyksestä, vaikka se syntyisikin korvattavaksi kuuluvan vahingon yhteydessä tai sen seurauksena
- hinauksesta ja
- toistuvasta huolimattomuudesta.

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka kohtaa

- säilytettäväksi otettua ajoneuvoa ja
- vaihto-omaisuuteen kuuluvaa tai muuten myynnissä olevaa tai myytyä, vielä luovuttamatonta ajoneuvoa.

Vakuutus ei korvaa korvattavan vahingon korjauskustannusten sitä työn ja varaosien osuutta, joka koostuu alkuperäisen toimeksiannon mukaisen työn uudelleen tekemisestä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

204. Vastuuerityisehto: Venekorjaamo

204.1 Vakuutuksesta korvattavat vakuutustapahtumat

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.3 vakuutus korvaa huollettavaksi, korjattavaksi, asennettavaksi tai säilytettäväksi vastaanotetulle, korjaamon hallussa olevalle asiakkaan veneelle tai sen osalle aiheutuneen vahingon:

- joka sattuu polttoaineen täytössä, voitelussa, öljyn, öljynsuodattimen, ilmansuodattimen tai nesteiden tarkistuksessa tai vaihdossa
- joka sattuu akun, sytytystulppien tai katkojan kärkienvaihdossa tai potkurin irrotuksessa tai kiinnityksessä
- joka aiheutuu veneen tai sen osan nostosta tai siirtämisestä korjaamorakennuksen sisällä, telakan tai korjaamon alueella
- siihen alueeseen välittömästi liittyvällä alueella tai mainitun alueen ja lähimmän vesiltä nostoluiskan välillä
- joka aiheutuu putoamisesta nosto- tai muusta laitteesta ja
- joka aiheutetaan kuljetettaessa venettä sen omalla konevoimalla huollon, korjauksen, asennuksen, työaikana tapahtuvan koeajon tai veneen noudon tai palautuksen vuoksi.

204.2 Tapahtumat, joita vakuutus ei korvaa

Vakuutus ei korvaa veneen, sen osan tai siinä olevan omaisuuden vahinkoa, joka aiheutuu

- luvottomasta käyttöönnotosta, murtautumisesta, varkaudesta tai niiden yrityksestä
- tulesta tai räjähdyksestä, vaikka se syntyisikin korvattavaksi kuuluvan vahingon yhteydessä tai sen seurauksena
- nostamisesta muutoin kuin kohdassa 204.1 mainituissa tapauksissa ja
- toistuvasta huolimattomuudesta.

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka kohtaa vakuutuksenottajan vaihto-omaisuuteen kuuluvaa tai muuten myynnissä olevaa tai myytäväksi otettua venettä.

Vakuutus ei korvaa korvattavan vahingon korjauskustannusten sitä työn ja varaosien osuutta, joka koostuu alkuperäisen toimeksiannon mukaisen työn uudelleen tekemisestä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

205. Vastuuerityisehto: Käsiteltävä omaisuus

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdista 4.2.2 ja 4.2.3 vakuutuksesta korvataan myös käsiteltävänä ja huolehdittavana olevalle vieraalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot.

Korvausta maksetaan enintään 100 000 euroa vahinkotapausta kohden.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

206. Vastuuerityisehto: Potilaan omaisuus

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.2 vakuutuksesta korvataan myös käsiteltävää tai säilytettävää potilaan omaisuutta kohdanneet vahingot.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

207. Vastuuerityisehto: Tavarän säilytys

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.3 vakuutuksesta korvataan myös säilytettäväksi otettuja pukimia ja henkilökohtaisia käyttöesineitä kohdanneet vahingot, mikäli säilö on sen hoitajiksi määrättyjen henkilöiden pysyvässä valvonnassa.

Korvausta maksetaan enintään 2 000 euroa vahinkotapausta kohden, omavastuun ollessa jokaista vahinkoa kohden 100 euroa.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

208. Vastuuerityisehto: Moottoriajoneuvon siirto

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.3 vakuutuksesta korvataan myös vahinko, joka kuljettajan tuotetuksella aiheutuu säilytettäväksi otetulle asiakkaan moottoriajoneuvolle sitä siirrettäessä säilytyspaikassa tai sen ulkopuolella säilytykseen tuomista tai palauttamista varten edellyttäen, että siirron suorittaa tehtävään määrätty, pätevä, asianmukaisen ajokortin omaava henkilö.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

209. Vastuuerityisehto: Vartioimistoiminta

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.3 vakuutus korvaa myös vartioimisliikelain tarkoittamassa vartiointissa vartiointin kohteena olevalle omaisuudelle aiheutetun vahingon.

Vakuutus ei korvaa varkaudesta, murrosta, katoamisesta, tulipalosta, nestevuodosta, tuotteiden säilytyslämpötilan muuttumisesta tai koneiden rikkoontumista aiheutunutta vahinkoa.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

210. Vastuuerityisehto: Kauppatoiminnan tuotevastuu

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.4 vakuutuksesta korvataan Tuotevastuuvakuutusehtojen mukaisesti vakuutetussa toiminnassa liikkeelle laske- tusta tuotteesta aiheutunut henkilö- ja esinevahinko, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen korvaamaan yksinomaan tuotteen myyjänä.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, jos vakuutuksenottaja on tuotteen valmistaja, maahantuoja tai on varustanut tuotteen nimellään, tavaramerkillään tai muulla erottamiskykyisellä tunnuksellaan tai on muuten markkinoinut tuotetta omanaan.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

211. Vastuuerityisehto: Ravitsemustoiminnan tuotevastuu

Poiketen vakuutusehtojen kohdasta 4.2.4, vakuutuksesta korvataan Tuotevastuuvakuutusehtojen mukaisesti vakuutetussa ravitsemustoiminnassa asiakkaalle tarjotusta tuotteesta aiheutunut henkilö- ja esinevahinko, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen korvaamaan yksinomaan tuotteen valmistajana tai myyjänä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

212. Vastuuerityisehto: Asennus- ja rakennustoiminnan tuotevastuu

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.5 vakuutuksesta korvataan Tuotevastuuvakuutusehtojen mukaisesti työmaalla tai rakennuskohteessa tavanomaisen asennus tai rakennustyön tuloksena syntyneestä toiselle luovutetusta tuotteesta aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, jotka vakuutuksenottaja on velvollinen korvaamaan tuotteen valmistajana.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

213. Vastuuerityisehto: Avaimen katoaminen

Avaimen katoamisesta aiheutuneesta vahingosta on omavastuu 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutus kirjassa mainitun vastuuvakuutuksen omavastuun kolminkertainen määrä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

214. Vastuuerityisehto: Kiinteistöjen hoito

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.2.3 vakuutuksesta korvataan myös hoidettavaksi otetulle kiinteistölle tai sen laitteelle aiheutettu vahinko.

Tämän erityisehdon perusteella korvattavissa vahingoissa omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutus kirjaa merkityn vastuuvakuutuksen omavastuun kolminkertainen määrä.

Vakuutus ei koske hoidettavaksi otetun kiinteistön omistajan vastuuta.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

215. Vastuuerityisehto: Keskeytys tai toimintahäiriö

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka aiheutuu:

- sähkön, kaasun, lämmön tai veden toimituksen tai jakelun keskeytymisestä
- sähkön jännitevaihtelusta
- puhelin- tai tietoliikenteen keskeytymisestä
- hälytys- tai valvontalaitteen toimintahäiriöstä

- putkistojen, kaapelien tai muiden laitteiden alimitoituksesta
- siitä, etteivät laitoksen koneistot tai laitteet rakenteensa puolesta vastaa niistä annettuja varmuus- ja turvallisuusmääräyksiä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

216. Vastuuerityisehto: Matkatoimisto

Vakuutuksesta ei korvata seuramatkan järjestämisestä aiheutunutta vahinkoa eikä ryhmä- tai seuramatkan peruutuskuluja.

Poiketen Vastuuerityisehdosta 201: Taloudellinen vastuu, vakuutuksesta ei myöskään korvata

- vahinkoa tai haittaa, joka aiheutuu matkatavaroiden kuljetuksen viivästymisestä
- hinnanalennusta eikä virheen korjaamisesta vakuutuksenottajalle aiheutunutta muuta kustannusta

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

217. Vastuuerityisehto: Valmismatkalain mukainen matkanjärjestäjä

Vakuutuksesta ei korvata Valmismatkalain (1079/1994) mukaista matkanjärjestäjän vastuuta.

Poiketen Vastuuerityisehdosta 201: Taloudellinen vastuu, vakuutuksesta ei myöskään korvata

- vahinkoa tai haittaa, joka aiheutuu matkatavaroiden kuljetuksen viivästymisestä
- hinnanalennusta eikä virheen korjaamisesta vakuutuksenottajalle aiheutunutta muuta kustannusta

Elämysmatkapalvelujen yhteydessä vaarallisiksi lajeiksi katsotaan laskuvarjohyppy, riippuliito, kiipeily, koskenlasku ja muut näihin rinnastettavat lajit.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutusehtoja.

218. Vastuuerityisehto: Kattotyö

Kattotyön yhteydessä sateesta aiheutuneesta vahingosta on omavastuu 25 % vahingon määrästä, kuitenkin

vähintään vakuutus kirjassa mainitun vastuuvakuutuksen omavastuun kolminkertainen määrä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutus-
ehtoja.

219. Vastuuerityisehto: Maankaivuu

Vakuutuksenottajan on ennen työhön ryhtymistä hankittava selvitys työalueen kaapeleista ja putkista niiden haltijalta ja otettava niiden sijainti huomioon työn suorittamisessa.

Vahingon koskiessa maahan upotettua kaapelia tai putkea on Vakuutusyhtiölle toimitettava kaapelin tai putken haltijan kirjallinen todistus siitä, että kartta tai maastossa suoritettu näyttö oli toimitettu ennen työhön ryhtymistä.

Kaapeli- tai putkivahingoissa omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutus kirjassa mainitun omavastuun määrä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutus-
ehtoja.

220. Vastuuerityisehto: Tulityö

Tulitöistä aiheutuneissa palovahingoissa on omavastuu vakuutus kirjassa mainitun omavastuun kymmenkertainen (10) määrä, kuitenkin enintään 16 000 euroa.

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa; esim. hitsaus, poltto- tai laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasuliekkiiä, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutus-
ehtoja.

221. Vastuuerityisehto: Vesieristystyö

Rakennus- tai saneerauskohteessa, jossa sadevesi- tai sulamisvesieristeitä ei ole tai jossa niitä rakennetaan, uusitaan tai korjataan, pitää vuotomahdollisuus selvittää etukäteen ja suojaussuunnitelma laatia urakoitsijan toimesta.

Työalue on suojattava vedenpitävästi. Arvokas tai herkästi vahingoittuva omaisuus on siirrettävä pois

alapuolisista tiloista tai suojattava. Työn suorittamisesta ja toimenpiteistä pitää ilmoittaa tilojen käyttäjille.

Vesieristystyön yhteydessä sateesta tai sulamisvedestä aiheutuneessa vahingossa on omavastuu 25 % vahingon määrästä. Omavastuu on kuitenkin vähintään vakuutus-
kirjassa mainitun omavastuun kolminkertainen määrä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutus-
ehtoja.

222. Vastuuerityisehto: Maanrakennustyö

Poiketen vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.1 vakuutus korvaa myös vahingon, joka aiheutuu vakuutuksenottajan tai hänen työntekijänsä tuottamuksesta suorittaessa työkoneella työtä olosuhteissa, joissa vakuutuksenottaja vahingonkorvauslain mukaan on työn teettäjään nähden työntekijään rinnastettava.

Vakuutuksenottajan on ennen työhön ryhtymistä hankittava selvitys työalueen kaapeleista ja putkista niiden haltijalta ja otettava niiden sijainti huomioon työn suorittamisessa.

Vahingon koskiessa maahan upotettua kaapelia tai putkea on vakuutusyhtiölle toimitettava kaapelin tai putken haltijan kirjallinen todistus siitä, että kartta tai maastossa suoritettu näyttö oli toimitettu ennen työhön ryhtymistä.

Jos kaapeli- tai putkivahingoissa ei edellä mainittua todistusta ole toimitettu, omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutus kirjassa mainitun omavastuun määrä.

Muilta osin noudatetaan vastuuvakuutuksen vakuutus-
ehtoja.

| Oikeusturvavakuutus Vakuutusehdot

1. Vakuutus sopimuksen sisältö ja vakuutuksen tarkoitus

Tryg (jäljempänä vakuutusyhtiö) sitoutuu näiden ehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 5 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa. Vakuutus koskee vakuutus kirjassa mainittua toimintaa.

2. Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitun toiminnan osalta

- vakuutuksenottajaksi merkitty yritys
- vakuutuksenottajan palveluksessa olevat henkilöt
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työntekijät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvaus vastuussa
- vakuutuksenottajan työntekijöihin rinnastettavat itsenäiset yrittäjät, joiden aiheuttamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvaus vastuussa
- vakuutuksenottajayrityksen vastuunalainen yhtiömies tai osakas, silloin, kun asia koskee vakuutuksenottajan nimissä, puolesta tai hyväksi tehtyä oikeustointia tai annettua sitoumusta tai kun häneen on kohdistettu korvaus vaatimus yhteisvastuullisesti vakuutuksenottajan kanssa.

3. Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutusturva on voimassa vakuutus kirjassa mainitulla alueella.

4. Vakuutuksen kohde ja tuomioistuimet

Oikeusturvavakuutuksen kohteena on vakuutuksenottajan harjoittamaan vakuutus kirjassa mainittuun toimintaan liittyvän oikeudellisen edun turvaaminen.

Vakuutuksen kohde on merkitty vakuutus kirjaan tai sen liitteeseen.

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka on saatettu Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa tai välimiesmenettelyssä. Jos kyseessä on ilman oikeudenkäyntiä ratkaistava riita-asia voidaan vakuutusta käyttää sellaisissa asioissa, jotka olisi Suomessa voitu saattaa välittömästi käräjäoikeuden käsiteltäväksi taikka vastaavien ulkomaisten tuomioistuinten tutkittavaksi vakuutus kirjassa mainituissa maissa.

Vakuutuksesta korvataan myös välimiesmenettelyssä, sovittelussa ja tuomioistuinkäsittelyn sijasta kuluttajariita-, vakuutus- tai muussa näihin rinnastettavassa lautakunnassa käsitellystä asiasta aiheutuvat kustannukset.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutusoikeudessa, työtuomioistuimessa, markkina-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai unionin ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

5. Vakuutustapahtuma

5.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Asiassa, jonka johdosta oikeusturvaa haetaan, tulee olla kysymys syytteestä tai riitautetusta vaatimuksesta.

5.1.1 Riita- ja hakemusasiassa vakuutustapahtuma on

- riidan syntyminen – riita on syntynyt, kun perusteellaan ja määrältään yksilöity vaatimus on nimenomaisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

5.1.2 Rikosasiassa vakuutustapahtuma on

- vakuutetun esittämän rikoksen perustuvan yksityis-oikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteen tai määrän osalta
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

5.1.3 Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattunut vakuutustapahtuma

Jos tämä vakuutus kuitenkin on vakuutustapahtuman sattuessa ollut voimassa vähemmän kuin kaksi (2) vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan vakuutus kirjassa mahdollisesti mainitun rajoituksen se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavansisältöisen oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

5.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi (1) vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi (2) tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

6. Vakuutuksen yleiset rajoitusehdot

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida todisteellisesti osoittaa
2. joka liittyy muuhun kuin vakuutus kirjassa mainittuun toimintaan
3. joka liittyy vakuutetun yrityksen, yrityksen omistukseen oikeuttavien osakkeiden tai sen yhtiöosuuden luovutukseen
4. joka liittyy patenttiin tai muuhun aineettomaan oikeuteen
5. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
6. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset
7. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta riidan syntyessä ole kulunut kahta vuotta
8. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta
9. jossa on kysymys oikeushenkilön rangaistusvastuusta
10. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella; Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, mikäli asiassa hänen osaltaan on kysymys työnantajan korvausvastuusta
11. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta tämä on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
13. joka liittyy konkurssiin
14. joka koskee ulosottoa, ulosottolaisissa tarkoitettua täytäntöönpanoa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa taikka jossa vakuutetulle on esitetty ulosottolain mukainen oikeustoimen perääntymisvaatimus
15. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
16. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
17. jota käsitellään ryhmäkanteena ja jossa vakuutettu on hakijana tai ryhmän jäsenenä.

7. Vahinkojen korvaaminen

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusenantajan korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa. Yhden vakuutuskauden aikana korvataan vakuutusmäärä enintään kaksinkertaisena.

Vakuutusenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä muussa vapaaehtoisessa sovittelumenettelyssä kuin tuomioistuinsovittelussa tai välimiesmenettelystä annetun lain mukaisessa menettelyssä (muu vapaaehtoinen sovittelu) käsiteltävässä asiassa on 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

Vakuutusenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyn, tuomioistuinsovittelun tai välimiesmenettelyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

7.2 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.2.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja välttämättömät todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Jos asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos vakuutetun ja jutussa vastapuolena olevan elinkeinonharjoittajan oikeushenkilön välistä riita-asiaa on käsitelty muussa vapaaehtoisessa sovittelussa, korvataan myös sovittelijan palkkiosta riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus. Sovittelijan palkkion korvaaminen edellyttää, että sovittelija on asianajaja tai muu lakimies.

7.2.2 Välimiesmenettelyn kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja välttämättömät todistelusta aiheutuneet kulut. Välimiehen palkkiota ei kuitenkaan korvata.

7.2.3 Rikosasiassa

7.2.3.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja välttämättömät todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

7.2.3.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja välttämättömät todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.2.4 Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyn määräajan.

7.2.5 Yhteinen etu

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.3 Korvauksen määrä ja sen laskeminen sekä arvonlisävero

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen tai jonkin muun syyn vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu myöntämisen mukaisesti tai sovintoteitse, korvattavat kustannukset määritellään ottaen huomioon

myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolelle maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrittäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai hakemaan takaisin asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

7.4 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä. Ennen vakuutustapahtumaa tehdyistä selvityksistä ja hankituista todisteista aiheutuvat kustannukset korvataan kuitenkin, jos selvitystä on käytetty todisteena
2. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
3. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
4. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
5. oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneista kuluja
6. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
7. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
8. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä

pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

9. kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
10. välimiehen palkkiota ja kuluja
11. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

7.5 Korvausten maksamisjärjestys

- omat asianajokulut
- todistelusta aiheutuneet kulut

7.6 Omavastuu ja muut vähennykset

7.6.1 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.6.2 Verolainsäädännön vaikutus

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon verotusta säätelevät lait.

7.6.3 Vähennysten laskemisjärjestys

- mahdollinen veron määrä
- omavastuu
- henkilön menettelyyn perustuva korvauksen mahdollinen vähentäminen.

8. Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä

8.1 Korvauksen suoritusajankohta

Vakuutusyhtiö maksaa korvauksen vakuutetun asianajaja oikeudenkäyntikuluista oikeusasteittain tai sovinnon syntymisen jälkeen.

8.2 Korvauksen vähennys ja kulukorvauksen palautus

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai saamaan palautuksena asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun maksamaa laskua vastaan.

Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

Jos vakuutetun vastapuolelle maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava kulut vakuutusyhtiölle korkoineen siltä osin kuin ne vakuutusehtojen mukaan on luettava vakuutusyhtiön hyväksi.

8.3 Saatavan siirto vakuutusyhtiölle

Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta maksettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen maksamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta maksettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.2 mainitun enimmäiskorvauksen määrän, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken kustannusosuuksien suhteessa vakuutusyhtiön perittyä kulut maksuvelvolliselta.

9. Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

9.1 Kirjallinen ilmoitus

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä ilmoitettava kirjallisesti vakuutusyhtiölle etukäteen. Samalla on selvitettävä ja yksilöitävä millaisesta riita-, rikos- tai hakemusasiasta on kysymys. Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen päätöksen.

9.2 Asiamiehenä lakimies

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin tuomarin virkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanutta henkilöä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus nimetä asiamies, mikäli vakuutusyhtiöllä on asiassa valvottavana yhteinen etu vakuutetun kanssa tai asia käsitellään ulkomailla.

9.3 Oikeudenkäyntikulujen vaatiminen

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai aiheuttomasti luopuu siitä, vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai se evätä. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä

tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluvaatimusta ei kuitenkaan tarvitse esittää sovittelumenettelystä aiheutuneista kustannuksista.

9.4 Oikeudenkäyntikulujen myöntämiskielto

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asianhoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta. Vakuutetun on lähetettävä asiamiehen lasku vakuutusyhtiölle korvauksen määrittelyä varten.

| Yleiset sopimusehdot

Voimassa 1.11.2010 alkaen

1. Yleiset sopimusehdot

Trygin myöntämiin vakuutuksiin sovelletaan vakuutuslakia, johon nämä yleiset sopimusehdot perustuvat. Vakuutuslaki sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Näiden yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutuslakia sovelletaan kunkin vakuutuslain ehtoja.

Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan sekä henkilö- että vahinkovakuutuksiin, jollei jonkin kohdan otsikosta tai tekstistä käy ilmi, että se koskee vain henkilö- tai vahinkovakuutusta.

2. Keskeiset käsitteet

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi. Esimerkiksi kotivakuutus, matkatavara-vakuutus, vastuuvakuutus, oikeusturvavakuutus sekä yrityksen esine- ja keskeytysvakuutus ovat vahinkovakuutuksia.

Henkilövakuutus

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Esimerkiksi tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Vakuutusosapuolien osapuolet

Vakuutusosapuolien osapuolet ovat vakuutusosantaja ja vakuutusyhtiö (vakuutusosantaja). Vakuutusosantajana on Tryg Forsikring A/S, Suomen sivuliike.

Vakuutusosantaja

Vakuutusosantaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutusosituksen.

Vakuutettu

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa tai joka on henkilövakuutuksen kohteena.

Vakuutusositus

Vakuutusositus, lajikohtaiset vakuutusehdot ja yleiset sopimusehdot muodostavat vakuutusosituksen sisällön.

Vakuutuskausi ja vuosieräpäivä

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutusositukseen merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Jatkuva vakuutus jatkuu kuitenkin automaattisesti, mutta irtisanomisena vakuutuskauden kerrallaan. Vuosieräpäivä aloittaa vakuutuskauden, joka on enintään vuoden pituinen. Ensimmäinen vakuutuskausi voidaan kuitenkin sopia tästä poikkeavasti.

Vakuutusmaksu

Vakuutusmaksu on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on sovittu säännöllisin väliajoin maksettavaksi.

Vakuutusosittaminen

Vakuutusosittaminen on sellainen tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje

Vakuutusosituksessa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti annettu määräys laitteesta, menettelytavasta tai muusta järjestelystä, jolla estetään tai rajoitetaan vahingon syntymistä.

Ryhmätuvakuutus

Sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutusmaksun.

3. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

3.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

Ennen vakuutus sopimuksen tekemistä vakuutusyhtiö antaa vakuutuksen hakijalle tarpeelliset tiedot vakuutustarpeen arvioimista ja vakuutuksen valitsemista varten. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajan-suojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

3.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

3.2.1 Henkilö- ja vahinkovakuutus

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettelyt vilpillisesti. Vakuutusyhtiöllä on tällöin oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus-korvauksen alentamiseen.

3.2.2 Vahinkovakuutus

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa vahinkovakuutuksessa, korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Tätä harkittaessa otetaan huomioon, mikä merkitys vahingon syntymiseen on ollut seikalla, jota väärä tai

puutteellinen tieto koskee. Huomioon otetaan myös vakuutuksenottajan tai vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä muut olosuhteet.

3.2.3 Henkilövakuutus

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa henkilövakuutuksessa, ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos todenmukaiset ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vapaa vastuusta. Jos vakuutus olisi myönnetty ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

4. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

4.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa osapuolten yhteisesti sopimasta ajankohdasta, joka on merkitty vakuutuskirjaan. Jollei alkamisajankohdasta ole sovittu yksilöllisesti, vakuutusyhtiön vastuu alkaa, kun vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta. Jos ei ole selvyyttä siitä, mihin vuorokauden aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

4.2 Henkilövakuutuksen myöntämisen perusteet

Vakuutusmaksut ja muut sopimusehdot määräytyvät sillä perusteella, mikä vakuutetun terveydentila oli vakuutus-hakemuksen antamis- tai lähettämishetkellä.

Vakuutusyhtiö voi hylätä vakuutushakemuksen tai rajoittaa vastuunsa ulkopuolelle ne sairaudet tai vammat, jotka ovat olleet olemassa tai joista on ilmennyt oireita ennen vakuutuksen hakemista. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutushakemusta vakuutustapahtuman sattumisen tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan terveydentilan huonontumisen vuoksi sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiöön.

4.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

Vakuutus sopimus on jatkuva, ellei sitä ole sovittu määrälliseksi. Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 5.2 ja 16 mainituista syistä.

5. Vakuutusmaksu

5.1 Vakuutusmaksun maksaminen

Vakuutusmaksu on maksettava viimeistään laskussa mainittuna eräpäivänä. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista. Vakuutusmaksut maksetaan sovitussa erissä. Laskutuserien lukumäärää voidaan muuttaa maksun laiminlyöntitapauksissa.

Vakuutusnottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti laskun viitetietojen mukaan. Jos vakuutusnottajan maksusuoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen maksusuorituksillaan lyhennetään.

Kesken vakuutuskauden uutta vakuutus turvaa lisättäessä sovelletaan uuteen turvaan muutoshetkellä voimassa olevia ehtoja ja maksuja.

5.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutusmaksu maksetaan myöhemmin kuin vakuutuskauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutusnottajalle maksuvaatimuksen, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja maksaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei pääty irtisanomisajan kuluttua. Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvaikkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä.

Määräaikana maksamatta jääneestä vakuutusmaksusta peritään myöhästymisajalta vuotuista viivästys korkoa korkolain mukaan. Vakuutusmaksun viivästy misestä aiheutuneen maksukehotuksen lähettämisestä voidaan periä erilliset käsittelykulut.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle. Tällöin vakuutusyhtiö on oikeutettu myös perinnästä aiheutuneisiin kuluihin.

5.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

5.4 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

Jos vahinkovakuutuksen maksu maksetaan vakuutuksen päättymisen jälkeen, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutusnottajalle 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien.

5.5 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä

Jos vakuutus sopimus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun ainoastaan siltä ajalta, jolta sen vastuu on ollut voimassa. Palautettavaa määrää laskettaessa käytetään 360 päivää/vuosi ja 30 päivää/kuukausi.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 3.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Vakuutusmaksua ei erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimus laissa mainittu euromäärä.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus periä kesken vakuutuskauden päätetystä vakuutuksesta vähimmäismaksu. Maksun suuruus on enintään 15 euroa.

5.6 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat.

6. Tietojen antaminen vakuutuksen voimassaoloaikana

6.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan ja vakuutusehdot. Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain vakuutuskirjan ja vuositiedotteen.

6.2 Vakuutuksenottajan yleinen tiedonantovelvollisuus

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa, jos vakuutusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut muutoksia. Ilmoitus tulee tehdä kuukauden kuluessa vuositiedotteen saamisesta.

6.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

6.3.1 Vahinkovakuutus

Jos vakuutus sopimusta tehtäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on tapahtunut muutos, joka olennaisesti lisää vahingonvaaraa ja jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta tehtäessä, vakuutuksenottajan on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa.

Vaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi vakuutuskohteen korjaus-, muutos- ja laajennustoimet, käytön muuttuminen, muuttuneet kuljetusolosuhteet ja muutokset vakuutetussa toiminnassa sekä kotitalouksissa lisäksi vakuutuskohteen luovuttaminen muiden kuin vakuutettujen käyttöön kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi tai siirtäminen muihin tiloihin.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa, evätä se kokonaan tai irtisanoa vakuutus sopimus. Korvauksen alentamista tai sen epäämistä harkittaessa otetaan huomioon tahallisuus tai huolimattomuuden aste, muuttuneen olosuhteen merkitys vahingon syntymiselle ja olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja

täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

6.3.2 Henkilövakuutus

Jos vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisissä seikoissa on tapahtunut muutoksia, vakuutetun on ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua vuositiedotteen saamisesta. Ilmoitettava muutos voi olla esimerkiksi asuinpaikan muutos tai yli kuuden kuukauden kestävä oleskelu ulkomailla.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa näistä muutoksista ja vakuutusyhtiö ei asian tilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vapaa vastuusta.

Jos vakuutusta olisi kuitenkin jatkettu korkeammalla maksulla tai toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa maksua tai ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

7. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

7.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Vakuutetulle maksettavaa korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai evättävä kokonaan, otetaan huomioon tahallisuus tai huolimattomuuden aste, suojeluohjeiden laiminlyönnin merkitys vahingon syntymiselle ja olosuhteet muutoin.

7.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun on kykijensä mukaan huolehdittava vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta ja noudatettava vakuutusyhtiön tässä tarkoituksessa antamia ohjeita. Vakuutetun tulee myös osallistua vahingon selvittämiseen. Vakuutetun tulee huolehtia vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämisestä, esimerkiksi selvittämällä vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko johtuu rikoksesta, poliisille on tehtävä viipymättä rikos ilmoitus ja vaadittava oikeudessa rikoksentekeijälle rangaistusta, mikäli vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee

muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

7.3 Korvauksen alentaminen laiminlyönnin johdosta

Vakuutetulle tulevaa korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä, jos vakuutettu on laiminlyönyt velvollisuutensa torjua tai rajoittaa vahinko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Korvauksen alentamista harkittaessa otetaan huomioon tahallisuus tai huolimattomuuden aste, laiminlyönnin merkitys vahingon syntymiselle ja olosuhteet muutoin.

7.4 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

Vastuuvakuutuksessa korvausta ei alenneta eikä evätä vakuutetun huolimattomuuden takia. Korvausta voidaan kuitenkin alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on joko tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt velvollisuutensa noudattaa suojeluohjetta tai pelastamisvelvollisuuttaan.

Sama koskee näiden velvollisuuksien laiminlyöntiä, johon on vaikuttanut vakuutetun alkoholin tai huumausainien käyttö.

Vaikka suojeluohjeiden noudattaminen olisi laiminlyöty vakuutetun törkeän huolimattomuuden tai alkoholin taikka huumausainien käytön vuoksi, vakuutusyhtiö maksaa vastuuvakuutuksen perusteella vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole saanut perityksi vakuutetulta tämän maksukyvyttömyyden vuoksi. Maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

8. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

8.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vahinkotapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

8.2 Vahinkovakuutus

Vakuutetulle tulevaa korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästi huolimattomuudesta

tai vakuutetun alkoholin tai huumausainien käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan.

Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

8.3 Alkoholin ja muun huumausaineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

8.4 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästi huolimattomuudesta.

8.4.1 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa. Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästi huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu. Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille

se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutus-tapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8.5 Vastuuvakuutus

Vaikka vakuutettu olisi aiheuttanut vakuutustapahtuman joko törkeästä huolimattomuudesta tai alkoholin taikka huumausaineiden käyttö olisi vaikuttanut siihen, vakuutusyhtiö maksaa vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota ei ole saanut perityksi vakuutetulta tämän maksukyvyttömyyden vuoksi. Maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

9. Samastaminen

Samastamisella tarkoitetaan vakuutettua koskevien määräysten soveltamista muuhun henkilöön, joka on rinnastettavissa vakuutettuun.

Vakuutettua koskevia ehtoja vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta sovelletaan vastaavasti henkilöihin, jotka täyttävät jonkin seuraavista edellytyksistä:

- Hän on vakuutetun suostumuksella vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta tai ilma-aluksesta
- Hän omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan
- Hän asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Vakuutettua koskevia määräyksiä suojeluohjeiden noudattamisesta ja pelastamisvelvollisuudesta sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeiden noudattamisesta ja pelastamisvelvollisuudesta.

10. Vahinkovakuutuksen yleiset rajoitukset

Vakuutusehdoissa esitettyjen vakuutusturvien yleisten rajoitusten lisäksi sovelletaan vahinkovakuutuksissa seuraavia yleisiä rajoituksia.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta tai poliittisista syistä johtuvasta sotatoimeen rinnastettavasta tapahtumasta
- lakosta tai työnseisauksesta

- ydinvastuulaisissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa tarkoitetusta ydinvahingosta tai ydinaseen räjähtämisestä.

11. Korvausmenettely

11.1 Korvauksenhakijan velvollisuudet

Korvauksenhakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi.

Korvauksenhakijan velvollisuus on hankkia ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan. Kuitenkin otetaan huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut tarpeelliset selvitykset. Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään. Tarvittaessa vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus selvittää henkilövahinko valitsemallaan lääkäriä.

Korvauksenhakijan on hankittava asiakirjat ja selvitykset omalla kustannuksellaan, ellei yhtiön kanssa ole toisin sovittu.

11.2 Kiinnityksenhaltija

Mikäli kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, korvaus suoritetaan vakuutuksenottajalle kun tämä on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä tai kiinnityksenhaltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamiseen vakuutuksenottajalle.

11.3 Korvauksen alentaminen

Korvaus voidaan evätä kokonaan tai korvausta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista, jos korvauksenhakija on vakuutus-tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle sellaisia vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

11.4 Korvausoikeuden vanhentuminen

Korvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksenhakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutus-tapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden

varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta rinnastetaan korvausvaatimuksen esittämiseen. Jos korvausvaatimusta ei esitetä määräajassa, korvauksenhakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.5 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksenhakijalle, esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemisesta. Tulevaa korvausta koskevat ennakkotiedot eivät vaikuta vakuutusyhtiön velvollisuuteen suorittaa korvaus vakuutus sopimuksen mukaisesti.

11.6 Korvauksen suorittaminen

Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen tai ilmoittaa, ettei sitä suoriteta viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat. Jos korvauksen määrästä on riittävästi vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen riidattoman osan samassa määräajassa. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa viivästyskorkoa korkolain mukaan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

11.7 Vakuutusyhtiön saatavien vähentäminen, "kuittaaminen"

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat, erääntyneet vakuutusmaksut tai muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat.

11.8 Ylivakuuttaminen ja sen seuraus

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän.

11.9 Alivakuuttaminen ja sen seuraus

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden arvoa pienempi. Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa.

12. Muutoksen hakeminen vakuutusyhtiön päätökseen

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen,

- hän voi ottaa yhteyttä vakuutusyhtiöön ja pyytää tarkempaa tietoa ratkaisun perusteista
- vakuutusyhtiö voi itse oikaista päätöksensä, jos uudet tiedot ja selvitykset antavat siihen aihetta
- hän voi pyytää neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Neuvonta on maksutonta.
- hän voi pyytää Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan ratkaisusuositusta. Menettely on maksuton.
- hän voi panna kanteen vireille vakuutusyhtiötä vastaan käräjäoikeudessa. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan käräjäoikeudessa taikka Suomessa olevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta.
- Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus korvaukseen vahingosta korvaus vastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Takautumisoikeus syntyy myös sitä kohtaan, joka tuottamuksestaan riippumatta on voimassa olevan oikeuden mukaan vastuussa vahingosta.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, vakuutusyhtiölle syntyy takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeää huolimattomuuttaan tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudesta riippumatta.

Henkilövakuutuksessa tämä takautumisoikeus koskee sairauden ja tapaturman aiheuttamia kustannuksia ja varallisuuden menetyksiä.

13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa tai vakuutettua kohtaan

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 9 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt kohtien 3.2 (tiedonantovelvollisuus), 6.3 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 7.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 7.2 (vahingon torjuminen ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 3.2, 6.3, 7.1, 7.2 ja 8 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi kohtien 3.2, 6.3, 7.1, 7.2 ja 8 mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden aikana

14.1 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset tiedot vakuutusyhtiön vastuun arvioimista varten tai
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittama olosuhde tai vakuutuskirjaan merkitty asiantila on vakuutuskauden aikana muuttunut siten, että vahingonvaara on olennaisesti lisääntynyt.

Saatuaan tiedon uudesta tai muuttuneesta olosuhteesta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voi pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt

vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu tai

- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut olennainen muutos (vahingonvaaran lisääntyminen) ja vakuutusyhtiö ei sen vuoksi enää myöntäisi vakuutusta muutoin kuin korkeammalla maksulla tai muuttunein ehdoin.

Saatuaan tiedon edellä mainituista seikoista vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15. Vakuutus sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.1 Vakuutusyhtiön oikeus muuttaa sopimusehtoja vakuutuskauden vaihtuessa

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys tai muuttunut oikeuskäytäntö
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, kuten poikkeuksellinen luonnontapahtuma, kansainvälinen kriisi tai suuronnettomuus
- vakuutus sopimuksessa mainitun indeksin muutos
- muutos sellaisissa vakuutuksen kohteen tai vakuutuksen kohteen haltijan muuttuvissa ominaisuuksissa, kuten esimerkiksi ikä, jotka vakuutusyhtiön maksuperusteiden mukaan vaikuttavat vakuutuksen hintaan
- vakuutuksen korvausmenon muutos
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutusehtojen muutos.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus.

Vakuutusyhtiöllä on edellä esitetyn lisäksi oikeus tehdä vakuutus sopimukseen sisältyvistä bonussäännöksistä sekä kokonaisasiakkuuteen tai asiakasryhmiin liittyvistä etuuksista johtuvia vakuutusmaksun muutoksia. Jos vakuutusmaksuun on sovittu yksilöllisiä alennuksia tai korotuksia, niiden edellytykset ja mahdolliset muutokset voidaan tarkistaa vuosieräpäivästä.

Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.2 Vähäiset muutokset

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Muiden kuin kuluttajiin rinnastettavien yritysten tai yhteisöjen kanssa solmituissa vakuutussopimuksissa voidaan vakuutusehtoja tai maksuperusteita muuttaa aina ilmoitusmenettelyllä.

15.3 Irtisanomismenettelyä edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksua tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomisilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Tätä ehtokohtaa ei sovelleta vakuutussopimuksissa, jotka on tehty sellaisten yritysten tai yhteisöjen kanssa, jotka eivät ole rinnastettavissa kuluttajiin.

16. Vakuutussopimuksen päättymisen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa kirjallisesti irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt myöhempää vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomisilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

16.2.1 Vahinkovakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, kun

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta, jos olisi tuntenut oikean asianlaidan

- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle ilmoittamassa tai vakuutuskirjaan merkityssä olosuhteessa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, mitä vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudellaan laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudellaan aiheuttanut vakuutustapahtuman
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Mikäli vakuutettuna on vakuutuksenottaja, joka ei ole kuluttajaan rinnastettava elinkeinonharjoittaja, on vakuutusyhtiöllä lisäksi oikeus irtisanoa vakuutus, kun

- sattuu ehtojen mukaan korvattava vahinko
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 6.3 tarkoitetun ilmoituksen (vaaran lisääntymisestä) ilmoittaminen)
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin.

16.2.2 Henkilövakuutus

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, kun

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, antanut vääriä tai puutteellisia tietoja, eikä vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja ja kun vakuutussopimus tästä huolimatta sitoo vakuutusyhtiötä
- vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, eikä vakuutusyhtiö asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, ettei vakuutusyhtiö enää muuttuneessa olosuhteessa myöntäisi vakuutusta
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on

merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Irtisanomismenettely

Vakuutusyhtiö irtisanoo vakuutuksen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen lähettämisestä. Yrityksiänsä konkurssin tai maksukyvyttömyyden johdosta vahinkovakuutusta koskeva vakuutussopimus päättyy 14 päivän kuluttua irtisanomisesta.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus sen vuoksi, että vakuutusmaksu on jätetty maksamatta, määräytyy kohdan 5 mukaisesti.

16.4 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Kirjallinen irtisanomisilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Henkilövakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut tai vakuutustapahtuma on sattunut. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa.

16.5 Vakuutuksen tai sen osan päättyminen eräissä muissa tilanteissa

Vakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinperillään. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen esinevakuutuksesta, jollei hän itse ole vakuuttanut omaisuutta.

Vakuutus päättyy, kun ajoneuvo ilmoitetaan ajoneuvorekisteriin poistetuksi toistaiseksi liikenteestä ja sen rekisterikilvet palautetaan tai kun ajoneuvo poistetaan lopullisesti ajoneuvorekisteristä.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esimerkiksi vastuu-, oikeusturva- tai

keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

16.6 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

17. Kolmannen henkilön oikeudet

17.1 Vakuutuksen voimassaolo kolmannen henkilön hyväksi ja edunsaajamääräys

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa on määrätty vakuutetusta, omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa myös omistajan, omistuksenpidätysehdoihin esimerkiksi osamaksulla omaisuuden ostaneen henkilön, pantti-oikeuden ja pidätysoikeuden haltijan hyväksi. Muutoinkin vakuutus on voimassa sen hyväksi, johon vakuutettua omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö (edunsaaja), jolla on henkilövakuutuksessa oikeus suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut. Edunsaajamääräyksestä, sen muuttamisesta tai peruuttamisesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle kirjallisesti.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottajalla on kuitenkin oikeus vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa ja saada korvaus, paitsi jos

- vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu
- vakuutettu on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan
- kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta
- vakuutusyhtiö vetoaa oikeuteensa alentaa korvausta tai evätä se kohdassa 17.1 tarkoitettulta vakuutetulta vain siinä tapauksessa, että tämä ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun laiminlyöneen tiedonantovelvollisuutensa tai velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi pantti-oikeus omaisuuteen, hänellä on omistajaan nähden etuoikeus saada maksu korvauksesta, vaikka saatava ei olisikaan erääntynyt. Edellytyksenä etuoikeudelle on, että omistaja ei ole korjannut vahinkoa tai asettanut vakuutta sen korjaamiseksi. Tämä etuoikeusmääräys koskee vastaavasti myös henkilöä, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen sitä, joka on ostanut omaisuuden osamaksulla omistuksenpidätysehdoin.

Kiinnityksenhaltijan oikeus saada maksu korvauksesta on voimassa sen mukaisena kuin on säädetty kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai muutoin todettu maksukyvyttömäksi.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa esitetystä korvausvaatimuksesta vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä ja varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle on lähetettävä myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi (ks. kohta 12, muutoksenhausta vakuutusyhtiön päätökseen).

18. Indeksiehto

Vakuutusmäärät, enimmäiskorvaussummat, vakuutusmaksut ja omavastuut ovat indeksisidonnaisia, jos sellainen maininta on vakuutus kirjassa. Myös kustannuserien ja käsittelykustannusten ylärajoja voidaan korottaa, jotta ne vastaavat indeksin muutosta.

Korvaus suoritetaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä voimassa olevan vakuutusmäärän, enimmäiskorvaussumman ja omavastuun mukaisena.

19. Sovellettava laki

Vakuutus sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

20. Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimus laissa on säännöksiä myös mm. seuraavista asioista: soveltamisala (1§), säännösten pakotavuus (3§), virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35§), maksun maksaminen pankkiin tai postiin (44§), vakuutus maksusaatavan vanhentuminen (46§), monivakuutus (59§), vakuutuksen antajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60§), maksu väärälle henkilölle (71§).

TRYG

Vakuutusyhtiö Tryg on Pohjoismaiden toiseksi suurin vahinkovakuuttaja ja pankkivakuuttamisen edelläkävijä. Tryg tarjoaa kattavan valikoiman yksityis- ja yritysvakuutuksia yhteistyössä Nordean kanssa.

Tryg, Sörnäistenkatu 2, Helsinki, on Tryg Forsikring A/S:n Suomen sivuliike, Y-tunnus 1643390-0. Tryg Forsikring A/S, CVR-nro 2426 0666, Klausdalsbrovej 601, 2750 Ballerup, Tanska.

Tryg

Sörnäistenkatu 2, 00580 Helsinki

Asiakaspalvelu: 0200 72020

www.tryg.fi

